

ŽELEZAR

Jesenice, 12. maja 1988

Številka 19 • XXXVII

NAŠ KOVINAR, svobodno glasilo delavcev KID, je kot predhodnik ŽELEZARJA začel izhajati 26. januarja 1937. ŽELEZAR izhaja od 1. decembra 1951 kot mesečna revija, od 15. aprila 1959 kot štirinajstdnevnik in od 1. januarja 1962 kot tednik. Glasilo je ob 25. letnici predsednik Tito odlikoval z redom za slug za narod s srebrno zvezdo. Glavni in odgovorni urednik Mile Crnovič, tehnični urednik Dare Bradaškja, lektorica Irena Bernetič, novinarki Lilijana Kos in Tanja Kastelic, administracija Mira Keserovič in Dinka Čatak. Naslov: Uredništvo Železarnja, SOZD SŽ — Železarna Jesenice. Številke internih telefonov: urednik 26-18, tehnični urednik 26-19, novinarji 26-20, administracija 26-21. Stavek in tehnično oblikovanje TK Gorenjski tisk Kranj, tisk ZP Ljudska pravica Ljubljana.

Proizvodnja v aprilu

Značilnost obratovanja v mesecu aprilu je, da so sami rezultati tako proizvodnje kot odpreme (prodaje) sorazmerno dobri in bistveno boljši, kot bi lahko pričakovali z ozirom na problematiko vložka (načrtovanega in ne-načrtovanega), kar pomeni, da so se medfazne zaloge katastrofalno znižale in da že praktično delamo v Japonskem stilu — brez zaloge ali po naše, iz rok v usta, kar pa pri naši razdrobljeni proizvodnji ni posebej dobro. Rezultat teh znižanih zalog je bil že viden v tem mesecu, ko so nekateri obrati že prisilno mirovali (Valjarna žice in profilov, Hladna valjarna Bela, Predelava valjanih trakov, Valjarna debele pločevine).

Asortiment proizvodnje je bil okrnjen zaradi pomanjkanja niklja.

Izvozne obveznosti so bile presežene.

Skupna proizvodnja je bila v primerjavi z gospodarskim načrtom in operativnim programom dosežena z 99,3 %, prodaja je bila dosežena s 108 % na gospodarski načrt in s 115,3 % na operativni program, končna za prodajo pa s 106,1 % na gospodarski načrt in s 113,4 % na operativni program.

Opomba: Vsi ti rezultati (velja tudi za TOZD in obrate) niso čisto točni, kajti možne so še manjše korekcije, ki pa na skupni rezultat ne morejo bistveno vplivati.

TOZD Talilnice

Operativni program je bil za 300 ton višji od gospodarskega načrta na račun Jeklarn 1 in izpolnjen z 99,8 %. Izpolnjevanje pa je bilo zelo različno, saj je JEKLARNA 1 močno presežila svoj višji operativni program, medtem ko je JEKLARNA 2 za gospodarskim načrtom (enak operativni program) zaostala, vendar izključno na račun zalitja in istočasne letnega remonta, ki bi bil sicer v maju.

Jeklarna 1

V tem mesecu, od 1. do 10., je bil izvršen redni letni remont Lector-melt peči. Zato je, kljub dobremu delu, absolutna proizvodnja surovega jekla bistveno nižja od predhodnega (rekordnega) meseca. Ta je bila dosežena v primerjavi z gospodarskim načrtom s 109,3 % oziroma v primerjavi z višjim operativnim programom s 106,9 %.

Asortiman proizvodnje je bil nekoliko okrnjen zaradi znanih težav z nikljem, pa tudi »čistih« (EO, JMP

ipd.) in Pb jekel je bilo premalo izdelanih.

Kontiliv je delal dobro in odličil 4.679 ton gredic ter svojo operativni program izpolnil s 104 %.

Jeklarna 2

Zaradi okvare (zalitja) na peči (prebodu), je prišlo 11. aprila do prisilne ustavitve obratovanja te Jeklarnje. Da ne bi bil čas izgubljen (proizvodnja), so v tem času prisilnega mirovanja izvedli še redni letni remont, ki naj bi bil sicer v maju, ter s tem bistveno zmanjšali izpad proizvodnje jekla (gledano letno). V soboto, 16. aprila zjutraj, je proizvodnja zopet stekla in končen rezultat — 94,1 % izpolnjen gospodarski načrt — je izredno dober, kajti brez nepredvidenega remonta bi bil le-ta krepko presežen.

Se vedno pa je preveč zalitij kontiliva in posledica tega je, da sta bili le 2/3 surovega jekla vli v slabe, kar predstavlja precej nižji izplen od načrtovanega.

Livarna

Tudi v tem mesecu livarni zaradi lažjih odlitkov niso dosegli z gospodarskim načrtom predvidenih rezultatov, tako v skupni proizvodnji (83 %) kakor tudi pri prodaji (39,5 %).

Tako ostaja še naprej naloga Komerciale, da poizkuša pridobiti ustrezna naročila, sicer bi bilo pametno narediti rebalans načrta, kajti livarni, kljub dobremu delu (lažji odlitki — nižja produktivnost), niso krivi za slabše količinsko izpolnjen gospodarski načrt.

TOZD Ploščati program

Kljub težavam z oskrbo vložka (izpad JEKLARNE 2), so v tej TOZD delali razmeroma dobro, saj so z go-

(Nadaljevanje na 6. strani)

Pred glavno pisarno (foto: Irena Kučina)

Seja delavskega sveta Železarne

Delavski svet Železarne je na 6. seji, 26. aprila, ugotovil, da so vsi delavski sveti temeljnih organizacij in delovne skupnosti skupnih služb sprejeli predlagano delitev sklada skupne porabe za leto 1988.

Za uresničitev letošnje delitve sklada skupne porabe in za ustrežnejšo delitev v bodoče je delavski svet, na osnovi pripomb delavskih svetov temeljnih organizacij in delovne skupnosti skupnih služb, odbora za kadre in družbeni standard pri delavskem svetu Železarne ter izvršnega odbora konference osnovnih organizacij sindikata Železarne, sprejel še nekatere sklepe. Delitev sklada skupne porabe za leto 1988

brez stanovanjskega dela bo potekala po prioriteti: osebna izplačila in regresu, skupne zadeve, sprejete obveznosti, sredstva za vlaganje v širši družbeni standard. Oblikovanje in koriščenje sredstev sklada skupne porabe bo spremljal odbor za kadre in družbeni standard in kvartalno pisno obveščal delavski svet Železarne. Oddelek za stanovanjski standard je dobil nalogo, da do 1. septembra pripravi predlog za spremembo

samoupravnega sporazuma o delitvi sredstev za skupno porabo in osebne dohodke v točkah, ki govorijo o regresi in jubilejnih nagradah. Prav tako mora do 1. septembra pripraviti predlog o ukinitvi dvojne regresiranja. Predlog se bo uveljavljal postopno.

Zadolžen je tudi, da do 1. junija, v okviru SOZD Slovenske železarnje in družbenega dogovora prouči možnost za uresničitev predloga, naj bi se odpravnine pri odhodu v pokoj ne izračunavale na povprečje osebnega dohodka slovenskega gospodarstva v predhodnem letu, ampak na kvartalno povprečje. Sprejet je bil tudi sklep, da se bo sorodnim društvom namenjala iz sklada skupne porabe skupna vsota. Ta sredstva naj si družstva med seboj razdelijo, s čimer bo doseženo pravičnejše prelivanje sredstev znotraj interesnih dejavnosti. Za pripravo predloga je prav tako zadolžen oddelek za stanovanjski

(Nadaljevanje na 2. strani)

Poslovanje Železarne v prvem kvartalu

I. UVOD

Minilo je leto, odkar je bil sprejet paket zakonov, ki predpisujejo nov način poslovanja in izkazovanja poslovnih rezultatov (obračunski zakon). Čeprav je ob sprejetju obračunskega zakona zvezna vlada zadržno zagotovila, da je s tem dana osnova za stabilnejše gospodarjenje na daljši rok, pa moramo žal ugotoviti, da ni tako. Že v letu 1987 je prišlo do vrste sprememb in popravkov posameznih zakonov, kar je v veliki meri vplivalo na dokaj različno prikazovanje poslovnih rezultatov. Posamezne delovne organizacije se sprva niso sprijaznile z »realno ekonomijo«, ki je v pretežnem delu vgrajena v obračunski zakon. To je tudi glavni razlog, da so bili prikazani rezultati v prvem četrtletju pa tudi polletni rezultati dokaj ugodni. Žal ugotavljamo, da je bilo storjenih precej napak pri interpretaciji omenjenega zakona (predvsem na področju revalorizacije) tako, da lahko trdimo, da je bilo v letu 1987 veliko poslovnih rezultatov prikazanih ne-realno.

Za začetek leta 1988 sta predvsem značilna padajoča gospodarska rast in težak finančni položaj gospodarstva, ki ga še poslabšujejo visoke zakonske obveznosti po zaključnem računu 1987 ter za več kot 12 % večje obveznosti splošne porabe v prvem četrtletju.

Pogoji gospodarjenja, ki izvirajo iz tekoče ekonomske politike in so imeli največji vpliv na tekoče poslovanje Železarne v prvem četrtletju letošnjega leta, so:

— zamrznjene cene izdelkov črne metalurgije,

— mesečna rast cen na drobno 6 %,

— skrajno restriktivna monetarna politika,

— komaj 10,5 % povečanje tečaja zahodnoevropskih valut.

Kako pa smo poslovali v Železarni?

V prvem četrtletju smo v Železarni dosegli 14,4 milijarde din izgube, ki je rezultat predvsem naslednjih nesorazmerij:

— zamrznjene cene naših izdelkov,

— rast cen surovin energije in storitev,

— visoke obresti,

— negativni izvozni efekti zaradi nerealnega tečaja dinarja.

Načrtovane proizvodne rezultate smo dosegli, celo preseglili, kar predstavlja velik uspeh, upoštevajoč dejstvo, da imamo še vedno tehnološke, predvsem pa organizacijske probleme, ki izvirajo iz opustitve proizvodnje jekla v SM pečeh in uvažanje proizvodnje v Jeklarni 2.

Na ostalih področjih, predvsem pa stroškovnem in cenovnem področju, pa nismo uspeli doseči postavljenih ciljev. Tudi načrtovano strukturo proizvodnje jekla nismo v celoti dosegli, čeprav pa ne moremo mimo tega, da smo izboljšali strukturo proizvodnje jekla za 1,5 % v primerjavi z enakim obdobjem lanskega leta. Velik vpliv na dosežen negativni rezultat predstavlja tudi visoka (dolgoročna in kratkoročna) zadolženost Železarne, kar pomeni visoke negativne obresti. Praktično od prve zamrznitve cen ob koncu leta 1986 pa do danes v Železarni poslujeemo z izgubo, kar pomeni, da prihaja iz meseca v mesec do primanjkljaja obra-

tnih sredstev, ki ga pokrivamo na različne načine, v pretežnem delu z naježanjem dodatnih likvidnostnih kreditov in dodatnim izdajanjem lastnih menic. Prav zaradi trajnega primanjkljaja obratnih sredstev pa smo se znašli v položaju, da mesečne obremenitve z obrestmi predstavljajo že več kot 10 % mesečne eksterne realizacije.

II. Proizvodni rezultati

Z gospodarskim načrtom za prvo trimesečje letos smo predvidevali, da bomo proizvedli 265.445 ton skupne proizvodnje, kar nam je uspelo doseči s 103,8 %. Načrt blagovne proizvodnje (skupaj s storitvami prevalljanja) pa smo dosegli s 103,5 %. Proizvedli smo namreč 88.151 ton proizvodov za prodajo in lastno porabo ter opravili 531 ton storitev prevalljanja.

Blagovno proizvodnjo (brez storitev prevalljanja), doseženo v enakem obdobju lani, smo preseglili za 0,6 %, medtem ko smo za blagovno proizvodnjo s storitvami prevalljanja zaostali za 2,4 %. Dosežena skupna proizvodnja je glede na doseženo v lanskem enakem obdobju nižja, in sicer za 20,2 %. Z gospodarskim načrtom za leto 1988 smo namreč sprejeli cilj, da bomo znižali skupno proizvodnjo za 17 % gledano doseženo v letu 1987 (zmanjševanje proizvodnje jekla ter prehod na kontinuirano vlivanje jekla, kar sprost proizvodnjo bluminja za približno 60.000 ton, in pa manjša proizvodnja valjane žice zaradi prehoda na drugačen sistem dela), kar se odraža tudi pri nižje doseženi produktivnosti dela v prvem četrtletju letošnjega leta.

Produktivnost, izražena s količino proizvodnje na zaposlenega na me-

sec, je bila pri skupni proizvodnji slabša od dosežene v enakem obdobju lanskega leta, in sicer za 18,4 %, pri blagovni proizvodnji pa za 0,6 %. Zaostajanje produktivnosti dela pri blagovni proizvodnji je odraz kvalitetnejše strukture proizvodnje glede na lansko enako obdobje, in sicer za 1,5 %, kar izboljšuje doseženo produktivnost dela.

Doseženi izpleni so bili glede na načrtovane višji le v Elektrojeklarni (za 1,3 %), v Jeklarni 2 (za 0,3 %), v Livarni — kovinolitvarni (za 23,6 %), v HV Bela — proizvodnja nizkoogljčnih jekel, v obratu Predelava valjanih trakov (za 4,8 %), v Valjarni žice in profilov (za 0,3 %) ter v Elektroдах — rezalnica (za 1,2 %). Zelo slabi izpleni pa so bili doseženi predvsem v Valjarni bluminja, kjer so za načrtovanim izplenom zaostali za 5,3 %, v Valjarni štekel pa za 2,4 %. V Valjarni debele pločevine so dosegli le 98,5 % načrtovanega izplena, v HV Bela pa so doseženi izpleni precej nižji pri proizvodnji dinamov, nerjavnih in ostalih vrst jekel, razen pri nizkoogljčnih jeklih. Žičarna je za načrtovanim izplenom zaostala kar za 6,9 %, Jeklovlek za 2,7 %, Želblarna pa za 0,3 %.

Vzroke, ki vplivajo na nedoseganje izplenov, je potrebno podrobno analizirati in organizacijsko pristopiti k sanaciji le-teh.

III. Poslovni rezultati

Z gospodarskim načrtom naj bi prvih treh mesecih 1988 ustvarili 115.045 milijonov dinarjev celotnega prihodka, in sicer s prodajo 84.080 ton proizvodov osnovne dejavnosti, s

(Nadaljevanje na 2. strani)

Proizvodnja in odprema nad načrtom

Po podatkih statistične službe smo do 9. maja proizvedli 25.717 ton skupne proizvodnje in tako dosegli operativno načrtovano količino 115,7 %. Le-to izpolnjuje 8 obratov: Jeklarna 1 in Jeklarna 2, Valjarna blum.-štekel, HV Bela, HV Jesenice, Žičarna, Elektrode in Želblarna.

V Jeklarni 1 so vili 5.029 ton jekla in tako izpolnili družbeni načrt in operativni program 105,6 %.

V Jeklarni 2 so izdelali 71 sarž, kar je 5.833 ton jekla. Operativni program, ki je enak družbenemu načrtu, so izpolnili 121,8 %.

V petih odpremnih dneh smo prodali 6.887 ton končnih izdelkov. Družbeni načrt smo dosegli 103,4 %, nižji operativni program pa 105,8 %.

Uspešnih odpremnih obratov je 5: Valjarna blum.-štekel, HV Bela, HV Jesenice, Žičarna in Valjarna žice.

Poslovanje Železarn v prvem kvartalu

(Nadaljevanje s 1. strani)

prodajo stranskih proizvodov, z opravljanjem storitev prevladujoča ter interno realizacijo.

Načrtovano prodajo proizvodov osnovne dejavnosti smo uresnili 107,1 %, za kar smo iztržili 86.397 milijonov dinarjev. Struktura prodanih proizvodov je bila za 5 % slabša od načrtovane, glede na enako lansko obdobje pa boljša za 1,5 %. Ostali prihodi so znašali 18.792 milijonov dinarjev.

Nižje dosežene cene na tujem trgu v primerjavi z domačimi prodajnimi cenami so realizacijo znižale za 6.889 milijonov dinarjev (nujnost izvoza zaradi zagotavljanja deviznih sredstev).

Celotni prihodek, dosežen v prvem trimesečju letos, je torej znašal 105.189 milijonov dinarjev, kar je 8,6 manj, kot smo načrtovali. Na zaostajanje je poleg nedoseganja načrtovane strukture prodanih proizvodov močno vplivalo tudi nedoseganje načrtovanih cen in vedno slabša plačilna sposobnost naših kupcev. Zaloge R 6 so se ob koncu prvega trimesečja letos glede na stanje na začetku leta količinsko znižale za 1.605 ton oziroma po načrtovanih cenah za 1.385 milijonov dinarjev. Zaloge gotovih proizvodov so nižje za 3.518 ton oziroma 2.973 milijonov dinarjev, zaloge polproizvodov so nižje za 1.765 ton oziroma za 1.092 milijonov dinarjev, zaloge nedokončane proizvodnje pa so višje za 4.677 ton oziroma za 1.679 milijonov dinarjev.

Stroški poslovanja so znašali 96.165 milijonov dinarjev, kar je za 6,1 % več, kot smo načrtovali, in za 108,9 % več, kot smo dosegli v enakem obdobju. V strukturi doseženega obsega poslovanja predstavlja delež stroškov 88,7 %, doseženi dohodek pa 11,3 %. Glede na načrt stroški poslovanja predstavljajo 78,8 %, dohodek pa 21,1 % obsega poslovanja, glede na doseženo v lanskem prvem trimesečju pa so stroški poslovanja znašali 80,3 %, dohodek pa 19,7 % obsega poslovanja. Bistveno so na višino stroškov vplivali višji materialni stroški, ki so se glede na načrt povečali za 6,9 % oziroma za 5.035 milijonov dinarjev, drugi stroški poslovanja pa so se povečali za 1.905 milijonov dinarjev oziroma za 67,1 %.

Amortizacija je znašala 12.911 milijonov dinarjev. Obračunali smo jo le po minimalnih, z zakonom predpisanih stopnjah. Revalorizacija obračunane amortizacije je znašala 901 milijonov dinarjev.

Doseženi dohodek znaša 12.262 milijonov dinarjev in je za 49,7 % manjši, kot smo načrtovali, ter le za 8,9 % večji, kot smo ga dosegli v prvem trimesečju leta 1987. Razporejeni dohodek, ki smo ga namenili za pokrivanje obveznosti iz dohodka ter obveznosti iz čistega dohodka, pa znaša 26.656 milijonov dinarjev. To pomeni, da smo razporedili za 14.394 milijonov dinarjev več dohodka, kot smo ga ustvarili.

Obveznosti iz dohodka so znašale 11.700 milijonov dinarjev in so za 1,4 % višje, kot smo načrtovali, ter kar za 135,8 % višje od doseženih v enakem obdobju predhodnega leta. Obveznosti, ki so neodvisne od višine dohodka, so znašale 10.862 milijonov dinarjev in predstavljajo 93 % vseh obveznosti. Največji delež predstavljajo realne obresti od dolgoročnih in kratkoročnih obveznosti, saj znašajo kar 6.363 milijonov dinarjev. Obveznosti, ki so odvisne od višine ustvarjenega dohodka, pa so za 72 % nižje od načrtovanih ter za 65,3 % nižje od doseženih v enakem obdobju predhodnega leta, ko še niso začele veljati spremembe na področju financiranja družbenih dejavnosti.

Spremembe zakona o celotnem prihodku in dohodku, ki se nanašajo na financiranje le-teh, so stopile v veljavo s 1.7. 1987. Zakon govori, da dohodek najprej razporedimo na del dohodka od izjemnih ugodnosti in razvojnih premij, nato pokrijemo obveznosti, ki so neodvisne od višine dohodka, sredstva za bruto osebne dohodke ter šele nato tiste obveznosti, ki so odvisne od višine dohodka.

Temeljne organizacije, ki izkazujejo negativen poslovni rezultat oziroma ne ustvarijo zadosti dohodka, tako v celoti ali delno ne morejo pokriti obveznosti, ki so odvisne od višine dohodka. Zato so se v drugem polletju 1987 tudi v praksi pojavili problemi financiranja družbenih dejavnosti, kar pa se je razrešilo v začetku 1988 leta z uzakonjenim novim načinom financiranja teh dejavnosti. Novost je na področju prenosa nekaterih prispevkov iz dohodka v prispevke iz osebnega dohodka. To pa je povzročilo, da se je zaradi nespremenjene višine neto osebnih dohodkov morala višati masa bruto osebnih dohodkov. Korekcijski faktor, ki je bil pri tem upoštevan, je odraz višjih in novih prispevnih stopenj iz bruto OD v letu 1988.

Za bruto osebne dohodke smo namenili 13.580 milijonov dinarjev, za neposredno skupno porabo delavcev, ki se od 1.1.1988 upošteva pri izračunu dovoljene višine bruto osebnih dohodkov, pa smo namenili 937 milijonov dinarjev. Glede na prvo trimesečje 1987 leta je stopnja rasti izplačanih akontacij za bruto osebne dohodke višja za 178,3 % in je odraz že omenjenih sprememb v financiranju družbenih dejavnosti.

Za stanovanjske potrebe investicijske skupne porabe smo razporedili 438 milijonov dinarjev, za rezervni sklad pa 2 milijona dinarjev. Zaradi premalo ustvarjenega dohodka in previsokih obveznosti smo prvo trimesečje letos zaključili z izgubo v višini 14.394 milijonov dinarjev, to pa je veliko več, kot smo načrtovali.

Celotni prihodek in njegova delitev

	Načrt		Doseženo		Indeks
	I.—III. 88	(1)	I.—III. 87	(2)	
Celotni prihodek	115.045	(1)	48.571	(2)	91,4
Stroški ± zaloge	90.657	(1)	37.310	(2)	102,5
Dohodek	24.388	(1)	11.261	(2)	50,3
Obveznosti iz dohodka	11.537	(1)	4.963	(2)	101,4
Čisti dohodek	12.851	(1)	6.298	(2)	4,4
— OD	14.725	(1)	4.880	(2)	98,6
Stanovanjski prispevek	—	(1)	184	(2)	—
— Skladi	—	(1)	1.234	(2)	—
Izguba	-1.874	(1)	—	(2)	768,1
Konsolid. ČD (Izguba)	-1.874	(1)	—	(2)	768,0

(V mio din)

Seja delavskega sveta Železarn

(Nadaljevanje s 1. strani)

standard. Odgovori na vse pripombe v zvezi z delitvijo sklada skupne porabe bodo objavljeni v Železarni do 15. maja.

Delavski svet je obravnaval osnutek samoupravnega sporazuma o medsebojnih pravicah, obveznostih in odgovornostih temeljnih organizacij združenega dela in delovne skupnosti skupnih služb ter ocenil, da je besedilo osnutka primerno za javno razpravo, ki bo trajala do 15. maja, sprejemalo pa se bo na zborih delavcev.

Delegati so se seznanili s poročilom o poteku testne proizvodnje v Jeklarni 2. Iz poročila je razvidno, da je bil v prvem kvartalu presežen družbeni in višji operativni program proizvodnje surovega jekla. Slabše je delal kontiliv, kjer je delež nevlitih sarž previsok. Vzrok za to so okvare in zastoji zaradi prodorov in elektromehanskih okvar. Na posameznih delih peči so se pojavljali zastoji tehnične in tehnološke narave, ki so povzročili veliko izgubo kolektorskega fonda peči, kar je negativno vplivalo na obseg dosežene proizvodnje. Osnovne vrste zastojev so bili remontni, mirovanje, redukcije, električne in mehanske okvare ter tehnični in tehnološki zastoji. Predvsem zadnje tri postavke so bistveno previsele in bo treba njihovem odpravljanju v prihodnje posvetiti še več pozornosti, da bi lahko dosegli nadaljnje povečevanje proizvodnje, zmanjšanje specifične porabe energije in elektrod ter ostalih energetskih medijev. Dosežena je bila tudi načrtovana kvaliteta, razen visokolegiranih jekel, ki jih v letošnjem letu še nismo izdelovali, ker vse naprave niso v celoti usposobljene za to vrsto proizvodnje, v manjši meri pa je to tudi posledica stanja naročil in kombiniranja proizvodnje z Jeklarno 1.

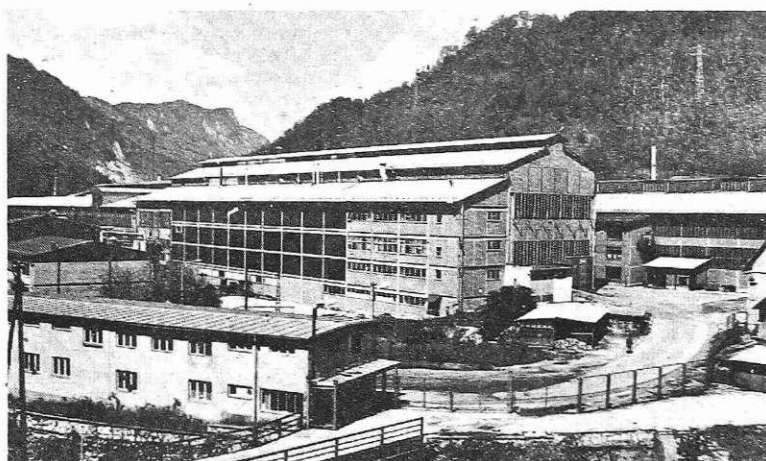
Kvaliteta proizvodnje se je v letošnjem letu bistveno izboljšala, enako velja za izpolnjenost, ki se povsem približuje normativnim. To daje možnost, da se s povečanjem deleža jekla, vlitiga na kontilivu, cena izpleta še izboljšuje. Tekoče se rešujejo problemi, ki se še pojavljajo pri obratovanju posameznih agregatov. Delegati so se seznanili še s poročilom o ugotovitvah Službe družbene knjigovodstva v zvezi z nepravilnostmi materialno-skladišnega poslovanja, vzrokih za ugotavljanje nepravilnosti in ukrepov za njihovo odpravo. Služba družbenega knjigovodstva je namreč opravila pregled materialno-financijskega poslovanja v obdobju od leta 1984 do 1987, in sicer za poslovanje preko združenih sredstev na ravni Železarn Jesenice, materialno skladiščno poslovanje TOZD Talinice, materialno skladiščno poslovanje bivših gradbeno-remontnih delavnic ter poslovanje osnovne organizacije sindikata Železarn Jesenice.

Sprejet je bil predlog razpisne komisije, da se za podpredsednika poslovnega odbora za finance ne predlaga prijavljenega kandidata, komisija pa je bila razrešena. Tako za Borisa Pesjaka še naprej velja odločba vršila dolžnosti podpredsednika poslovnega odbora za finance. Sprejeta pa je bila pobuda za pregled samoupravnih aktov, ki urejajo razpisne pogoje za dela in naloge in da se te pogoje uskladi z občinskimi dogovorom.

Ob koncu seje je bila pod točko delegatska vprašanja in pobude sprejeta pobuda delavskega sveta TOZD Družbeni standard, da se spremeni kriterije točkovanja za vrstni red prosilcev za stanovanja, ker se s 1. 4. 1988 ukine osebna ocena, ki se je do sedaj upoštevala pri točkovanju.

Delavski svet je sprejel sklep, da se izplačilo osebnih dohodkov zaradi finančnih težav v mesecu maju in naslednjih mesecih prestavi na 18. dan v mesecu.

CSI — MZ

Obrati na Javorniku (foto: Irena Kučina)

Počitniško delo v letu 1988

Vedno več je vprašanj o počitniškem delu v Železarni Jesenice za letošnje leto. Kaže, da so določeni ukrepi v politiki zaposlovanja imeli določen odsev tudi pri zaposlovanju v okviru počitniškega dela; ne le pri starejših in kandidatih, tudi v okviru vodstva delovne organizacije in TOZD se je v odnosu na pretekla leta marsikaj spremenilo.

Z gotovostjo lahko trdimo, da je imelo počitniško delo v preteklih letih vsaj trojni pomen. Z dijaki in študenti smo v poletnih mesecih zaposlili vrzel odsotnih redno zaposlenih delavcev, gotovo je bilo prisotno socialno in tudi vzgojno vprašanje, ne nazadnje pa je bila to tudi neke vrste »reklamna poteza«, saj smo želeli s politiko odprtih vrat vspodbuditi zanimanje mladine za železarstvo. Tako smo vsako leto doslej zaposlili od 300 do 350 mladih, tja od dopolnjenih petnajst let naprej. Določene pripombe smo zoper takšno širino zaposlovanja imeli iz posameznih delovnih okolij že doslej. Tako smo že po zaključku lanskega počitniškega dela ugotavljali, da bo potrebno nekaj spremeniti. Dodatno so to misel podkrepili in izoblikovali letošnji omejitveni ukrepi na področju zaposlovanja. Dilema, ali počitniško delo letos sploh bo, je razrešila odločitev, da počitniško delo bo, vendar v omejeni obliki. Tako so dogovorjeni pogoji za počitniško delo v letu 1988 naslednji:

1. Oddelek za kadre zbere potrebe po posameznih TOZD ok. obratih. Upoštevati pa mora skrajno racionalno načrtovanje potreb.
2. Počitniškega dela NI v TOZD Tehnične dejavnosti, TOZD Komerciala in DSSS oz. je to možno le z izrecno in argumentirano zahtevo direktorja TOZD oz. vodje DSSS.
3. Počitniškega dela tudi NI v tistih TOZD ali obratih, kjer je sedanjost število zaposlenih večje, kot ga predvideva gospodarski načrt; to pa je TOZD Talinice, kjer je izjemoma

možno organizirati počitniško delo Jeklarni-2 ter obrat Valjarna blumming štekel.

4. Počitniško delo bo julija in avgusta, torej od 1.7. do 31. 8. Pogoj je najmanj mesec dni dela, prednost pa bodo imeli tisti kandidati, ki se bodo odločili za dvomesečno delo.

5. Sprejem je omejen tudi glede na prosilce. Tako bomo lahko na počitniško delo sprejeli le:

- a) študente Železarn Jesenice, ki imajo vsaj 17 let, in
- b) druge prosilce, ki pa so vsaj trikrat že opravljali počitniško delo v Železarni Jesenice.

Glede na te pogoje pričakujemo, da bo prosilcev mnogo več, kot bi prostih del in nalog, ki jih bomo lahko ponudili učencem in študentom.

Predvidevam, vsaj tako kažejo izkušnje, da bo te pogoje v praksi izredno težko uresničevati. Prepričan sem, da bodo mladi razumeli ali vsaj skušali razumeti te pogoje, kar pa si ne bi upal trditi za njihove starše. Imeli bomo vrsto intervencij, ko bodo posamezni starši smatrali, da je njihov priimek v občini ali Železarni tako pomemben, da bi morali njihovega otroka zaposliti mimo sprejetih kriterijev. Zagotavljam, da odstopek od kriterijev ne bo. Ne zaradi tega, da bi s tem dokazovali pomembnost službe, ki bo operativno skrbela za počitniško delo, ampak zaradi bojazni, da bi se porajale vedno nove izjeme, kar bi bilo seveda krivično do vseh tistih prosilcev, ki teh ugodnosti nimajo.

Božo AHEC

ZVEZA SINDIKATOV SLOVENIJE, MEDOČINSKI SVET ZSS ZA GORENJSKO — Organizacijski odbor za proizvodno delovno tekmovanje kovinarjev, avtomehaničnikov in voznikov Gorenjske

razpisuje proizvodno delovno tekmovanje kovinarjev, električarjev, avtomehaničnikov in voznikov Gorenjske

Delovno tekmovanje bo hkrati tudi izbirno za republiško tekmovanje ob 12. memorialu Franca Leskoška-Luke.

Tekmovalci bodo tekmovali v preverjanju teoretičnega in praktičnega znanja v naslednjih panogah oziroma poklicih: kovinostugar, kovinorezalec, kovinobrusilec, orodjar, konstrukcijski ključavničar, strojni kovač, plamenski varilec, varilec REO, varilec TIG, varilec MAG, livar kalupar, električar energetik, električar elektronik, avtomehaničnik diesels, avtomehaničnik otto, avtoelektrikar, voznik avtobusa, voznik tovornjaka M 1213, voznik tovornjaka TAM 130, voznik tovornjaka Z 640.

Teoretično preverjanje znanja bo potekalo v obliki izpolnjevanja testov (strokovno področje, varstvo pri delu in samoupravljanje), praktični del tekmovalcev pa bo obsegal reševanje konkretnih nalog oziroma izdelka s področja posameznega poklica.

Tekmovanje, bo potekalo po pravilih, ki veljajo za republiško tekmovanje kovinarjev. Tekmovalce lahko prijavijo OZD in združenja šoferjev in avtomehaničnikov oziroma njihove osnovne organizacije sindikata. Tekmujejo lahko tudi delavci, zaposleni pri zasebnih obrtnikih. Tekmovanje bo v soboto, 11. junija 1988, v OZD v vseh gorenjskih občinah.

Tekmovanje bodo organizirale naslednje OZD: Iskra Elektromotorji Železniki, Iskra Kibernetika Kranj, KOP Kranj, Iskra Srednja šola Kranj, Peko Tržič, Veriga Lesce, ZSAM Bled.

Železarna Jesenice

V Železarni smo se s predsedniki osnovnih organizacij sindikata in strokovnimi sodelavci iz posameznih obratov dogovorili o enotnih pogojih za vse tekmovalce in organizatorje tekmovalcev iz naših obratov.

Osnovne organizacije bodo v obratih vspodbujale k tekmovalstvu in zbrale prijave ob 16. maja in jih oddale na sindikat Železarnice.

V obratu Livarne in v našem varilnem laboratoriju bodo organizirana primerna delovna mesta za kvalitetno izvedbo tekmovalstva livarjev in varilcev.

Vsi tekmovalci Železarnice bodo na dan tekmovalstva prejeli delovno obleko in dnevnico, v krajih tekmovalstva pa bo za vse udeležence zagotovljena tudi malica.

Prevoz tekmovalcev Železarnice v druge kraje bo organiziran v dogovoru z vodji panog. Podrobnejša obvestila (tekmovalni izdelek, teorije in podobno) bodo tekmovalci dobili po končanih prijavah pri vodju panog.

Za tri najboljše tekmovalce na regijskem tekmovalstvu so pripravljene nagrade v vrednosti okrog 100.000 din, 80.000 din in 60.000 din. V Železarni bodo uvrstitve naših tekmovalcev nagrajene tako kot v lanskem letu (sklep delavskega sveta Železarnice).

Vap sklada sl nih skup pombam bilo na lih sredst

— Izd čila jubii let dela

Predlic grade vs ti na SD mo v letu la pripoi lavskega dne 26. 4 izdelavi

— Za vne dobi zgornje pretekle

— Če pravilna plačajo naj v ok nost, da kvartal (

Po vel ru o sku samoupr pridobiv SFRJ, se izplača c nega zn ga OD n publike, periodiči ključne pa je bil odpravn no OD, i kvartalu pravnin povprečji šini povp SRS v le bil obja manjših poračun.

3. Pr — Ko nje dedl združile pripomb

Po poc ostale D čini Jesi nje dedl 1.062.760 letu 198 stva v vi

4. Reg — Re za neza otroke n

— Re bi tisti, večji reg be)

— Vii glede n druge D spodarsk

— Z domov s ven pol pust v n

— Re bijo san pomba)

Pripoi ga izpla raznoli sprejeti tudi ne: kom, te log, da t od višin Jesenice Glede p počitniš da je po stopome primeru veliki. F nem ob ši poči trenutni težav ni lavskega. 1. septe log deli OD), za nomske

5. — K druge l nancir skupno

Pripombe na predlog delitve sredstev sklada skupne porabe

V aprilu smo v Železarni delavci razpravljali o predlogu delitve sredstev sklada skupne porabe. Predlog je bil sprejet na vseh Samoupravnih delovnih skupinah in na delavskem svetu Železarnice Jesenice, 26. 4. 1988, s pripombami, ki so se bolj ali manj ponavljale na vseh SDS. Največ pripomb je bilo na delitev sredstev za osebna izplačila in regrese, manj na delitev ostalih sredstev. V nadaljevanju navajamo pripombe in posredujemo odgovore:

1. Jubilejne nagrade

— Izdela naj se nov predlog izplačila jubilejnih nagrad za 10, 20 in 30 let dela (sedem pripomb)
Predlog, naj bi delili jubilejne nagrade vsakih deset let, je bil pred leti na SDS zavrnjen. Kljub temu bomo v letu 1988, zaradi velikega števila pripomb in na podlagi sklepa delavskega sveta Železarnice Jesenice z dne 26. 4. 1988, ponovno pristopili k izdelavi predloga nove delitve.

2. Odpravnine

— Za upokojece nad 30 let delovne dobe naj se izplačajo tri osnove zgornje meje OD gospodarstva v preteklem letu (ena pripomba)
— Če so bila kot osnova vzeta nepravilna povprečja, se delavcem izplačajo razlike. Strokovna služba naj v okviru SOZD SZ prouči možnost, da bi bila osnova predhodni kvartal (dve pripombi)
Po veljavnem družbenem dogovoru o skupnih osnovah in merilih za samoupravno urejanje odnosov pri pridobivanju in delitvi dohodka v SFRJ, se delavcu od obhodu v pokoj izplača odpravnina do višine trikratnega zneska povprečnega mesečnega OD na delavca v gospodarstvu republike, izplačanega po predhodnem periodičnem obračunu oziroma za ključnem računu. Prav v tem času pa je bila dana tudi pobuda, naj bi se odpravnine izplačevale glede navšično OD, izplačanega po predhodnem kvartalu. Kot osnove za izplačilo odpravnin niso bila vzeta nepravilna povprečja, res pa je, da podatki o višini povprečnega OD v gospodarstvu SRS v letu 1987 v času izplačil še ni bil objavljen in je zato prišlo do manjših razlik, ki pa so bile tudi že poračunane.

3. Praznovanje dedka Mraza

— Koliko sredstev za praznovanje dedka Mraza so v lanskem letu združile ostale DO v občini? (ena pripomba)
Po podatkih OK SZDL Jesenice so ostale DO, društva in ustanove v občini Jesenice združile za praznovanje dedka Mraza sredstva v višini 1.062.760 din. Železarna Jesenice je v letu 1987 za ta namen združila sredstva v višini 3.176.000 din.

4. Regres za počitniške domove

— Regres je preizek, predvsem za nezaposlene družinske člane ter otroke nad deset let. (ena pripomba)
— Regresi naj bi se delili tako, da bi tisti, ki prejme manjši OD, dobili večji regres in obratno. (tri pripombe)
— Višina regresa je premajhna glede na višino, ki jo izplačujejo druge DO v občini (predvsem gospodarstvo). (tri pripombe)
— Z regresiranjem počitniških domov so postavljeni v neenakopraven položaj tisti, ki ne gredo na dopust v naše domove. (dve pripombi)
— Regres za letni dopust naj dobi samo aktivni delavci. (ena pripomba)
Pripombe glede višine regresa, ki ga izplačujemo v Železarni, so dokaj raznolike. Višina regresa je zaradi sprejetih določil, da regres delimo tudi nezaposlenim svojcem in otrokom, temu primerno nižja. Za predlog, da bi bila višina regresa odvisna od višine OD, se delavci v Železarni Jesenice pred leti nismo odločili. Glede prehoda na ekonomske cene v počitniških domovih pa smatramo, da je potrebno ta prehod opraviti postopoma, ker bi bili v nasprotnem primeru razkoraki med cenami preveliki. Prav tako moramo v dolgoročnem obdobju težiti k povečanju naših počitniških kapacitet, kar pa v trenutni situaciji zaradi finančnih težav ni možno. Glede na sklep delavskega sveta Železarnice bomo do 1. septembra 1988 izdelali nov predlog delitve regresa (glede na višino OD), za leto 1989 pa predlagali ekonomske cene v počitniških domovih.

5. Financiranje krajevnih skupnosti

— Koliko sredstev združujejo druge DO jeseniške občine za sofinanciranje delovanja krajevnih skupnosti? (ena pripomba)

Podatek smo zahtevali od OK SZDL Jesenice, vendar odgovora še nismo prejeli.

6. Spominska darila — ure

— Namesto spominskega darila — ure, naj bi delavci, ki se upokojuje, prejeli gotovino. (ena pripomba)
— Upokojenim sodelavcem naj se ročne ure podelijo čimprej. (ena pripomba)
Upokojeanci prejema gotovino že v obliki odpravnine. Sklep, da se jim podelijo ročne ure kot spominsko darilo, pa je bil sprejet na seji delavskega sveta Železarnice Jesenice dne 28. 5. 1986. Ure bodo predvidoma podeljene v mesecu maju 1988.

7. Sredstva za širši družbeni standard

— Sredstva za vlaganje v širši družbeni standard je potrebno razmejiti, da bo pri vrhunskem sportu razvidno, kolikšna sredstva prejmejo posamezne športne panoge. (ena pripomba)
Predvidena delitev sredstev za vrhunske športe naj bi bila naslednja: HK Jesenice za vrhunske športnike 11.000.000 din; Smučarska zveza Jesenice za vrhunske športnike 8.000.000 din; za lokostrelstvo TVD Partizan Javornik-Koroška Bela 1.144.000 din.

8. Sredstva za TVD Partizan in druga društva

— Sredstva za TVD Partizan in druga društva niso pravilno razporejena, zato bi bilo potrebno izoblikovati nove kriterije za delitev sklada društvom in organizacijam. (ena pripomba)
— Dotacije raznim društvom v okviru občine naj se zagotovijo tudi od ostalega združenega dela. (ena pripomba)
— Koliko finančnih sredstev namenja druge DO v občini društvom in organizacijam; vsi udeleženci pri delitvi naj podajo letno poročilo, kam, kako in za kaj namenja sredstva. (ena pripomba)
— Vse gorske reševalne službe v občini naj dobijo enake deleže. (ena pripomba)
— Za delo društev naj se nameni več sredstev. (ena pripomba)
— Za delo društev naj se nameni manj sredstev. (ena pripomba)
Financiranje delovanja društev in organizacij ni enotno dogovorjeno v okviru občine, zato vsaka DO podpira delovanje društev v okviru možnosti in skladno z interesi svojih delavcev. Tudi podatki o višini sred-

stev, ki jih druge DO namenjaajo za te potrebe, so nam nedosegljivi. Pripomba, ki so nekonkretne, kot npr. da društva prejemaajo preveč, druge pripombe da premalo, ne moremo upoštevati. Predlog delitve sredstev za društva TVD Partizan je bil izdelan na podlagi dejavnosti posameznih društev, dejstvo pa je, da je velikokrat težko uskladiti želje in potrebe vseh, ker vsak zagovarja svoje interese.

Glede sredstev za GRS bo posredovano mnenje, naj bi se sredstva nakazovala na skupni žiro račun in bi se službe same med seboj glede na potrebe opredelile, koliko sredstev bo koristila posamezna služba. V letu 1989 naj bi po sklepu delavskega sveta Železarnice Jesenice z dne 26. 4. 1988 vsa sorodna društva prejela skupne vsote in jih sama med seboj razdelila. Predlog bo zato pripravljen za leto 1989 v takem smislu.

9. Stanovanjska sredstva

— Formiranje sklada za gradbeno posojila je preizkusno. (ena pripomba)
— Zakaj in po katerem sklepu se niso odvajala sredstva za stanovanjski fond od 1. 7. 1987 dalje? (ena pripomba)

Glede na spremembe Zakona o celotnem prihodku in odhodku se od 1. 7. 1987 dalje začasno razporejena sredstva za stanovanjske namene med letom ne morejo uporabljati za zadovoljevanje stanovanjskih potreb. Šele tisti del čistega dohodka, ki je po zaključnem računu razporejen za stanovanjske potrebe, se lahko uporabi za namene, za katere je razporejen. Po zaključnem računu za leto 1987 smo za stanovanjske potrebe razporedili 80 milijonov din. Glede sredstev za stanovanjsko gradnjo smo se v srednjeročnih in letnih načrtih dogovorili za nakup 80 družbenih stanovanj in izplačilo 150 gradbenih posojil, katerih višina pa je odvisna od razpoložljivih sredstev. Le-ta v letu 1988 dopuščajo odobritev posojil v višini 2 oziroma 5 milijonov din, odvisno od tega ali gre za adaptacijo ali novogradnjo.

10. Informacija o delitvi in koriščenju sredstev (ena pripomba)

Material za delitev sklada skupne porabe je posredovan v razpravo na vse SDS in s tem menimo, da je dostopen vsem delavcem.
Odbor za kadre in družbeni standard bo redno mesečno pregledoval koriščenje sredstev sklada skupne porabe po prioriteti in o tem tudi kvartalno obveščal delavski svet Železarnice Jesenice.

Pripombe in odgovore zbrala in pripravila: Vanja Simeonov

Jubilanti dela (foto: Irena Kučina)

Po sklepu odbora za delovna razmerja TOZD Komerciala

OBJAVLJAMO

prosta dela in naloge
VODJA REFERATA PRODAJE — za področje livarskih izdelkov in storitev, šifra 5267, U-4, 17. kat., 1 oseba

POGOJI:

Višja šola ekonomske ali komercialne smeri in dve leti delovnih izkušenj na področju komerciala.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v osmih dneh po objavi na kadrovske sektor Železarnice Jesenice, z oznako za TOZD Komerciala.

Obvestila kolektivu

Razpored dežurnih Železarnice

OD 16. DO 22. MAJA

16. maja, Vinko ROTAR, Transport, Jesenice, C. talcev 8 a, ☎ 82-792.
17. maja, Roman SMOLEJ, FRS, Jesenice, Heroja Verdnika 36, ☎ 83-777.
18. maja, Martin ŠKETA, TOZD Ploščati program, Bled, Alpska 1, ☎ 77-130.
19. maja, Lado ŠKETA, Plavž, Bled, Alpska 1, ☎ 77-136.
20. maja, Emil AŽMAN, sektor novogradenj, Žirovnica, Breg 129, ☎ 80-243.
21. maja, Franc VIČAR, TOZD Okrogli program, Žirovnica, Rodine 51, ☎ 80-686.
22. maja, Ivan VOH, splošni sektor, Jesenice, Tavčarjeva 8, ☎ 83-226.
Dežurstvo traja vsak dan od 14. do 6. ure naslednjega dne, in sicer tako, da je dežurni v tem času doma. Ob sobotah, nedeljah in praznikih traja dežurstvo od 6. ure do 6. ure naslednjega dne.
V času dežurstva je dežurni dolžan opraviti obhod po železarni, svoje pripombe vpisati v dežurno knjigo ter o tem ob predaji dežurstva poročati podpredsedniku poslovnega odbora.

Dežurni za vzdrževanje v Železarni

Datum:	Dnevni:	Nočni:
Ponedeljek — 16. 5.	Janez Otrin	Zdravko Smolej
Torek — 17. 5.	Franc Nečimer	Rajko Petraš
Sreda — 18. 5.	Alojz Slivnik	Zdenko Cund
Četrtek — 19. 5.	Matjaž Kelvišar	Ivan Šenčeter
Petek — 20. 5.	Dušan Bak	Božidar Černe
Sobota — 21. 5.	Anton Burja	Miha Šlibar
Nedelja — 22. 5.	Rado Legat	Franc Bernik

Služba obratne ambulante

Od 16. do 21. maja bodo delale naslednje obratne ambulante:
DOPOLDNE: II. obratna ambulanta — dr. Alenka Katnik in III. obratna ambulanta — dr. Alenka Kralj — Odar.
POPOLDNE: IV. obratna ambulanta — dr. Ivica Vreš.
Dispanzer za borce od 13.30 do 14.30 ure.
V soboto, 21. maja, samo dopoldne: IV. obratna ambulanta — dr. Ivica Vreš.
ZOBNE AMBULANTE:
DOPOLDNE: I. zobna ambulanta — v. dent. Viktor Stražišar in III. zobna ambulanta — mag. dr. stomat. Bela Gazafi.
POPOLDNE: II. zobna ambulanta — dr. stomat. Alojz Smolej.
Za borce od 13. do 14. ure.
V soboto, 21. maja, samo dopoldne: II. zobna ambulanta — dr. stomat. Alojz Smolej.
V kartoteki obratne ambulante sprejemamo knjižice dopoldan od 6. ure do 10.30, popoldan od 12. ure do 17.30.
Urgentna ambulanta sprejema nujne primere neprekinjeno od 6. do 20. ure.

Dežurni v Vatrostalni

14. in 15. maja, Marija OBLAK, Dovje 78, ☎ doma 89-187, ☎ v službi 83-281.
Dežurni Vatrostalne je v soboto od 6. do 12. ure na delovnem mestu, v prostem času do ponedeljka do 6. ure jutraj pa je dežurni dosegljiv na domu.

Pregled odsotnosti v aprilu

TOZD/DSSS	iz JLA	št. sten.	ostali	SKUPAJ	v JLA	disc. od po skl. ODR	upokoj. umrli	SKUPAJ	stanje	stanje po- prečje l. 1988	stanje po- prečje l. 1987			
Vodstvo TA				—		1	9	10	448	2	2			
Jeklarna 1				—				1	229	858	457			
Jeklarna 2				—		1		1	229	87	229			
Livarna				—			2	1	87	82	87			
TOZD TALILNICE	—	—	—	—	—	1	1	11	1	14	766	942	775	917
Vodstvo PP				—				—	2		2	2	2	
Valj. bl. št.				—		1	4	5	335	343	337	342		
Hl. valj. Bela				—		1	1	1	3	284	271	285	274	
Hl. valj. Jes.				—			2	2	186	201	187	200		
Pr. valj. trakov				—				—	105	102	105	104		
Valj. deb. pl.				—			1	1	217	208	215	207		
TOZD PLOŠČ. PR.	—	—	—	—	—	2	1	8	—	11	1129	1127	1131	1129
Vodstvo OP				—				—	2		2	2	2	
Žičarna		1		1		1	1	1	3	246	226	246	231	
Jeklovlek				—			1	1	162	147	162	152		
Elektrode				—			2	2	247	264	247	264		
Žebeljarna		1		1				—	86	78	86	79		
Valj. žice				—		1	2	3	143	155	144	155		
TOZD OKROG. PR.	1	1	—	2	—	1	1	6	1	9	886	872	887	883
TOZD Komerciala	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	155	159	155	157
TOZD Druž. stand.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	192	195	193	196
Poslovodni odbor				—				—	11	5	11	6		
Sl. za plan proc.				—				—	18	16	18	16		
CSI				—				—	14	17	14	15		
Sek. za raz. in raz.				—				—	66	60	66	60		
Sek. teh. kon.				—			1	1	206	209	207	210		
Sek. za inžen.				—				—	68	78	68	77		
Fin. rač. sek.				—				—	138	140	138	143		
SEOI				—		2		2	118	121	119	122		
Kadrovski sektor				—		1	1	2	75	90	75	99		
Pripravniki	1	2		3				—	22	30	23	28		
Splošni sektor				—			1	1	188	203	190	203		
DSSS	1	2	—	3	—	—	3	3	—	6	924	969	929	979
Vodstvo TD				—				—	30	2	26	2		
Strojne delavnice	1			1	1			3	346	285	355	311		
Vzdrževanje	1		1	2			7	7	966	1055	968	1043		
Energetika				—			1	1	246	243	246	243		
Transport				—			3	3	328	358	330	349		
TOZD TEH. DEJ.	2	—	1	3	1	—	—	13	—	14	1916	1943	1925	1948
ŽELEZARNA	4	3	1	8	1	4	6	41	2	54	5968	6207	5995	6209

Seja delavskega sveta DSSS

Delavski svet delovne skupnosti skupnih služb je na 11. seji, 22. aprila, pri pregledu izvajanja sklepov ugotovil, da so bili izvršeni, razen informacije o manjkajočih muzejskih eksponatih, ki je bila že pripravljena, obravnavana pa bo na prihodnji seji, poslovnik o delu samoupravnih organov je pripravljen v čistopisu in bo dan po dogovorjenem postopku v razpravo in sprejem, poročilo o izvajanju projekta materialno-skladišnega poslovanja, bo podano na prihodnji seji.

Delavski svet je upošteval pripombe zbora delavcev na predlog delitve sklada skupne porabe za leto 1988 in jih posredoval delavskemu svetu Železarne.

Obravnaval je gradivo SEOI o uresničevanju SaS o delitvi osebnega dohodka. Ker so bili delegati mnenja, da o zadevah, ki jih ureja SaS o skupnih osnovah in merilih za delitev sredstev za osebne dohodke in dela sklada skupne porabe v DO ŽJ ni potrebno ponovno odločiti, je sprejel samo naslednje sklepe:

Osnova osebnega dohodka se poveča s faktorjem 2,3 s 1. aprilom 1988. Za delavce delovne skupnosti se merila učinka vežejo na dosežene rezultate v proizvodnih TOZD. Za poslovodni odbor in vodjo delovne skupnosti se merila učinka vežejo tudi na odstopanje mere uspešnosti po družbenem dogovoru od dosežene za SOZD SŽ. Ti sklepi veljajo en mesec. Strokovna služba bo v mesecu maju pripravila predlog stimuliranja strokovnega kadra, ki bo v prehodnem obdobju do uvedbe ciljnega vodenja in strokovnega razvoja zapolnil vrzel na tem področju.

Na osnovi poročil vodje delovne skupnosti bo spremljal postopno uvajanje ciljnega vodenja s tem, da bo v predhodnem obdobju določil tudi višino stimulacije na osnovi predlogov vodstev sektorjev in delovne skupnosti.

Gradivo »Ocena postopka in rezultati vrednotenja zahtevnosti del in nalog od oktobra 1986 dalje« je bilo delegatom posredovano kot informacija in ga lahko uporabijo kot osnovo za razpravo po samoupravnih delovnih skupinah.

Delavski svet vztraja na izdelavi mrežnega programa o uresničevanju SaS o skupnih osnovah in merilih.

Delavski svet je za vodjo in člane projektne skupine za izdelavo metodologije ugotavljanja zahtevnosti del in nalog potrdil višje kategorije z veljavnostjo od 1. 11. 1987 do 31. 12. 1988.

Obravnaval je tudi predlog direktorja SEOI za podaljšanje projekta za reorganizacijo sistemskega SW. Delo se teamu podaljša do 31. 5. 1988, prav tako tudi kategorije. Podaljša se tudi pogodba z Božom Oblakom.

Delavski svet je soglašal s tem, da se bo financiranje individualne stanovanjske gradnje glede na odobrene kredite izvajalo v skladu z razpoložljivimi finančnimi sredstvi v Železarni.

Delavski svet je obravnaval prošnjo Zvoneta Gregoriča, zaposlenega na STK, za soglasje za opravljanje male obrti in jo ugodno rešil z zahtevno, da njegovo redno delo v Železarni ne bo ovirano.

Pogled na del prireditvenega prostora na Poljanah

Delavski svet je o zahtevi Božidarja Lakote za varstvo samoupravnih pravic in odpravo motenj na področju samoupravljanja sklenil, naj se do te najprej opredelijo strokovne službe, družbeni pravobranilec samoupravljanja, IO konference osnovnih organizacij sindikata in odbor samoupravne delavske kontrole, nakar bo delavski svet zavzel svoje stališče.

SDS CSI je postavila naslednje delegatsko vprašanje:

Ob polletnem periodičnem obračunu smo imeli v skladu skupne porabe za leto 1987 214.161.000 din sredstev za stanovanjsko gradnjo in 137.746.000 din sredstev za druge namene. Ob zaključnem računu za leto 1987 pa smo ugotovili, da je v skladu še 80.204.000 din sredstev za stanovanjsko gradnjo in nič sredstev za druge namene. Vprašujejo, kam je ta denar izginil, kdo in na kakšni samoupravni osnovi je o uporabi tega denarja odločal. Ocenjujejo tudi, da takšno ravnanje predstavlja motnje v samoupravljanju. Odgovor bo posredoval direktor FRS.

E.N.

Umrl je Anton Pretnar

V petek, 6. maja, smo se na pokopališču v Zgornjih Gorjah poslovili od našega sodelavca Antona Pretnarja.

Vse življenje je posvetil svojem poklicu in vso delovno dobo preživel v Železarni kot vzdrževalec — električar. Delovno pot je začel v valjarnah na Javorniku, pomagal je graditi novo valjarno tanke pločevine in obenem vzdrževati staro valjarno. Po ukinitvi obratov na Javorniku je odšel v Jeklarno na Jesenice. S strokovnostjo in neumrljivim elanom je okrepil moči vzdrževalcev v Jeklarni, kjer smo ga takoj vzljubili in spoštovali. Bil nam je za vzgled, kajti nobeno delo mu ni bilo težko, nobena naloga neresničljiva.

Aktivno je deloval v sindikalni organizaciji, skupni disciplinski komisiji in pomagal uresničevati interese vzdrževalcev. Bil je predan tudi glasbi, saj je bil že od mladih nog član godbe na pihala

v Gorjah, na kar je bil posebno ponosen. Ljubezen do glasbe je prenesel in posredoval svoji najmlajši hčerki.

Čas bo pokazal, kako bomo pogrešali sodelavca Antona. Z njim smo izgubili velik del tistega, kar je imel rad in mi vsi z njim. Njegovo delo bo živelo v jeklarni, njegove misli in izkušnje bodo nadaljevali mlajši.

Sebi in družini je zgradil lep dom pod Homom v Sebenjah, z mislimi pa je bil vedno v svoji rojstni Poljsici. Žal pa sadove vseh naporov in odrekanih, ki so potrebni ob gradnji, ni dolgo užival.

Vest o njegovi smrti nas je vse, posebej pa njegove ožje sodelavce iz oddelka vzdrževanja Jeklarna 1, močno pretresla.

Bili smo dobri prijatelji in še dolgo se ga bomo spominjali s spoštovanjem — sodelavci Jeklarna 1.

Železarski globus

LR KITAJSKA

Železarno Anshan Iron & Steel Co. bodo povečali. Zgradili bodo novo jeklarno z dvema 300-tonskima

kisikovima konvertorjema, dvema napravama za kontinuirno vlivanje jekla, valjarno pločevine in z obratom za proizvodnjo brezšivnih cevi. Začetek proizvodnje je napovedan za leto 1995. Takrat naj bi v bližini začel tudi obratovati nov rudnik železove rude z letno proizvodno zmogljivostjo 9 mio ton.

TOZD TALILNICE

Iz OBRATA JEKLARNA 1 smo prejeli zapisnike SDS prava vložka 1, 2 in 3, vlivališče 1, 2, 3 in 4, elektropeči 1, 2, 3, 4, BBC peč predelava talilniških odpadkov, ponovično gorilno darstvo 3 ter kamnolom, iz OBRATA JEKLARNA 2 pa končali liv-adjustaža 1 in 4.

Prejeli smo tudi zapisnike iz OBRATA LIVARNA, in sicer od SDS vodstvo obrata, modelna mizarja, jekloliivarna 1 in 2 ter čistilnica odlitkov. SDS vodstvo obrata in modelna mizarja sta predlagala, naj bi se regres v bodoče delil v treh plačilnih skupinah, in sicer tako, da bi tistim delavcem, ki imajo več osebni dohodek, pripadala manjši regres. Zanimaja jih tudi strdnost obstoja SOZD SŽ glede na vpliv, ki ga ima na poslovne Železarne Jesenice (ji je v korist ali breme) in sploh obstaja raznih »posrednikov«, ki se pojavljajo tudi v drugih obratih. SDS mizarji pa je opozorila na veliko fluktuacijo modelnih mizarjev, ki se pojavlja zlasti v zadnjem času pravsem zaradi nizkih osebnih dohodkov. SDS jekloliivarna 1 in 2 pa sta prav zaradi slabih osebnih dohodkov zahtevali sklic zbora delavcev. Zbora naj bi se udeležili tudi strokovni delavci služb, da bi jim podali ustrezne odgovore na zastavljena vprašanja.

TOZD PLOŠČATI PROGRAM

Iz OBRATA HLADNA VALJARNA BELA smo prejeli zapisnike vodstvo obrata in odprema, lužilnica in priprava vložka 1, 2 in 3, žarilnica 1, 2, 3 in 4, adjustaža in strojna adjustaža 1, 2 in 3 ter valjarna 1, 2, 3 in 4. SDS vodstvo obrata in odprema se med drugim sprašujeta, zakaj se bo regres izplačal šele v juniju, druge DO pa so ga že razdelile. Zanimaja ju tudi, koliko bomo tedaj še vredno teh 96.000 din. Pod razno so ponovno opozorili na probleme v zvezi s skladišči. Zaradi nabave materialov morajo delovodje skoraj vsak dan iti na Jesenice, zaradi česar prihaja do motenj v proizvodnji, pa tudi zahtevanega materiala vedno ne dobijo. Zato bi bilo potrebno narediti tudi spisek materiala, s katerim razpolagajo skladišča. SDS lužilnica + priprava vložka 3 zahteva, da naj delavci, ki delajo na pripravi vložka pod težkimi in umazanimi pogoji dela, dobe na leto dva delovni tebleki. Isto velja tudi za lužilnico. Zaradi dela s kislinami bi bilo prav, da bi lužilci dobivali tudi mleko. Vprašujejo tudi, kdo je odgovoren, da se sanitarije ne čistijo redno. SDS žarilnica 1 ni prejela odgovorov na vprašanja, ki so jih postavili v prejšnjem sestanku. Glede sklada skupne porabe so predlagali, naj se zmanjša na minimum. Razlog: »Ker nič ne pomagamo delavcu (navajajo primer) balinarski klub, če nima svojih otrokom kaj dati v usta. Veliko delavcev v Železarni danes živi na robu eksistence, kar gotovo ni motivacija za dobro in vestno delo.« Pod razno opozarjajo, da se je število delavcev v obratu na Koroški Beli z zagonom Jeklarna 2 in da so zaradi tega kapacitete avtobusnih prevozov postale premajhne. SDS žarilnica 2 se pritožuje nad pomanjkanjem zaščitnih sredstev (rokavice, delovne obleke itd.), opozarja pa tudi, da ventilatorji žarilnice ne delajo. Žerjavovodje, ki delajo na srednjem žerjavu, pa zahtevajo, da se njihovo delo bolje stimulira oziroma naj se jih po možnosti normira. Obseg dela se jim je namreč sedaj, ko dela še stiskalni stroj, občutno povečal. SDS žarilnica 3 ocenjuje, da je »zelo žalostno«, da delijo tisti, za katere oddajajo prispevke, večje regrese kot mi sami. Odgovorov na zastavljena vprašanja niso dobili. SDS adjustaža 1 in strojna adjustaža 1 prav tako nista dobili odgovorov. Prav zato pod točko razno omenja, da četudi imajo določene probleme, vprašanja postavljajo, ker tako in tako odgovorov ne dobi. V zvezi z gradnjo kreditov pa predlaga, da naj koristniki le-teh, ki imajo cer družbeno stanovanja, stanovanja ob preselitvi vrnejo Železarni, ne pa, da jih dobe določeni sorodniki (sinovi, hčere, celo vnuki).

(se nadaljuje)

Center za samoupravljanje in informiranje — Božidar Lakota

Pregled sestankov SDS

(Iz programa samoupravnih aktivnosti za april — nadaljevanje)

V zadnjem »pregledu SDS« smo mimogrede omenili, da je razprava o »uresničevanju samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah in merilih za delitev osebnih dohodkov in dela sklada skupne porabe«, v nasprotju z našimi statutarnimi določili, obšla sindikalno organizacijo. Kratek sprehod skozi sklepe delavskega sveta Železarne pa nam je naknadno razkril, da so sklepi delavskih svetov v zvezi s to problematiko le skromen »nadomestek« za vrsto neizpolnenih nalog. Delavski svet Železarne je namreč na seji, 30. decembra 1987, potrdil program uresničevanja omenjenega sporazuma, »ki v končni fazi pomeni sprejem pravilnikov o delitvi osebnega dohodka v TOZD in DSSS«. Sprejet je bil tudi naslednji rokovnik: do 11. januarja naj bi bila izvedena obravnavna osnutek na strokovnem kolegiju Železarne in v DPO, do 16. obravnava delovnih osnutkov na odboru za samoupravne splošne akte, od 17. do 20. januarja naj bi se oblikovali osnutki, med 25. in 30. januarjem naj bi o osnutkih razpravljali delavski sveti, od 1. do 15. februarja naj bi potekala javna razprava, med 15. in 25. februarjem naj bi se pripravili predlogi pravilnikov, nato naj bi delavski sveti razpisali referendum, ki naj bi se izvedel med 20. in 30. marcem. Istočasno naj bi sporazum dopolnili tudi v določilih, ki urejajo jubilejne nagrade. Že na naslednji seji delavskega sveta Železarne pa je bilo ugotovljeno, da bo »na tem področju nastopila določena zamuda, ki glede na oceno ne bi smela biti večja od štirinajst dni in naj ne bi bistveno vplivala na spremembo termina sprejema« (iz poročila predsednika poslovnega odbora Železarne z dne 10. 2.). Na naslednjih sejah DS ŽJ se pri pregledu izvajanja sklepov ta rokovnik več ne omenja, pač pa ga nadomesti običajna formulacija: »Sklepi predhodnih sej so izvršeni ali se izvajajo«. Zanimivo je, da na primer na seji delavskega sveta delovne skupnosti, kjer je bilo vprašanje pravilnikov o delitvi OD, na katere usmerja omenjeni sporazum, izrecno izpostavljeno, odgovorni tovariši niso pojasnili, kakšna je bila in bo nadaljna usoda tega rokovnika. Sprejet pa je bil sklep, da delavski svet DSSS vztraja na izdelavi mrežnega programa o uresničevanju SaS o skupnih osnovah in merilih.

Za hip se vrnimo tudi k »poročilu o ugotovitvah Službe družbenega knjigovodstva, vzrokih za ugotovljene nepravilnosti in ukrepih za njihovo odpravo«, ki smo ga prav tako omenili v prejšnjem pregledu. Zahteva Službe družbenega knjigovodstva v zvezi z zapisnikom o kontroli finančno-materialnega poslovanja za obdobje 1984 (št. 37-3/88-3) se je namreč glasila, da morata delavski svet Železarne in delavska kontrola obravnavati zapisnik, torej ne le skopo poročilo Finančno računovodskega sektorja, in o tem obvestiti službo. Zahteva je torej predpostavljala, da se delegati delavskega sveta pred sejo seznajajo z zapisnikom, kar pa se ni zgodilo. Zapisnik sta namreč prejela samo predsednika obeh organov Železarne, zapisnik o nepravilnostih pri pregledu poslovanja TOZD Talilnice pa celo samo predsednika delavskega sveta in delavske kontrole v TOZD Talilnice. Resnični podatki in informacije o nepravilnostih, ki so konec lanskega leta v obliki najrazličnejših govoric tako vznemirjale delavce, da je bila postavljena celo zahteva po sklicu akcijske konference ZK na to temo, tako zaenkrat ostajajo še monopolni artikel v rokah privilegiranih posameznikov. Kljub široko izpričanemu interesu javnosti vprašanje odgovornosti (ki je lahko kazenska, upravno-kazenska, materialna in družbenopolitična) na delavskem svetu Železarne ni bi-

lo izpostavljeno. Ker se kot razlog za zadrževanje tovrstnih informacij še zlasti pa glede omenjanja imen odgovornih posameznikov običajno navaja »nedotakljivost osebne sfere« oziroma »škodovanje časti in dobremu imenu« ali celo inkvizicijsko metodo naj omenim, da se ta meja nedotakljivosti neha takoj, ko gre za ogrožanje ali spodkopavanje na zakonu temelječih pravic in interesov drugih ljudi oziroma širših družbenih interesov. Ker v upravljalnem vrhu, kljub obljubam, da se bo delavce sproti obveščalo o ugotovljenih nepravilnostih in kljub izpričanemu nezadovoljstvu delavcev, očitno za kaj takega ni pravega interesa, se bomo morali kot posamezniki pač posluževati pravice, ki je sankcionirana tudi v naših pravilnikih o delovnih razmerjih (člen 42, točka 34.), po kateri je »nemogoče vpogleda v listine in poslovanje OZD, če je delavcu to potrebno, da bi uveljavil svoje pravice«, hujša kršitev delovne obveznosti. V teh primerih pa ne gre zgolj za pravico temveč tudi za dolžnost, da kot dobri gospodarji zaščitimo družbeno lastnino pred ekonomsko in družbeno neodgovornim razsipanjem. V nasprotju z mnenjem nekaterih je treba reči še to, da nepravilnosti, ugotovljene v TOZD Talilnice, niso zgolj stvar te TOZD temveč vseh delavcev, povezanih v delovno organizacijo ne samo z delovnim procesom temveč tudi z udeležbo v skupnem prihodku, z združevanjem dela in sredstev, načeli vzajemnosti, solidarnosti, odgovornosti in končno tudi s skupnim rizikom.

In še nekaj: v javno razpravo, ki naj bi se na SDS zaključila do 15. maja, je bil dan »Osnutek SaS o medsebojnih pravicah, obveznostih in odgovornostih TOZD in DSSS«. V obrazložitvi je navedeno, da ta SaS »v bistvu povzema vse sestavine, ki jih predpisuje zakon in naš SaS o združitvi TOZD v DO«, kar pa ne ustreza dejstvu, saj bi moral ta sporazum (tako kot prejšnji) vsebovati tudi »podrobnejšo opredelitev posameznih sektorjev v delovni skupnosti (166. člen SaS o združitvi TOZD v DO) torej mezoorganizacijo (členitev po nalogah in členitev po nosilcih na mezoravni). Opozorilo na to napako je bilo podano (in obenem zavrnjeno) že na seji odbora za samoupravne splošne akte. Delavski svet železarne je tako odločil, da gre osnutek, v omenjenem smislu neusklašen s SaS o združitvi vseeno v javno razpravo. Je cilj ta, da se delavcem na SDS onemogoči izrekanje o mezoorganizaciji, saj je za sprejem predviden zgolj enostopenjski postopek (predlog ne gre več v obravnavo na zbor kot pri referendumu). Vprašanje je izredno aktualno, o čemer pričajo številne pripombe SDS iz posameznih sektorjev, predvsem pa iz sektorja tehnične kontrole in CSI, kjer se zaradi načrtovanega črtanja precejšnjega števila delavcev postavlja pod vprašaj tudi sama vsebina delovnih nalog, ki naj bi jih službe opravljale v prihodnje.

In tako smo že pri konkretnem problemu, o katerem razmišlja SDS jeklarski laboratorij (sestane dne 24. aprila). Njihovo stališče v zvezi s položajem laboratorija ob predvidenem načrtu vodstva STK naj bi celotno delo pri spremljanju proizvodnje jeklarna opravljal na izmeni dva analitika, s tem, da bi opravljal tudi analize zunanjih vzorcev in delo vzorcevalcev. SDS je po razpravi zavzela sledeča stališča: a) Smatramo, da bi brez vsaj enega vzorcevalca v vsakem laboratoriju prišlo do zastojev v proizvodnji, ker analitiki niso usposobljeni in ne morejo vzdrževati in delati na strojnih napravah za pripravo vzorcev. b) Ker se vodja kemičnega oddelka s skupino ne strinja, zahtevamo, da se točno razmeji odgovornost za morebitno nastalo škodo, če pride do realizacije mikroorganizacije, predvidene od poslovnega odbora. c) Delegat SDS bo na prvi seji delavskega sveta postavil s tem v zvezi delegatsko vprašanje. 2. SDS zahteva od vodstva odgovor, koliko ur ima analitik prost, če jih napravi osem na prosti dan v sistemu 4+1. Plačilo nadur pri nas ni dovoljeno, zato delavci smatrajo, da so prikrajšani, če lahko koristijo za opravljenih osem ur samo osem ur izjemoma.

Iz zapisnikov, ki jih povzemamo v nadaljevanju, pripombe v zvezi s skladom skupne porabe in koriščenjem gradbenih kreditov navajamo le izjemoma.

Mladi o sebi, svojih problemih, nalogah in perspektivah

»Svobodna menjava dela«

Komisija za družbenoekonomske odnose pri KS ZSMS je na peti seji (9. maja), obravnavala SAMOUPRAVNI SPORAZUM O MEDSEBOJNIH PRAVICAH, OBVEZNOSTIH IN ODGOVORNOSTIH TEMELJNIH ORGANIZACIJ ZDRUŽENEGA DELA IN DELOVNE SKUPNOSTI. Po dolgi in konstruktivni razpravi je zavzela naslednje mnenje:

»Člani komisije smo si zastavili vprašanje, kaj bi ta akt moral urediti. Zadovoljiv, čeprav preobširen, odgovor je napisan v temeljnih določbah. Da bi bilo zastavljeno cilje tudi možno uresničiti (urediti odnose med DSSS in TOZD znotraj TOZD) bi naslednja poglavja morala določiti pravila igre, ki bi jih skladno s strategijo in politiko delovne organizacije sprejemali z letnimi načrti Železarn. Ta pravila so:

- Kako postaviti poslovne cilje za vse nivoje in oddelke v DSSS (DSSS, SEKTOR, ODDELEK)?
- Kako postaviti tem enotam naloge?
- Kako postaviti merila za presojo rezultatov teh enot?
- Postaviti bi bilo potrebno osnovna pravila za ukrepe korekcije rezultatov teh enot. Tu bi načelno določili vsaj tri kategorije pomembnosti, ki jih opredeljuje strategija podjetja, konkretizira pa letni načrt Železarn:

- zelo pomembni oddelki (sektorji),
- pomembni in
- manj pomembni.

Za vse te tri kategorije se v primeru prekoračitve načrtovano dogovorjenih odstopanj določi ustrezne ukrepe (sanacija, stimulacija, ožene, ukinitje, ustanavljanje). Gre za stalen proces prilagajanja v povezavi z okoljem Železarn.

To so v grobem poslovna (h katerim seveda sodijo še pravna) izhodišča, ki so bistvena za poslovanje Železarn kot celote.

Predlagani samoupravni sporazum v nasprotju z zagotovljenimi cilji še nadalje ločuje DSSS v centraliziran, odtujen sistem, ki sam diktira t. i. »svobodno menjava dela«. Ker ne

postavlja »pravil igre«, predstavlja vse odgovore v zvezi s cilji, nalogami, merili, ukrepi in odgovornostjo za druge akte (načrt, zahtevnost dela), za katere veljajo podobne značilnosti. Ob koncu si zato zastavljamo vprašanje: ZAKAJ SPLOH OBRAVNAVAMO TA AKT?

- Odgovorili smo si takole:
1) Zato, da bi bil sprejet in bi s tem zadovoljili formalne predpise in ohranili navidezen mir. To je tudi odgovor na vprašanje, zakaj je akt tako obširen in slabo razumljiv. Ti značilnosti naj dokazujeta njegovo poglobljenost in strokovnost.
- Iz vsega tega že lahko razberemo veliko »prednost«, ki jo nudi osnutek samoupravnega sporazuma: Je takoj uporaben, ker je neuporaben in zato ne spreminja ničesar. Dokler ne spreminjamo ničesar, nam gre le za zaščito pridobljenih privilegijev, kar pa je v očitnem nasprotju z načeli sanacije Železarn!

Komisija za družbenoekonomske odnose pri KS ZSMS

novnih šolah pa smo za silo zagotovili opremo za računalnice, ki pa bo že mimogrede zastarela, še bolj pa se zatika pri usposabljanju učiteljev in pri pridobivanju zunanjih mentorjev za krožke in fakultativni pouk. Tudi mladi učitelji, ki prihajajo iz šol, namreč v času šolanja računalništva niso poznali in jih je treba dodatno poslati na 150-urni tečaj ali organizirati zanje usposabljanje na kakšen drugačen način.

Oprema šolskih računalnic je, omenjamo, za kako leto ali dve še zadovoljiva. Nabavljena je bila deloma z namenskim sredstvi Občinske izobraževalne skupnosti, deloma iz amortizacije, delno so jo šole pridobile z dobrimi uvrstitvami na srečanjih učencev, nekaj pa tudi ob pomoči delovnih organizacij v občini.

Če je torej računalniško opismenjevanje naloga osnovnih šol — in to nedvomno je, bo potrebno veliko naporov v prosvetnih vrstah, da se bodo računalniški programi uporabljali pri različnih predmetih, da bo večina učiteljev čutila nujnost usposabljanja za njihovo uporabo, za pridobivanje in posodabljanje opreme, pa tudi za to, da bo za posodabljanje tega programa osnovne šole vsako leto namenjenih dovolj sredstev.

Brigadirji

Letošnje poletje bo organizirana regijska mladinska delovna brigada Gorenjska. Brigado bodo sestavljali mladi iz vseh gorenjskih občin.

Brigada bo sodelovala od 24. julija do 13. avgusta na republiški MDA Bela krajina 88. Rok za prijavo je 15. junij 1988. Prijavnice dobite na OK ZSMS Jesenice, Titova 86, Jesenice.

Pionirji brigadirji

Pionirska delovna brigada dr. France Prešeren bo letos sodelovala na zvezni mladinski delovni akciji Suha krajina od 12. junija do 2. julija.

Rok za prijave je 30. maj 1988. Prijavnice in ostale informacije na Občinski konferenci ZSMS Jesenice, Titova 86, Jesenice, med 7. in 13. uro.

PRIPRAVLJENOST

JE VEDNO BOLJŠA

KAKOR GOLO PRIČAKOVANJE

(TITO)

Vojna kirurgija

Iztrebki so običajni, vendar redkejši, seč je običajen. Tudi telesna temperatura je normalna. Borbeno in delovna sposobnost človeka je zmanjšana. Brez zdravljenja ozdravimo v enem tednu, če pa se zdravimo, pa ozdravimo že v enem dnevu.

Srednje težka zastrupitev vleče s seboj vse znake prejšnje. Poleg tega prihaja do panike, glavobolov in povečanega znojenja. Ženice se zožijo in se ne odzivajo na svetlobo. Krvni pritisk je povečan, iztrebljanje je redko, uriniranje je pogostejše, telesna temperatura je znižana. V krvi prihaja do povišanja hemoglobina in eritrocitov ter do nastopa začasnega povečanja števila belih krvničk v krvi — levkocitoze. Brez zdravljenja sledi ozdravitev v treh tednih. Posledice so funkcionalne motnje, stanje napetosti, apatija, nespečnost in vrtoглаvica. Zdravljenje z atropinskimi injekcijami ozdravi bolnika v enem tednu.

Stopnja težje zastrupitve se kaže v izgubi orientacije (prizadet je ravnotežni center), vrtoглаvici, krčovitosti posameznih mišic in skupin. Po težji prizadetosti centralnega živčnega sistema nastopi globoka koma (nezavest). Koža se modro obarva, nastopi močno izražena cianoza. Dihalni ritem je prizadet in neenakomeren, krvni pritisk je znižan, puls postaja vse slabši. Srčni toni so zadušeni in nejasni, telesna temperatura je tudi znižana. Brez zdravljenja nastopi smrt v nekaj minutah ali celo v eni slabi minuti. Tretja stopnja zastrupitve daje malo upanja za rešitev prizadetih.

Mehurjevci

Pri dotiku s kožo mehurjevci ne povzročijo takojšnjih sprememb, temveč šele čez daljši čas (latentno — skrito obdobje). Stopnja razvoja mehurjev na koži nastopi šele po šestih do dvanajstih urah. Mehurjevci delujejo še na oči, dihalne organe in na prebavni del.

Pri vseh ranah, ki so posledica delovanja mehurjevcev, nastopajo degenerativno — nekrotične spremembe (odmrtnosti tkiva). Tok okrevanja je počasen. Mehurjevci prodirajo skozi kožo v globino tkiva izredno hitro. Najpogostejše zastrupitve so okuženost glave, prsnega koša, trebuha in sklepov.

Preden nudimo prvo in splošno medicinsko pomoč, moramo najprej opraviti samodekontaminacijo. Šele potem prihaja v poštev zdravljenje in kirurški pristop. Prvo pomoč kot samopomoč si nudi vsakdo sam. Preventivne mere zaščite moramo strogo upoštevati. Pri kemijskem napadu si pomagamo takole:

- Namestimo si zaščitno masko.
- Če je bilo dano sporočilo o živčnih vojnih strupih, si vbrizgamo atropinsko injekcijo.
- Okužena (vlažna) mesta na odkritih delih telesa razkužimo z osebnim priborom za razkuževanje.
- Na rano namestimo prvi zavoj.

Ko jih razkužimo, transportiramo srednje zastrupljene v poljske bolnišnice. Tam jih oskrbijo tako kot prizadete z opeklinami. Težki zastrupljeni dobijo internistično in pravočasno kirurško pomoč. Izid zdravljenja je razmeroma zadovoljiv, če se začne pravočasno.

Na splošno pa je najboljša preventivna zaščita — ogrinjalo in zaščitna maska.

Zmečkanine

Zmečkanine so poškodbe, nastale kot posledica prizadetosti mehkega tkiva, če so bile okončine izpostavljene dalj časa pritisku v tolikšni meri, da je bil krvni obtok prekinjen.

Na brucovanje!

Klub študentov jeseniške občine organizira v petek, 13. maja, v zgornjih prostorih Kazine na Jesenicah BRUCOVANJE. Ne bo manjkalo iger, zabave in dobre glasbe. Pričetek bo ob 20. uri. Udeležba bruck in brucov je obvezna.

Ples!

Vabimo vas na ples, ki bo v soboto, 14. maja, od 20. ure naprej v hotelu Pošta. Vabljeni!

KS ZSMS ŽJ

25. maj 1988

Tudi v letošnjem letu bo zaključna prireditev na stadionu JLA v Beogradu. Zainteresirani, ki vas zanima, kaj se bo na njem v živo dogajalo, se do 20. maja oglasite na OK ZSMS Jesenice, Titova 86. Organiziran bo prevoz iz Ljubljane do Beograda in nazaj. Stroške prevoza plača vsak sam.

Slavko Tarman

Portreti jugoslovanskih mojstrov fotografije

25

Trenutek, ujet v njegovo karmeno, je in ostaja nepotvoren. Še več, tudi svetloba je povsem običajna in prav ta daje žarilni poudarek posnetemu motivu. Največ svojih (v roklu) del je ustvaril pri običajni sončni svetlobi, a vendar z veliko mero spoštljivosti na sencah in svetlinah.

Posavec prosto ustvarja brez vsiljenih učinkov, ki so tako pogostni pri ostalih fotografij. Skratka, njegove fotografije ne privlačijo z vsiljenimi efekti, temveč z resnično neposrednostjo. Posavec način ustvarjanja uspešnih fotografij je izredno gibek, ki dopušča velik izbor svojevrstnih upodobitev. Vedno stremi k novim načinom in se ne ponavlja. Vedno se pojavi pred motivom z novim pristopom tako, da nastane popolnoma nova upodobitev. To ni zadržana nedolžnost ali naivnost, temveč Posavec preskušen motto.

Vladko Lozić — mojster socialne fotografije

Član foto kluba Zagreb

Rojen je leta 1933 v Bosanski Gradiški in je magister elektrotehnike. Dosegel je naslov mojster fotografije in naslov mednarodne foto zveze ARTIST FIAP. Kot član foto kluba

Zagreb je razstavljal svoja dela na več kot 300 foto razstavah doma in v inozemstvu. Prejel je številne nagrade, plakete, diplome in več državnih odlikovanj.

Samostojne razstave je imel v Zagrebu (1963, 1971, 1983), v Puli (1973), v Križevcih (1974), v Kumrovcu (1975), v Sisku (1975), v Grazu (1977), v Kopivnici (1978, 1980), v Gospiču (1980), v Varaždinu (1980), v Budimpešti (1982), v Splitu (1983) in v Temišvaru (1983). Še vedno je aktiven razstavljalca doma in na tujem.

Težišče Ložičevih stvaritev je krajina

V delih Vladka Ložića so zastopana različna področja fotografskega upodabljanja. Med avtorjevimi ustvarjalnimi prizadevanji srečujemo krajino, zelo razvejano figuraliko in fotografske predstavitve najrazličnejših struktur. Narava v različnih letnih menjajah, pogosto prikazana kot prizorišče človekovega bivanja in boja za obstanek, je predstavljena kot strah zbujajoča prirodna sila ali kot pobudnica človekovih razpoloženj. Pogosto je Ložićeva krajina povezana z arhitekturo ali različnimi človekovimi posegi v njeno podobo in kdaj pa kdaj spominja na sorodne primere v slovenski klasični fotografiji.

Posebno poglavje v Ložićevi krajinski tematiki so detajli, vzeti iz arhitekturne primor-

skih naselij pod skupnim naslovom Pod stari strehama. Avtor posveča v tem ciklu manj pozornosti arhitekturnim celotam kot detajlom, iz katerih so sestavljeni (zidovi, kritina, tlak).

V zrelih letih prevlada socialna tematika

Pomemben delež v Ložičevih figuralnih kompozicijah predstavlja socialna tematika. Razen nekaterih razgibanih prizorov s področja športa (Drsalca) in reportažne fotografije (K zmagi, Zagreb), skoraj vsa ostala Ložićeva figuralika na razstavah odseva socialno občutljivost avtorja. Prav na tem področju je Ložić privedel svojo fotografijo do zgledega ravnotežja med vsebino in obliko.

Stilna usmerjenost Vladka Ložića je predvsem realističen odnos do sveta in njegovih pojavov. Avtorjev realizem se ne izogiba sodobni fotografski motiviki (npr. strukturi) niti izrazito razpoloženskim scenam. Ložić je svojo fotografijo približal grafiki in dosegel z njeno pomočjo svojevrstne fantastične učinek. Cikel Galebi je posebno v svojih senčnih, v nasprotni svetlobi ujetih posnetkih poln liričnega vzdusja.

Avtor še vedno ustvarja in je odprt za nove pristope, tehnike in obdelave v sodobni fotografiji.

Proizvodnja v aprilu

(Nadaljevanje s 1. strani)

spodarskim načrtom predvideno skupno proizvodnjo dosegli z 99,5 %, končno za prodajo s 107,6 %, samo prodajo pa s 110,2 % in bili tako najuspešnejša TOZD v tem mesecu.

Valjarna bluming-štekla

Kar se tiče same proizvodnje oziroma obratovanja agregatov, ni bilo bistvenih problemov. Nedoseganje z operativnim programom načrtovane skupne proizvodnje, ki je bila dosežena s 96 %, gre izključno na račun pomanjkanja vložka (izpad surovega jekla). Močno pa je bila presežena prodaja, in sicer za 38 %, kar pa gre v večji meri na račun uslužnostne prodaje toplo valjane pločevine oziroma trakov.

Valjarna debele pločevine

To je edini obrat v Ploščatem programu, ki ta mesec ni uspel doseči niti v eni postavki načrtovanih obveznosti. Vendar tega izpada ne gre iskati v samem obratu, kajti praktično edini vzrok nedoseganja načrtovanih obvez gre na račun pomanjkanja vložka, ki je posledica izpada proizvodnje v Jeklarni 2.

Tako je bila skupna proizvodnja dosežena z 89,2 %, prodaja pa s 95,3 % — oboje v primerjavi z gospodarskim načrtom.

Hladna valjarna Bela

Kot ponavadi, so tudi v tem mesecu hladnovaljavnici na Beli delali zelo dobro kljub delnemu pomanjkanju vložka proti koncu meseca, kar se bo verjetno poznalo v maju, saj so z gospodarskim načrtom predvideno skupno proizvodnjo dosegli s 115,9 %, prodajo pa s 117 %.

Hladna valjarna Jesenice

Tako kot Valjarna debele pločevine tudi v tem obratu niso dosegli z gospodarskim načrtom predvidenih količin proizvodnje. Vendar je razlika v tem, da v Hladni valjarni Jesenice ni primanjkovalo vložka, ampak so vzroki za izpad proizvodnje predvsem okvare ogrodi Demaga in Siemaga.

V primerjavi z operativnim programom, ki je bil enak gospodarskemu načrtu, je bila skupna proizvodnja izpolnjena z 98,1 %, prodaja pa s 95,4 %, edino končna za prodajo je bila dosežena s 100,5 %.

Predelava valjanih trakov

Ta, letos novo formirani obrat iz bivše Profilarne in Vratnih podbojev, je tudi v tem mesecu, tako kot že vse letošnje leto, delal dobro in z gospodarskim načrtom predvideno skupno proizvodnjo dosegel s 104 %, prodajo pa s 107,3 % na višji operativni program.

Zaradi pomanjkanja vložka (Jeklarna 2) Profilarna na koncu meseca dva dni ni obratovala, kar se bo po vsej verjetnosti poznalo podobno kot v Hladni valjarni Bela, šele v mesecu maju.

TOZD Okrogli program

Na prvi pogled je to najslabša TOZD v izpolnjevanju skupne proizvodnje. To je res, vendar gre to predvsem na račun izpada proizvodnje največjega obrata te TOZD, in sicer Valjarne žice in profilov, zaradi pomanjkanja vložka in nepredvidene ga remonta v prvi dekadi tega meseca, sicer pa je obratovanje potekalo dobro. Gospodarski načrt skupne proizvodnje je bil izpolnjen s 96 %, bolj realen operativni program (brez upoštevanja izpada v Valjarni žice in profilov) z 99,8 %, prodaja pa je bila boljša in dosežena s 103 % na gospodarski načrt, medtem ko je bila končna proizvodnja za prodajo dosežena s 106,3 % prav tako na gospodarski načrt.

Valjarna žice in profilov

Operativni program skupne proizvodnje in prodaje je bil enak gospodarskemu načrtu in dosežen z 92,9 %, pri prodaji pa z 92 %. Vzrok izpada je bil že v uvodu omenjen, in sicer je to zaradi prisilnega tridnevnega mirovanja (od 7. do 9. aprila) zaradi pomanjkanja vložka in istočasnega remonta potisne peči.

Žičarna

Nižji operativni program skupne proizvodnje in prodaje je že mesece nazaj posledica nižje produktivnosti zaradi večje stopnje predelave in še ne polnega obratovanja nove lužilnice.

Z dobrim delom je bil operativni program v skupni proizvodnji dosežen s 105 %, pri prodaji pa s 103,6 %, seveda pa gospodarski načrt ni bil dosežen niti pri skupni proizvodnji niti pri prodaji. Določene težave te-

mu obratu povzroča predvsem slabša kvaliteta vložka za patentirano žico.

Jeklovlek

Operativni program, tako skupne proizvodnje kakor tudi prodaje, je bil v primerjavi z gospodarskim načrtom znižan zaradi predvidenega pomanjkanja naročil debelejših dimenzij. Ta pa so v začetku meseca prispela, tako da je realno gledano primerljiva le proizvodnja na gospodarski načrt, ki je bila dobra in dosežena pri skupni s 107 % in pri prodaji s 112,9 %, prav tako na gospodarski načrt.

Elektrode

Čeprav so imeli občasne težave z vložnimi materiali, pa so elektrodarji tudi v tem mesecu delali dobro in izpolnili z gospodarskim načrtom predvideno skupno proizvodnjo in tudi prodajo s 102,7 %, slabša pa je bila gotova proizvodnja za prodajo, ki je bila dosežena z 99,5 %.

Žebljarna

Delno zastoji, delno pomanjkanje vložka specifičnih dimenzij so preprečili žebjarjem, da so izpolnili gospodarski načrt le s 95 %, bistveno boljša pa je bila prodaja, ki je bila dosežena s 122,5 %.

Miloš Piščanec

Kadrovsko gibanje v aprilu

REDNO UPOKOJENI:

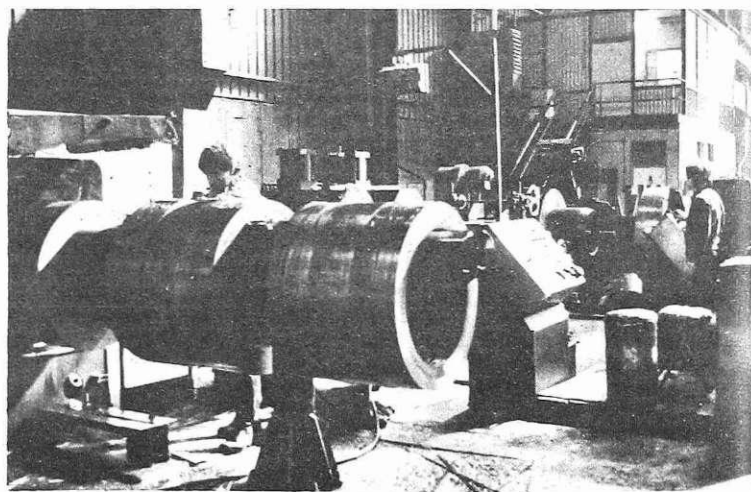
Anton Berce, 1927, Hladna valjarna Bela — 34 let v ŽJ; Leopold Bizalj, 1927, Hladna valjarna Jesenice — 37 let v ŽJ; Slavko Bizilj, 1927, Elektrode — 41 let v ŽJ; Ignac Brkič, 1931, Jeklarna 1 — 30 let v ŽJ; Jože Čop, 1927, Strojne delavnice — 26 let v ŽJ; Milan Dakskobler, 1926, Valjarna bluming štekla — 35 let v ŽJ; Stanko Dolar, 1928, Valjarna bluming štekla — 40 let v ŽJ; Franc Erlih, 1931, Valjarna žice in profilov — 38 let v ŽJ; Franc Golob, 1929, Energetika — 37 let v ŽJ; Franc Hlastan, 1928, Jeklarna 1 — 31 let v ŽJ; Erna Jonke, 1937, Elektrode — 27 let v ŽJ; Jože Klinar, 1932, Vzdrževanje 502 — 33 let v ŽJ; Janko Korošec, 1926, Vzdrževanje — 26 let v ŽJ; Marija Rogelj-Košir, 1927, Transport — 29 let v ŽJ; Francka Kunšič, 1937, Jeklovlek 502 — 17 let v ŽJ; Pavel Kurent, 1931, Jeklarna 1 — 30 let v ŽJ; Vladimir Langus, 1933 — Valjarna bluming štekla 502 — 33 let v ŽJ; Jožef Oswald, 1932, Livarna — 36 let v ŽJ; Rudi Prezelj, 1932, Valjarna debele pločevine — 33 let v ŽJ; Leopold Pristov, 1929, Valjarna žice in profilov — 35 let v ŽJ; Franc Razinger, 1933, Vzdrževanje — 35 let v ŽJ; Vincenc Robič, 1929, Transport — 39 let v ŽJ; Jože Skušek, 1933, Vzdrževanje — 25 let v ŽJ; Jože Tavželj, 1935, Livarna — 32 let v ŽJ; Ivan Zupan, 1932, sektor tehnične kontrole — 37 let v ŽJ in Urban Žefran, 1930, Jeklarna 1 — 33 let v ŽJ.

INVALIDSKO UPOKOJENI:

Redžo Ajdinovič, 1935, Jeklarna 1 — 28 let v ŽJ; Derviš Alagič, 1932, Jeklarna 1 — 31 let v ŽJ; Asim Ališić, 1928, Transport 502 — 31 let v ŽJ; Ladislav Franc, 1930, kadrovski sektor — 36 let v ŽJ; Angela Jeklar, 1942, Vzdrževanje — 27 let v ŽJ; Dušana Jezdič, 1937, Žičarna — 16 let v ŽJ; Slobodan Kondić, 1939, Jeklarna 1, 23 let v ŽJ; Marija Kovačič, 1935, Jeklarna 1 — 8 let v ŽJ; Sretan Milojevič, 1933, Valjarna bluming štekla — 30 let v ŽJ; Sabid Mujezinović, 1934, splošni sektor — 28 let v ŽJ; Nazif Plivac, 1933, Jeklarna 1 — 16 let v ŽJ; Janez Rodič, 1938, Vzdrževanje — 13 let v ŽJ; Jerca Svetina, 1944, Vzdrževanje — 10 let v ŽJ; Zdravka Timarac, 1932, Strojne delavnice — 14 let v ŽJ in Leon Žener, 1937, Hladna valjarna Jesenice — 19 let v ŽJ.

UMRLI:

Jože Poljanec, 1943, Livarna — 22 let v ŽJ in Bogomir Tomazin, 1946, Žičarna — 24 let v ŽJ.

Hladna valjarna Bela (foto: Irena Kučina)

5. seja odbora za stanovanjska vprašanja

Člani odbora so poleg tekočih zadev — prošelj za dodelitev oziroma za menjavo stanovanj — obravnavali tudi dokaj pereče probleme glede stanovanjske problematike.

V Železarni Jesenice imamo kar 266 začasnih stanovanj, v katerih imetniki nimajo urejenih stanovanjskih razmer. Skoraj v vseh stanovanjih imajo skupne sanitarije, kopalnice v večini stanovanj ni, v desetih stanovanjih niti ni vodovodne napeljave. Zato je bil sprejet sklep, da se v mesecu maju opravi ogled v prisotnosti predstavnikov Dominvesta in sektorja inženiring in pregleda stanje vsaj teh desetih stanovanj in ugotovi, kakšne so možnosti za popravilo in kakšni so predvideni stroški.

Člani odbora se ne morejo strinjati z dejstvom, da je v letu 1988 precej manj sredstev za stanovanjsko gradnjo, ker se na drugi strani ugotavlja, da je prisilitev za stanovanja v Železarni še vedno precej.

Kljub temu, da je bilo v programu dejavnosti odbora sprejeto stališče, naj bi z dodelitvijo gradbenih posojil skozi vse leto spodbujali posameznike, da si sami rešijo svoj stanovanjski problem, smo morali zaradi pomanjkanja finančnih sredstev zavrniti deset prošelj za dodelitev posojila, ki so prispele na odbor po končanem razpisnem roku. Zaradi zahtev finančne službe, po spremembi vsebine posojilnih pogodb za gradbeno posojila v letu 1988, je bilo potrebno sestaviti nove pogodbe in se je zato sama realizacija posojil zavlekla. Predvideva se, kar je tudi zahteva odbora, da se bodo posojila kljub vsem težavam realizirala do 15. 5. 1988, ko je napovedan visok skok prodajnih cen.

Zaradi problemov in vprašanj, ki se pojavljajo na sejah odbora, so člani vztrajali, da je potrebno na naslednjih sejah zagotoviti prisotnost predstavnikov finančnega sektorja, poslovnega odbora in sindikata.

Na naslednji seji odbora bodo člani pregledali uresničevanje nalog v področju stanovanjskega standarda, za katere so se opredelili na eni od prejšnjih sej.

IZVRŠITEV DRUŽBENEGA PLANA IN PROGRAMA SKUPNE IN GOTOVE PROIZVODNJE ZA PRODAJO TER ODPREMO V APRILU 1988

TOZD	SKUPNA PROIZVODNJA					GOTOVA PROIZVODNJA					ODPREMA	
	Družbeni plan	Program	Izvršitev	% 4/2	% 4/3	Družbeni plan	Program	Izvršitev	% 9/7	% 9/8	za prodajo	v tone
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
TALILNICE-skupaj	29.570	29.870	29.807,2	100,8	99,8	110	110	43,4	39,5	39,5	43,4	
Jeklarna I	13.200	13.500	14.428,9	109,3	106,9	—	—	—	—	—	—	
— SM	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
— EL	13.200	13.500	14.428,9	109,3	106,9	—	—	—	—	—	—	
— ASEA	7.300	7.300	8.399,7	115,1	115,1	—	—	—	—	—	—	
— LM	5.700	6.000	5.807,7	101,9	96,8	—	—	—	—	—	—	
— BBC	200	200	221,5	110,8	110,8	—	—	—	—	—	—	
Jeklarna II	16.200	16.200	15.237,2	94,1	94,1	—	—	—	—	—	—	
Livarna	170	170	141,1	83,0	83,0	110	110	43,4	39,5	39,5	43,4	
— Jeklo	169	169	139,0	82,3	82,3	110	110	43,4	39,5	39,5	43,4	
— Kovino	1	1	2,1	210,0	210,0	—	—	—	—	—	—	
PLOŠČATI PROGRAM sk.	40.500	40.800	40.281,3	99,5	98,7	21.250	19.750	22.873,0	107,6	115,8	23.540,2	
Bluming-štekla	23.420	23.720	22.620,7	96,6	95,4	4.260	3.260	5.566,8	130,7	170,8	5.929,2	
— Bluming	8.810	10.110	8.451,4	95,9	83,6	160	160	78,1	48,8	48,8	94,2	
— Štekel	12.410	12.510	13.017,4	104,9	104,1	1.900	2.000	4.336,8	228,3	216,8	4.620,6	
— Štekel storitve	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
— Termična obdelava	2.200	1.100	1.151,9	52,4	104,7	2.200	1.100	1.151,9	52,4	104,7	1.214,4	
Valjarna debele pločevine	6.100	6.100	5.440,4	89,2	89,2	5.660	5.660	5.145,6	90,9	90,9	5.431,6	
— Valjarna debele pločevine	6.100	6.100	5.440,4	89,2	89,2	—	—	—	—	—	—	
— Valjarna debele pločevine storitve	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Hladna valjarna Bela	7.600	7.600	8.807,5	115,9	115,9	7.520	7.520	8.785,5	116,8	116,8	8.794,1	
— Hladna valjarna Bela	7.600	7.600	8.807,5	115,9	115,9	—	—	—	—	—	—	
— Hladna valjarna Bela storitve	—	—	—	—	—	600	—	—	—	—	—	
— Dodelava	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Hladna valjarna Jesenice	1.750	1.750	1.716,9	98,1	98,1	1.680	1.680	1.688,4	100,5	100,5	1.635,2	
— Hladna valjarna Jesenice	1.750	1.750	1.716,9	98,1	98,1	—	—	—	—	—	—	
— Hladna valjarna Jesenice storitve	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
PVT	1.630	1.630	1.695,8	104,0	104,0	1.530	1.630	1.686,7	110,2	103,5	1.750,1	
Profilarna	1.550	1.555	1.631,9	105,3	104,3	1.450	1.565	1.622,9	111,9	103,7	1.688,1	
— HOP	1.300	1.415	1.515,3	116,6	107,1	1.300	1.415	1.512,5	116,4	106,9	1.562,6	
— HOP storitve	60	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
— Rondele	150	150	110,4	73,6	73,6	150	150	110,4	73,6	73,6	125,5	
— Diski storitve	40	—	6,2	15,5	—	—	—	—	—	—	—	
— Vratni podboji	80	65	63,9	79,9	98,3	80	65	63,8	79,8	98,2	62,0	
OKROGLI PROGRAM sk.	15.440	14.850	14.802,9	95,9	99,7	8.420	8.020	8.692,4	103,2	108,4	8.689,1	
Valjarna žice	6.900	6.900	6.407,1	92,9	92,9	880	900	1.194,4	135,7	132,7	828,5	
— Valjarna žice	6.900	6.900	6.407,1	92,9	92,9	—	—	—	—	—	—	
— Valjarna žice storitve	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Žičarna	3.740	3.260	3.422,3	91,5	105,0	2.710	2.390	2.500,0	92,5	104,6	2.462,4	
— Žičarna	3.740	3.260	3.422,3	91,5	105,0	—	—	—	—	—	—	
— Žičarna storitve	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Jeklovlek	2.310	2.200	2.472,6	107,0	112,4	2.300	2.200	2.457,8	106,9	111,7	2.563,5	
— Jeklovlek	2.310	2.200	2.472,6	107,0	112,4	—	—	—	—	—	—	
— Jeklovlek storitve	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Elektrode	1.760	1.760	1.807,2	102,7	102,7	1.550	1.550	1.542,8	99,5	99,5	1.636,2	
— Elektrode + varilna žica	1.400	1.400	1.306,8	93,3	93,3	1.390	1.390	1.303,6	93,8	93,8	1.390,2	
— Varilna žica storitve	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
— Varilni prašek	100	100	145,2	145,2	145,2	100	100	143,1	143,2	143,2	150,0	
— Suha el. masa	60	60	96,0	160,0	160,0	60	60	96,0	160,0	160,0	96,0	
— Ognjevzdržni material	200	200	259,2	129,6	129,6	—	—	—	—	—	—	
Elektrode Zagreb	—	—	—	—	—	250	250	303,7	121,5	121,5	303,7	
Žebljarna	730	730	693,7	95,0	95,0	730	730	693,7	95,0	95,0	894,8	
SKUPAJ:	85.510	85.520	84.891,4	99,3	99,3	29.780	27.880	31.608,8	106,1	113,4	32.272,7	
Storitve	—	—	—	—	—	100	—	6,2	6,2	—	6,2	
ŽELEZARNA	—	—	—	—	—	29.880	27.880	31.615,0	105,8	113,4	32.278,9	

Občnizacij s SFRJ v Uvodno venije, i

V uvod spregov ureditvi stoletja lišča, ki nji javni samezni Iglčar je tičnem lahko u tudi v o njujno i čni prog je V za manja z nja usta uradno morajo obo pok nega us ustavno razpravi ustavodi kar se n stni pre potem s dvotretj trebna š bliških ščin. Dr se že c ustavnih bolj smc dajanje r ščini. V nekaj re javni ra Boris vodnega pravi de mentu, vse, kar vljamo že defin hodišč. in pojmu deliti, o njih čas sedaj la dokume fleksibil bolj om ekonom omogoč kot jo je pa je go dročja v postavlj stvarjer Jelka slovodn

● Na ference kata Že ženo g strokov čevanja o delitv je razl na vpr vodneg ni so u, števan večkrat se zanj upravn

V ra slednje Izvrš nih org ocenju no, pre ljeno z samou Gled poprav pridobi se nar razvoj mestu. Čim na de na osn jevanj Izvr njih or je tudi s cilji

Treba je počakati na predlog

Občinski svet ZSS Jesenice in izvršni odbor konference osnovnih organizacij sindikata Železarne sta v okviru javne razprave o osnutku Ustave SFRJ v četrtek, 5. maja, organizirala razgovor o ustavnih spremembah. Uvodno besedo sta imela mag. Viktor Žakelj, podpredsednik RK SZDL Slovenije, in dr. Albin Igličar, profesor na Pravni fakulteti v Ljubljani.

V uvodu je mag. Viktor Žakelj spregovoril o družbenoekonomski ureditvi Jugoslavije od začetka tega stoletja do danes. Obrazložil je stališča, ki so se izoblikovala v dosednji javni razpravi v Sloveniji do posameznih amandmajev. Dr. Albin Igličar je spregovoril o družbenopolitičnem sistemu in poudaril, da bi lahko ustavne spremembe izpeljali tudi v okviru Ustave iz leta 1974 z nujno interpretacijo skozi dolgoročni program ekonomske stabilizacije. V zadnjem času je vse več zanimanja za sam postopek spreminjanja ustave. Javna razprava je bila uradno končana 30. aprila in sedaj morajo mnenja podati republiške in obe pokrajinski skupščini. Za zveznega ustavodajalca oziroma zvezno ustavno komisijo mnenja iz javne razprave niso obvezujoča. Zvezni ustavodajalec vključuje v predlog tisto, kar se mu zdi primerno, po svoji lastni presoji. Tak predlog mora biti potem sprejet v zveznem zboru z dvotretjinsko večino. Potem so potrebna še soglasja vseh šestih republiških in dveh pokrajinskih skupščin. Dr. Igličar je bil mnenja, da če se že odločamo za referendum o ustavnih spremembah, bi bilo še najbolj smotno, če bi ga razpisali pred dajanjem soglasja republiški skupščini. V nadaljevanju je opozoril na nekaj rešitev, ki so bile nakazane v javni razpravi.

Boris Bregant, predsednik poslovnega odbora Železarne, je v razpravi dejal, da razpravljamo o dokumentu, v katerem je prepovedano vse, kar mi dovolimo. Če ko razpravljamo o tem dokumentu, skušamo že definirati končno obliko, ne pa izhodišč. Nekaterih osnovnih definicij in pojmov ne uspešno natančno opredeliti, opredeljujemo pa posledice, ki jih čas neusmiljeno menja in se že sedaj lahko vprašamo, kdaj bomo ta dokument spet spreminjali. Tudi fleksibilnost sistema bi morala biti bolj omogočena, ne pa zavirana. Na ekonomskem področju bi morali omogočiti vsaj toliko fleksibilnosti, kot jo je na družbenopolitičnem. Ko pa je govoril o vlaganjih v druga področja v Jugoslaviji je dejal, da se postavlja vprašanje, kaj je z novostvarjeno vrednostjo.

Jelka Vidali, podpredsednica poslovnega odbora Železarne, je de-

jala, da bi moral biti vsak državljan ponosen na ustavo. Ali je naš državljan na ustavo iz leta 1974 z vso navno izvedbeno zakonodajo, ki je padla na ekonomskem izpitu, lahko ponosen? Če imamo toliko dilem, še posebej na ekonomskem področju, ali to pomeni, da bomo čez deset let spet razpravljali o novi ustavi. Na koncu je izrazila upanje, da izvedbena zakonodaja ne bo tako naivna kot pri ustavi iz leta 1974, ki je govorila le o delitvi, ne pa o ustvarjanju.

Edo Kavčič, predsednik IO KOOS Železarne, meni, da bi morala biti ustava napisana tako, da bi jo razumeli. Preveč je normiranja, ni pa čuti, kako bo deloval trg. Prav tako ni opredeljeno, kje in kako bomo odločali. Tudi pri nas imamo več vrst delavcev, predvsem delavci iz delovne skupnosti nimajo takih pravic, kot pripadajo po ustavi vsem delavcem. Ustavne določbe bi se morale tudi omejiti na temeljne funkcije odločanja, ki so pa načete in premalo konkretne. V Železarni predlagamo, da je treba uzakoniti stavke. Sindikat bi moral ob pomembnih odločitvah sodelovati že pri pripravi predlogov in dobiti odgovore na svoje predloge. V »nižjih delovnih okoljih« je to zadovoljivo rešeno, v višjih pa vse to odpove. Če ti odnosi ne bodo rešeni, potem tudi ne moremo pričakovati boljših rezultatov.

V razpravi sta uvodničarja govorila o tem, da se danes v Jugoslaviji postavljajo ista vprašanja kot pred sedemdesetimi leti. Mag. Viktor Žakelj je dejal, da se v Jugoslaviji ekonomska vprašanja splošneizirajo v medrepubliške in mednarodne interese. Ko je govoril o, v strahu pričakovanem, 15. maja, je dejal, da če bi leta 1983 sprejeli pogoje MDF, bi šli na -20° v suknjiču. Tako pa gremo letos, 15. maja, na -20° le v gatah. Poudaril je tudi, da bomo deroč reko — krizo prebrodili lahko le, če se bomo držali skupaj. Vsak individualni poskus je obsojen na neuspeh.

Tudi po tej javni razpravi je ostala vrsta vprašanj še odprtih in ne preostane nam nič drugega, kot da počakamo na predlog ustavnih sprememb. Nekaj pa je jasno vsem že danes: s to in tako ustavo ne smemo in ne moremo dočakati 21. stoletja.

Pred 10. sejo skupščine SPIZ

Sklic 10. seje skupščine Skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja v Sloveniji bo 18. 5. 1988 s naslednjim dnevnim redom:

- rebalans finančnega načrta Skupnosti za l. 1988,
- poslovanje Skupnosti v letu 1987 in poročilo o delu strokovne službe,
- poročila o delu odbora samoupravne delavske kontrole, sklada za gradnjo domov za upokojence, sodišča,
- delitev sredstev za rekreacijo v letu 1988.

Da bi se na kratko dotaknili vsebin posameznih tem, ob katerih je potrebna tudi razprava v delegatski bazi, je nujno, da najprej predstavimo pomen predloga rebalansa finančnega načrta za leto 1988. Finančni načrt Skupnosti je bil izdelan na osnovi osnutka resolucije za leto 1988 (jesenska analiza), ki je vsebovala le realne stopnje rasti posameznih kazalcev razvoja brez upoštevanja inflacije oz. po ocenah iz leta 1987.

Ob pripravi predloga resolucije pa so bile sprejete nekatere ocene gospodarskih gibanj, zlasti da bodo vse oblike tekoče porabe v globalu naraščale počasneje od rasti dohodka v gospodarstvu, pri tem pa so izjema sredstva za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, ki bodo zaradi specifičnih argumentov realno porasla za okoli 6 %.

Tako naj bi za leto 1988 znašali skupni prihodki skupnosti 1.622.281,4 mio din ali 88,9 % več kot v letu 87, skupni odhodki pa 1.584.830,8 mio din ali 90,7 % več kot v letu 1987. Tako-ustvarjen naj bi bil presežek sredstev v višini 37.450,6 mio din v korist rezervnega sklada.

V strukturi vseh prihodkov predstavljajo s prispevki združena sredstva 97,8 %, med odhodki pa predstavljajo denarne dajatve 93,5 %, nadomestila 3 %, prispevki 1,2 % in izvajanje zavarovanja 2,3 %.

Glede na to, da je bil finančni načrt v posameznih postavkah prikazan že v prejšnjem materialu, ki je za skupščino v decembru 1987, so v obrazložitvi navedena le najpomembnejša dejstva za rebalans finančnega načrta za leto 1988.

Dokaj obsežno je poročilo o poslovanju Skupnosti za leto 1987, ki obravnava bistvene postavke o nalogah, o delu in rezultatih prizadevanj Skupnosti. Tako so prikazani podatki o najpomembnejših pravicah kot so: starostna, invalidska, družinska in kmečka pokojnina, denarna nadomestila iz invalidskega zavarovanja, nadomestilo za TO, varstveni dodatek, dodatek za pomoč in postrežbo.

Tako se povečuje število upravičencev starostnih pokojnin, čemur velika pripomoč uveljavljena pravica do predčasne upokojevanja, in sicer se je število glede na leto 1986 povečalo za 6,2 %.

Število upravičencev invalidskih pokojnin se je povečalo za 3,7 %, kar

Zmanjšuje pa se število družinskih in kmečkih pokojnin (kar za 3,3 %).

Pri delovnih invalidih se kaže trend naraščanja števila upravičencev nadomestil zaradi dela s skrajšanim delovnim časom (8,4 %) invalidov, ki čakajo na prekvalifikacijo oz. dokvalifikacijo ali za čas prekvalifikacije (29,7 %).

Zmanjšuje pa se število upravičencev nadomestil osebnega dohodka zaradi manjšega osebnega dohodka na drugem delu (za 1,1 %).

Povečuje se tudi število upravičencev varstvenega dodatka (7,2 %), nadomestila za telesno okvaro (4,4 %), dodatka za pomoč in postrežbo (8,4 %).

V letu 1987 so bile na račun porasta osebnih dohodkov vseh zaposlenih delavcev pokojnine usklajene:

- 1. 4. 1987 za 15 %,
- 1. 6. 1987 za 25 %,
- 1. 8. 1987 za 15 %,
- 1. 9. 1987 za 10 % in
- 1. 12. 1987 za 14 %.

Skupno povečanje pokojnin v letu 1987 znaša torej 107,3018 %.

Na gmotni položaj upokojencev pa so v večji meri kot v preteklih letih vplivali tudi druga denarna nadomestila kot so denarno nadomestilo za telesno okvaro (povečala se je za 122,8 %) ter dodatek za pomoč in postrežbo, ki je bil deležen enake medletne valorizacije kot pokojnine.

V strokovni službi skupnosti je v letu 1987 intenzivno potekala realizacija spremenjenih določb 21. in 23. člena statuta skupnosti, ki je v skladu s predvidevanji povzročala kljub predhodnim dogovorom na republiški ravni težave in nesporazume. Navedena sprememba se nanaša na nov način vštevanja osebnih dohodkov, izplačanih za delo preko polnega delovnega časa, ko so bili delavci po zakonu dolžni delati dalj kot poln delovni čas in se jim je tako delo po samoupravnem splošnem aktu organizacije štelo, v skladu z zakonom, kot poseben delovni pogoji.

Glede na podano mnenje sodišča združenega dela SR Slovenije pa je skupščina skupnosti konec leta 1987 ponovno razpravljala o tej problematiki, in sicer s poudarkom na vprašanju, ali so do novega izračuna pokojninske osnove upravičeni tudi upokojeni pred 1. 1. 1984 (to je predveljavnostjo sedanjega statuta) oziroma upokojeni pred 1. 1. 1978, ko je veljal za izračun pokojninske osnove temeljni zakon o osebnem dohodku, ki je podlaga za izračun pokojninske osnove. Skupščina ni sprejela dokončnega sklepa o teh vprašanjih.

začasno pa je pordila dosedanje prakso reševanja teh zahtevkov, to je nesporno upravičenost do novega izračuna pokojnin vseh upokojenih po 1. 1. 1973.

Na področju invalidskega varstva so bile podane številne pobude za spremembo načina izračunavanja nadomestila osebnega dohodka zaradi manjšega osebnega dohodka na drugem delu, določenem po 47. členu republiškega zakona. Ker gre pri tem za predloge za spremembo določila republiškega zakona, skupnost na tem področju ni ukrepala, vendar pa je bila mnenja, da ne gre za prezigodnje spreminjanje norm, kar se je negativno izkazovalo v preteklem obdobju pri uporabi 103. člena prejšnjega statuta skupnosti. Vendar pa ugotavljamo, da se zaradi visoke stopnje inflacije pozitivne in negativne razlike pri teh nadomestilih poglabljajo in bi kazalo ob obravnavi poročila o izvajanju sistema pokojninskega in invalidskega zavarovanja v Skupščini SR Slovenije to vprašanje ponovno temeljito proučiti.

Finančni rezultat Skupnosti v letu 1987 je bil pozitiven, saj je Skupnost z realiziranimi prihodki pokrila vse odhodke, ki se nanašajo na isto obdobje, ter hkrati ustvarila še 27.836,3 milijona din presežka kot rezervni sklad.

Poročilo o delu strokovne službe Skupnosti kaže na velike obremenitve le-te v letu 1987. Pogojevale so jih spremembe predpisov, povečan interes za upokojevanje ter neugodna inflacijska gibanja in, njimi povezan gmotni položaj upokojencev.

Dotok zahtevkov je bil za 18 % višji od načrtovanih, pri čemer je strokovna služba načrt dela presežala za 3,9 %. Strokovna služba je poslovala ponovno v izjemnih razmerah, ševeda ob dejstvu, da se ji zmanjšuje število zaposlenih, omejitveni ukrepi pa ji onemogočajo zapolnitev vrstila strokovnim kadrom, ki ga ta dejavnost nujno zahteva. Nujno bi bilo videti in dojeti, da delo mora biti opravljeno, pa ga glede na zahtevnost in obseg z obstoječim kadrom ni mogoče normalno in v rokih opraviti.

Delo je bilo in bo opravljeno, vendar s številnimi zapleti, improvizacijami, problemi in odločitvami od danes do jutri, ki pa ne morejo biti temelj varnega in zanesljivega poslovanja.

Če preletimo še na kratko poročila posameznih organov Skupnosti, lahko ugotavljamo pozitivni trend v poslovanju le-teh in zato ni potrebno dodatno pojasnjevanje njihove dejavnosti v letu 1987.

V gradivu sta tudi predloga sklepov o določitvi enkratnega zneska za rekreacijo upokojencev v letu 1988, ki naj bi znašal 34.514 din, ter razporeditvi sredstev za rekreativno dejavnost skupnega pomena, za vse upokojence v letu 1988, o čemer so že razpravljale komisije za spremljanje in pospeševanje rekreativne dejavnosti upokojencev pri zborih delegatov SPIZ v občinah.

Kaj je novega v sindikatu

Na 4. seji izvršnega odbora konference osnovnih organizacij sindikata Železarne je bilo članom razloženo gradivo, ki so ga pripravile strokovne službe kot predlog uresničevanja Samoupravnega sporazuma o delitvi osebnega dohodka. Gradivo je razložil in odgovoril na postavljena vprašanja podpredsednik poslovnega odbora, Janez Poljšak. Člani so ugotovili, da so v gradivu upoštevana nekatera stališča, ki so jih večkrat obravnavali na sindikatu in se zanje zavzemali tudi preko samoupravnih organov Železarne.

V razpravi so bile oblikovane naslednje pripombe:

Izvršni odbor konference osnovnih organizacij sindikata Železarne ocenjuje, da je gradivo slabo napisano, predvsem pa neprimerno opremljeno z izrazoslovjem, ki ni skladno s samoupravnim sporazumom.

Glede osebne ocene bo potrebno popraviti pravilnik o točkovanju za pridobitev stanovanja, in sicer naj se namesto ocene vnese strokovni razvoj in napredovanje na delovnem mestu.

Čimprej naj se reši napredovanje na delovnem mestu, nagrajevanje na osnovi ciljnega vodenja in nagrajevanje strokovnega kadra.

Izvršni odbor konference osnovnih organizacij sindikata Železarne je tudi mnenja, da bi morali vodenje s cilji bolj konkretizirati, zato naj

strokovna služba v najkrajšem času pripravi konkreten predlog.

Takoj je potrebno urediti pravilnike o normah.

Ob koncu razprave pa so sklenili, da se sprejme varianta kot prva faza uresničevanja samoupravnega sporazuma o delitvi osebnega dohodka. Čimprej pa je potrebno realizirati tudi ostale elemente sporazuma.

Člani so bili informirani, da bo v mesecu maju v javni razpravi po SDS osnutek Samoupravnega sporazuma o medsebojnih pravicah, obveznostih in odgovornostih temeljnih organizacij združenega dela in delovne skupnosti. Obenem jih je predsednik izvršnega odbora tudi pozval, da naj se aktivno vključijo v razpravo po SDS in zborih delavcev.

V razpravi so člani imeli nekaj pripomb na posamezne člene sporazuma, ki pa jih bodo uskladili ob zaključku razprave.

Člani so bili seznanjeni tudi z informacijo občinskega sveta ZSS Jesenice za mesec april 1988. V nadaljevanju se je obravnavala tudi praznovanje 1. maja na Poljanah, ki ga tako kot vsako leto organizira občinski svet ZSS Jesenice, Železarna pa je pomagala organizacijsko in pri izvedbi športno rekreativnih iger.

Ob praznovanju 1. maja posameznim članom sindikata občinski

svet ZSS Jesenice podeljuje priznanje »Srebrni znak Zveze sindikatov Slovenije«. Srebrni znak Zveze sindikatov Slovenije so v letošnjem letu prejeli tudi naši sodelavci, in sicer: Mirko Čirovič, Janez Jamar, Hasan Kapič, Oto Markun — posmrtno, Branko Pagon, Marjan Pintar, Marjan Skubic, Marjan Trontelj. Prejemnikom priznanj iskreno čestita tudi konferenca osnovnih organizacij sindikata Železarne Jesenice.

V letošnjem letu poteka v okviru sindikata delavcev kovinske in elektroindustrije že dvajseti proizvodno-delovno tekmovanje kovinarjev. Tekmovanje bo potekalo v petnajstih kovinarskih in električarskih poklicih. Poleg tega pa bo tudi tekmovanje avtomehaničnikov, vozničkov in avtoelektričarjev. Tekmovanje gorenjskih občin bo predvidoma 11. junija, 17. junija bo v Mariboru republiško tekmovanje, v oktobru pa bo prav tako v Mariboru tudi zvezno tekmovanje. V Železarni smo prevzeli izvedbo tekmovanj za livarje in varilce REO, MAG in TIG. Priprave že potekajo, predsednik izvršnega odbora pa je predlagal, da naj se aktivnosti tega tekmovanja začnejo po osnovnih organizacijah in da se pred tekmovanjem napiše temu primeren skupen razpis, ki bo objavljen tudi v Železarni.

Za tekmovanje kovinarjev so že tudi prijavnice, ki jih je treba poslati na sindikat Železarne do 16. maja.

Imenovane so bile tudi inventurne komisije za popis športne opreme in popis jadrskih desk, nekaj zadev pa so zaradi pomanjkanja časa preložili na naslednjo sejo.

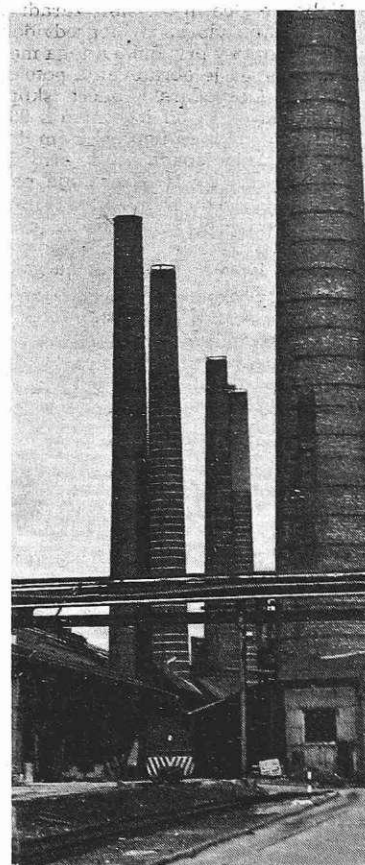
Naslednja seja je predvidena za četrtek, 12. maja. Na tej seji se bo poleg tekočih zadev obravnaval tudi poslovni rezultat Železarne za prvo tromesečje, organizacijske spremembe v Delovni skupnosti skupnih služb, pregledalo pa se bo tudi uresničevanje sklepov programske volilne seje konference osnovnih organizacij sindikata Železarne.

Pred zaključkom 4. seje je predsednik izvršnega odbora člane seznanil, da je osnovna organizacija sindikata Valjarne žice in profilov v mesecu aprilu praznovala 20. letnico ustanovitve, za kar jim izvršni odbor konference osnovnih organizacij sindikata Železarne iskreno čestita.

Obvestilo!

Zaradi obilice gradiva je v tej številki izpadlo zadnje nadaljevanje prispevka dipl. inž. Dragice Bezljave Ekološke spremembe v Železarni Jesenice in vpliv na jeseniško dolino in ga bomo objavili v naslednji številki.

Uredništvo

Visoko (foto: I. Kučina)

Obnovili so zgodovinski spomin poveljnih razmer in delo enotnih sindikatov

Komisija za ohranjanje tradicij delavskega gibanja pri občinskem svetu Zveze sindikatov Slovenije — Jesenice se že nekaj časa prizadeva, da bi kar najbolj verodostojno obnovili zgodovinski spomin na poveljne razmere in oblikovanje enotnih sindikatov na Jesenicah in v sedanji občini. Po doslej znanih informacijah ni nikakršnih arhivskih eksponatov do leta 1952, razen morda pri posameznikih.

Komisija za ohranjanje tradicij delavskega gibanja je januarja letos poslala vprašalnike o razmerah po osvoboditvi na 21 naslovov in prejela odgovore od enajstih poveljnih sindikalnih aktivistov in s tem precej razširila seznam poveljnih aktivistov in vodenje iz tega obdobja. Da bi posamezne stvari še bolj razjasnili in uskladili, je 28. aprila povabila na delovno — tovariško srečanje znane poveljne sindikalne aktiviste, ki so skoraj v triurnem razgovoru obnovljali spomin na razmere, ki so označevale jeseniško območje prva leta po osvoboditvi in snovanje podružnic ter krajevnih odborov enotnih sindikatov delavcev in nameščenec.

Na srečanju je za uvod o razmerah na Jesenicah in o snovanju enotnega sindikata spregovoril Vinko Beguš-Cena, ki je v letih 1945—1955 opravljal odgovorna dela v Železarni Jesenice in sodeloval pri snovanju enotne sindikalne organizacije v Železarni in na širšem območju in junija 1945 postal tudi prvi predsednik krajevnega medstrokovnega sveta Fnotne strokovne zveze delavcev in nameščenec Slovenije za Jesenice, medtem ko je bil prvi predsednik jeseniške podružnice Zveze delavcev in nameščenec kovinske industrije Franc Rozman, javniške pa Franc Sirc.

Govornik je zelo nazorno orisal razmere v Železarni in na Jesenicah takoj po osvoboditvi. Porušena domovina je potrebovala čimveč betonskega in konstrukcijskega jekla, vseh vrst žice, žebeljev, pločevine, vzmeti za žimnice in drugo, stanje v Železarni pa je bilo zelo težko. Članom Delavske enotnosti je uspelo odstraniti eksploziv iz vitalno pomembnih agregatov Železarne še preden jih je okupator uspel porušiti. Vendar pa sta bila oba plavža in martinovke polne ohlajenega grodja oziroma jekla, v valjarnah so bile peči mrzle in nekatere založene z ohlajenim vložkom, tovarna pa je bila skoraj brez delavcev. Z organizirano akcijo so se začeli delavci iz vojaških enot vračati v tovarno in z nadloveskimi napori so ob velikem pomanjkanju hrane usposabljali agregate za normalno proizvodnjo.

Istočasno pa so potekale tudi že aktivnosti za organiziranje enotne sindikalne organizacije, ki naj bi bila nadaljevala medvojno delo Delavske enotnosti in kot frontna organizacija povezala vse delavce v skupnem boju za obnovo in gradnjo domovine in pri razvoju in krepitvi ljudske oblasti. Ob tem je Vinko Beguš omenil predvojno sindikalno razcepljenost delavcev in pomemben uspeh jeseniških komunistov leta 1935, ko so z uspešno veljavno javinarjev prvič povezali delavce v enotno akcijo. Podrobno je opisal nastajanje sindikalnih podružnic in krajevnega medstrokovnega sveta na Jesenicah in široko paleto dejavnosti sindikata v tistem obdobju, ko smo ob splošnem pomanjkanju doživeli še informbirojevsko gospodarsko blokado in imeli še veliko notranjih in zunanjih sovražnikov.

V nadaljevanju so Franc Taler, Milan Lempel, Zvone Labura, Stane Jorkar, Joža Varl in drugi dopolnjevali ugotovitve uvodničarja, z odgovori na vprašalnike pa so svoje spomine posredovali še: Ivica Purkhauer-Klinar, Mara Sodja, Jože Frece, Pavle Dolar, inž. Milan Marolt, Rudi Varl, Štefan Ščerbic in Miroslav Feldin. Žal se nekateri sindikalni aktivisti, ki so sooblikovali ta čas, iz različnih razlogov niso odzvali vabilu, nekateri med njimi tudi zaradi starosti in bolezni. Vsekakor pa je bil uspešno izpopolnjen okvir za nadaljnjo zgodovinsko obdelavo delavskega gibanja in sindikalne organiziranosti na Jesenicah in v obdobju od svoboditve do leta 1952, ko je sindikat zaradi velikega razmaha samoupravljanja precej spremenil svojo vlogo in naloge.

Na srečanju sta sodelovala tudi predsednik in sekretar občinskega sveta ZSS Jesenice Marjan Drolc in Stane Piciga ter predsednik konference osnovnih organizacij zveze sindikatov Železarne Jesenice Edi Kavčič, ki so ocenili srečanje kot zelo poučno zgodovinsko uro, iz katere bi lahko povzeli tudi dragocene izkušnje za sedanje delo sindikata. Dogovorili so se, da bodo na osnovi zbranega in znanega gradiva, z dodatnimi individualnimi razgovori in s pomočjo strokovnjakov obdobje 1945—1952 zaokrožili v zapis, ki ga bodo objavili prihodnje leto v šestem zborniku Jeklo in ljudje.

Vsekakor bo to zelo pomemben prispevek za poveljno obdelavo zgodovine železarskih Jesenic, ker nam je iz pisnih virov znano, da je bil sindikat na Jesenicah po osvoboditvi med najboljšimi na Slovenskem in delavci Železarne med najboljšimi v Jugoslaviji. Že na prvi konferenci Zveze delavcev in nameščenec kovinske industrije Slovenije, ki je bila 25. in 26. avgusta 1946 v Celju, so ugotovili, »da je delovni kolektiv KID Jesenice — Jevornik dosegel prvo mesto v težki industriji v državi in bil proglašen za prvi delovni kolektiv Slovenije«. Isti dokument ugotavlja, da so bili delavci na Jesenicah med prvimi, ki so ob obnovi svoje to-

varne in mesta začeli del svojih služkov in zaslužke nadurnega dela odstopati za pomoč najpotrebnejšim partizanskim sirotam, vdovam in od okupatorja uničenim krajem.

Konferenčno gradivo tudi navaja, da je delovni kolektiv KID Jesenice — Javornik v prvomajskem tekmovalnem dosegel zavidljive uspehe. Kljub delnemu obratovanju so presegli proizvodni program za 6,41 %, kvaliteto izboljšali za 18,15 %, pri materialu privarčevali 22,7 % in cene znižali za 5,13 %. Kolektiv je prednjačil tudi v pogledu delovne discipline, političnega, strokovnega, kulturno-prosvetnega in dela na področju telesne kulture. Za obnovo so delavci prispevali 405.738 prostovoljnih ur, kar je v dinarjih znašalo 6.550.782,95 din ali povprečno na delavca in nameščenca 1.691,83 din. V KID Jesenice — Javornik je bilo do konference registriranih 311 udarnikov, od katerih je bil velik del udarnikov — izumiteljev, od skupnega števila 456, kolikor jih je bilo v tem času zabeleženih v Sloveniji.

Te ugotovitve prve konference Zveze delavcev in nameščenec kovinske industrije Slovenije smo navedli zlasti zato, ker jih je razprava na srečanju zelo konkretno ilustrirala in ker so to velika dejanja v našem poveljnim razvoju. Navedli smo jih tudi zato, da podkrepimo pomembno delo, katerega se je lotila komisija za ohranjanje tradicij delavskega gibanja pri občinskem svetu Zveze sindikatov Slovenije — Jesenice.

Jeseniška razglednica (foto: Irena Kučina)

Tisti, ki mu delavci ne verjamejo, mora oditi

Predsednik slovenskih sindikatov, Miha Ravnik, je v četrtek v Republiškem centru za obrambno usposabljanje Poljce spregovoril sindikalnim aktivistom občine Domžale o vlogi sindikata v sedanjem družbenem trenutku. Ker je tema aktualna tudi za ostale delavce, navajamo nekaj njegovih neavtoriziranih misli.

Sindikat in vse družbenopolitične organizacije se nahajajo v razmerah globoke ekonomske krize. Zelo težko je odgovoriti na številna odprta vprašanja o tem, kako odpreti perspektivo razvoju proizvodnje in družbene nadgradnje. Vprašanje, ki si ga v tem trenutku najpogostejše zastavljajo delavci, je, kako bo po 15. maju, ko naj bi se začele sproščati tržne zakonitosti. Posledice le-teh bodo še poslabšale že sedaj težko delo sindikalnih aktivistov.

V nadaljevanju je Miha Ravnik orisal negativne tendence, ki se v letošnjem letu kažejo v Sloveniji, mnoge med njimi pa so še težje kot v drugih delih Jugoslavije. Najbolj zaskrbljujoče je padanje proizvodnje. Medtem ko fizični obseg proizvodnje v nekaterih delih Jugoslavije narašča, pa v Sloveniji vztrajno pada. Če ni kakovostne premika na bolje, je to še toliko težje. Kajti takrat, ko ni dela, proizvodnje, ustvarjanja nove vrednosti je tudi vse druge probleme težje reševati.

Vsak dan je težja likvidnostna situacija. Po ukrepih Mednarodnega denarnega sklada se bo masa denarja še zmanjšala. Vedno težje bo zagotoviti denar za osebne dohodke in za normalno delo — nakup surovin itd.

15. maja oziroma nekoliko kasneje naj bi se po predvidevanjih spremenile cene in tihi odnosi, kar bo povzročilo bistveno povečanje stroškov za življenje in delo. Pred OZD je težje naloga, da se bodo morali delavci in nameščenec edina rešitev v težkem položaju, v katerem so se znašli. Verjetno zato bo potreben se-

lektiven pristop. Kajti če se bodo cene povišale preveč skokovito, lahko pričakujemo nove ukrepe, ker povišanja enostavno ne bomo zdržali. Pri tem se je treba zavedati, da povsem svobodnega tržišča ni mogoče pričakovati. Čvrstega trga ne poznajo nikjer v svetu. Težko bo zadržati obstoječo, vendar nenehno padajočo raven življenjskega standarda. Brez realnih cen to nikakor ne bo mogoče.

Z vsem tem je povezana naraščajoča inflacija. Na ciljno inflacijo (pomaknili smo jo na 95 %) je vezana naša celotna poraba. Če bodo naraščali stroški skupne in splošne porabe, bo manj sredstev za osebne dohodke. Pričakujemo lahko padanje kupne moči prebivalstva in večanje socialnih razlik, ki niso samo rezultati dela. Miha Ravnik je menil, da so lani elementi sive ekonomije predstavljali kar 35-40 % dohodka, kar je več kot drugod po svetu. Siva ekonomija sicer pomaga presegati obstoječe razmere, je pa kljub temu velik družbeni problem, saj povzroča prevelike socialne razlike. Prav zaradi tega se obetajo spremembe v sistemu obdavčitve.

Sloveniji se povečuje tudi problem nezaposlenosti, saj je indeks nezaposlenosti (20.000 brezposelnih na 100.000 zaposlenih) najvišji v Jugoslaviji. Se vedno ni znano, do kakšne mere socialni razpadi delavcev in nameščenec. Ravnik je dejal, da to sto delavcev in nameščenec. Do tega praktično ne pride, ker delavci in nameščenec ne bodo mogli delati. Dve obliki nezaposlenosti sta: delavci, ki so izgubili delo, in delavci, ki so izgubili delo, vendar ne morejo najti novega dela.

SŽ — ŽELEZARNA JESENICE — z o.s.o., C. železarjev 8, 64270 JESENICE

razpisuje za šol. leto 1988/89 naslednje štipendije

Usmeritev — program	Stopnja zahtev.	Število razpisanih štipendij
VISOKE ŠOLE		
dipl. inž. metalurgije	VII	25
dipl. inž. kemijske tehnologije	VII	4
dipl. inž. matematike	VII	3
dipl. inž. fizike	VII	4
dipl. inž. strojništva	VII	8
dipl. inž. elektrotehnike	VII	5
dipl. inž. računalništva	VII	1
dipl. ekonomist	VII	11
— komerc. usm.	4	
— fin. usm.	6	
— org., plan. anal. smer	1	
dipl. pravnik	VII	1
VIŠJE ŠOLE		
inž. strojništva	VI	3
inž. elektrotehnike	VI	1
SREDNJE USMERJENO IZOBRAŽEVANJE		
metalurška usmeritev:		
4-letni program — metalurški tehnik	V	22
3-letni program — valjavec, modelni mizar	IV	68
kovinsko predelovalna usmeritev:		
3-letni in 4-letni program	IV, V	80
3-letni program — avtomehanik	IV	4
elektrotehniška usmeritev:		
4-letni program — elektronik	V	6
4-letni program — energetik	V	5
3-letni program — energetik (CSUI)	IV	23
kemijska usmeritev:		
4-letni program — kemijski tehnik	V	5
NA-MA usmeritev Jesenice (1. letnik)		
4-letni program — na-ma tehnik	V	5
kulturna usmeritev:		
4-letni program — fotograf	V	1
gostinsko-turistična usmeritev:		
4-letni program — kuharski tehnik	V	1
3-letni program — kuhar	IV	2

1. Kandidati zaprosijo za štipendijo s posebnim obrazcem »Vloga za štipendijo v Železarni Jesenice«, ki ga je priredila Železarna za svoje potrebe in ga lahko dobijo na vseh osnovnih šolah, Centru srednjega usmerjenega izobraževanja na Jesenicah in na kadrovskem sektorju Železarne Jesenice ali z obrazcem DZS 8.40, ki se kupi v knjigarni.

2. Osebnostne dohodke staršev za leto 1987 vpišejo delovne organizacije, v katerih so starši zaposleni; višina otroškega dodatka se posebej označi, sicer menimo, da ga kandidat ne prejema.

Starši, ki so upokojeni, priložijo odrezek pokojnine za december 1987 in označijo, če so upokojenci Železarne.

3. Fotokopija zadnjega šolskega spričevala oz. potrdilo o opravljenih izpitih se predloži ob zaključku šolskega leta oz. najkasneje do konca junija 1988.

PRIJAVE ZA ŠTIPENDIJO JE TREBA ODDATI DO 31. MAJA 1988 na KADROVSKI SEKTOR ŽELEZARNE JESENICE.

KADROVSKI SEKTOR
ŽELEZARNE JESENICE

delavcev postavlja sindikat v novo vlogo.

Glede omenjenih problemov je Zveza sindikatov sprejela jasno stališče. Za napovedano prestrukturiranje gospodarstva nimamo programov, ustreznih kadrov, vodilni ljudje se ne zavedajo, da bodo o prestrukturiranju odločali delavci itd. Postaviti je treba kriterije, kaj je dobro gospodarjenje. To ni pozitivna ničla, ampak razširjena reprodukcija. Čimprej je treba postaviti tudi vprašanje razvojnih načrtov. Kar 30 % OZD v Sloveniji še vedno nima načrtov. Te pa je potrebno predstaviti ljudem, če jih hočemo mobilizirati.

Vse te razmere, v katerih se nezadovoljstvo kaže v štrajkih, prekinitvah dela in naraščanju nezaupanja pri delavcih, spreminjajo tudi vlogo sindikata. Medtem ko so bila v preteklih letih v delu sindikata pomembna sindikalna vprašanja (kultura, šport, delovne razmere, dopusti, ozimnica, zaščita pri delu) in nekoliko manj področja samoupravljanja, informiranja in kadrovanja, pa postaja zdaj bistvena in prioritarna vloga sindikata v sistemu. Povečati se mora vpliv sindikata na sprejemanje ukrepov. V odnosu do delegatske skupščine je treba opredeliti nekaj področij, o katerih brez stališča sindikata skupščina ne bi mogla odločati. Sindikat mora imeti na vseh ravneh — od ORO ZS do ZS — možnost oblikovati in dati jasna stališča do vprašanj ekonomske politike, pogojev dela itd. Sindikalna stališča so na žalost do našega pisma, v katerem smo se jasno opredelili do družbenih dogajanj, ostala brez odmeva. Sindikat se mora vključiti v pripravo načrtov, v razpravo pred sprejetjem načrtov (načrtov, resolucij) in v vsa vprašanja, ki se tičejo delavcev in nameščenec. Vse to je potrebno za samostojno odgovornost sindikata.

Miha Ravnik je spregovoril še o razširjeni seji slovenskega sindikata, ki bo konec maja oz. na začetku junija in bo posvečena sindikalnim metodam dela v njem. Menil je, da organiziranosti sindikata ni treba v temeljih spreminjati, pri metodah pa je potrebno sestaviti prioriteto nalog. Delo je potrebno usmeriti med ljudi. Z delavci mora sindikat živeti v dobrem in slabem, prisoten mora biti tudi pri štrajkih in prekinitvah dela.

Delitvena razmerja morajo temeljiti na družbenem dogovoru. To velja tudi za tistih 300 organizacij, ki se dogovora še vedno ne držijo. Nesprejemljivo je, da delež dohodka za akumulacijo tako naglo pada (v zadnjem času s 15 na 9 %).

Miha Ravnik se je zadržal še pri načrtovanju, razvoju in odpiranju perspektive delavcem. Podpirati je potrebno dobre delavce, dobre direktorje, zelo odločno pa odstaviti tiste, ki se v sedanjih razmerah ne znajdejo. Možnost je potrebno dati tistim, ki so sposobni dati odgovore na odprta vprašanja. To velja tudi za sindikat. Težko je biti v sedanjih razmerah vodilni delavec. Toda zaupanje v vodstvo je zelo pomembno. Tisti, ki mu delavci ne verjamejo in zaupajo, mora oditi.

V razpravi je predsednik slovenskih sindikatov spregovoril še o tem, da je preko 20 % direktorskih mest nezasedenih, da ne ločimo strokovnosti od vodenja (zakaj ne more biti dober strokovnjak nagrajen bolje od direktorja?), da zaključni računi kljub dvomesečnemu neprekinjenemu delu ne pomenijo praktično nič, saj nimamo prave in učinkovite kontrole itd.

Obvestilo

Turistično društvo Jesenice sprejema še do 15. maja prijave za klimatski oddih (od tri do deset dni) v Topolšci, za ogled železniške proge Beograd Bar pa do 15. junija.

UO TD Jesenice

SAMOUUPRAVNA STANOVANJSKA SKUPNOST OBČINE JESENICE

Na podlagi 79. člena Zakona o stanovanjskem gospodarstvu (Ur. list SRS, št. 3/91), 6. in 58. člena družbenega dogovora o skupnih osnovah za zagotavljanje in usklajevanje družbenoekonomskih odnosov na področju stanovanjskega gospodarstva v SR Sloveniji (Ur. list SRS, št. 15/81), na podlagi Samoupravnega sporazuma o temeljih plana Samoupravne stanovanjske skupnosti občine Jesenice za obdobje 1986—1990, 4. in 5. člena Pravilnika o pogojih in merilih za pridobitev posojil iz sredstev vzajemnosti v občini Jesenice, je zbor uporabnikov Samoupravne stanovanjske skupnosti občine Jesenice na seji dne 9. maja sprejel

R A Z P I S ZA DODELITEV POSOJIL DELAVCEM IN DRUŽBENO PRAVNIM OSEBAM IZ ZDRUŽENIH SREDSTEV VZAJEMNOSTI

I. Splošni razpisni pogoji

Razpisa se lahko udeležijo:

1. Organizacije združenega dela in delovne skupnosti (v nadaljevanju besedila: organizacije), ki imajo sedež v občini Jesenice in so podpisale Samoupravni sporazum o temeljih plana Samoupravne stanovanjske skupnosti občine Jesenice za obdobje 1986—1990, ne glede na to, kje imajo sedež njihove organizacijske enote, ki
 - združujejo sredstva za vzajemnost v dogovorjenem roku in obsegu;
 - začasno niso sposobne oblikovati dovolj sredstev v skladu skupne porabe za načrtovani obseg stanovanjske graditve in združujejo sredstva vzajemnosti v dogovorjenem roku in obsegu;
 - niso sposobne združevati sredstev vzajemnosti in jim pristojni organ stanovanjske skupnosti začasno, deloma ali v celoti odloži obveznosti plačila obračunane prispevka vzajemnosti v skladu s pogoji in merili, ki so določeni v samoupravnem sporazumu o temeljih plana stanovanjske skupnosti.
2. Delavci, ki združujejo delo v temeljnih organizacijah združenega dela in delovnih skupnostih, ki združujejo sredstva vzajemnosti v stanovanjski skupnosti ali so združevanja začasno oproščeni, kmetje kooperanti in združeni kmetje, ki združujejo delo in sredstva v kmetijskih zadrugah in drugih oblikah združevanja kmetov, ki so družbeno pravne osebe, če združujejo sredstva vzajemnosti.
3. Upokojenci in invalidi, ki imajo stalno bivališče na območju občine Jesenice.
4. Delovni ljudje, ki samostojno z osebnim delom opravljajo dejavnost s sredstvi v lasti občanov in združujejo sredstva vzajemnosti v stanovanjski skupnosti in pri njih zaposleni delavci.
5. Delovni ljudje, ki samostojno z osebnim delom opravljajo kot poklic umetniško ali drugo dejavnost in združujejo sredstva vzajemnosti v Samoupravni stanovanjski skupnosti.
6. Borci NOV in kmetje borci NOV.

Za občane, ki so navedeni v točkah od 2 do 6 se v nadaljevanju uporablja izraz delavci.

Razpisna vrednost posojil predstavlja razpoložljiva sredstva v letu 1988 in sicer:

1. za kreditiranje gradnje in nakupa stanovanj in stanovanjskih hiš v družbeni lasti v višini 300.000.000 din
2. za kreditiranje nakupa stanovanj in stanovanjskih hiš v zasebno last in za kreditiranje gradnje in prenove stanovanj in stanovanjskih hiš v zasebni lasti v višini 150.000.000 din

Odbor za graditev lahko eventualno nerazdeljena sredstva pod 1 porabi za odobritev posojil pod točko 2.

3. Pri izračunu posojila se upošteva povprečni mesečni čisti osebni dohodek na zaposlenega delavca v SR Sloveniji po zadnji objavi (271.063 din).
4. Obrestna mera za posojila iz sredstev vzajemnosti je deset odstotkov letno.
5. Posojila se bodo revalorizirala skladno s predpisi oz. sprejetimi samoupravnimi akti SSS.
6. Organizacije vračajo posojilo v polletnih anuitetah, delavci pa v mesečnih anuitetah.
7. Posojilo za gradnjo stanovanjske hiše lahko dobi delavec, če ima dograjen objekt do III. gradbene faze ali ima na zalogi že ves material za III. gradbeno fazo (strešna konstrukcija in pokrovni material), oziroma pri gradnji montažne hiše dokončano ploščo nad kletjo in sklenjeno pogodbo za dobavo montažnega dela hiše s proizvajalcem (skladno z gradbenim dovoljenjem). Če je delavec že lastnik stanovanja ali stanovanjske hiše, dobi posojilo le za razliko v kvad. m pripadajočega standarda stanovanjske površine za njegovo družino.
- Pri prenovi se mora prosilec izkazati, da je opravil vrednotno najmanj 50 % del po predračunu, izdelanem od gradbene strokovnjaka.
8. Glede dokumentacije, tehničnega poslovanja in drugih določil, ki so navedeni v razpisu, veljajo določila pravilnika o pogojih in merilih za pridobitev posojil iz združenih sredstev vzajemnosti združenih v Samoupravni stanovanjski skupnosti občine Jesenice.

II. Pogoji za pridobitev posojil za organizacije

1. Posojila iz združenih sredstev vzajemnosti dobijo organizacije za graditev, nakup in prenovo stanovanj in stanovanjskih hiš v družbeni lasti, če poleg pogojev iz poglavja 1.1. izpolnjujejo še naslednje pogoje:
 - da so sprejele samoupravne splošne akte o osnovah in merilih za reševanje stanovanjskih vprašanj delavcev, usklajene z zakonom o stanovanjskem gospodarstvu in družbenim dogovorom o skupnih osnovah za zagotavljanje in usklajevanje samoupravnih družbenoekonomskih odnosov na področju stanovanjskega gospodarstva v SR Sloveniji;
 - da bodo delavcem dodeljevale standardna stanovanja po merilih Samoupravne stanovanjske skupnosti občine Jesenice;
 - da gradijo ali kupujejo stanovanja in so vključeni v program stanovanjske graditve Samoupravne stanovanjske skupnosti. V primeru, da razpoložljiva sredstva in pogoji dopuščajo, se lahko odobri posojilo tudi organizaciji, ki ne izpolnjuje tega pogoja;
 - da jim posojilo po tem pravilniku skupaj z drugimi sredstvi omogoča zaključevanje finančne konstrukcije za graditev, nakup in prenovo načrtovanega števila stanovanjskih enot;
 - da predložijo sprejeti samoupravni program, če poslujejo z izgubo.

Višina posojila, ki ga lahko organizacija za graditev, nakup in prenovo stanovanj oz. stanovanjskih hiš, je odvisna od razmerja med povprečnim osebnim dohodkom na zaposlenega v SR Sloveniji in povprečnim osebnim dohodkom na zaposlenega v organizaciji za isto obdobje in sicer:

Povpr. osebni doh. v OZD	Lastna udeležba organizacije	Višina posojila v % od vrednosti iz dokumenta, predloženega v razpisu	Doba vračanja posojila
Republiško povprečje 271.063 din			
do 100 %	najmanj 50 %	največ 50 %	10 let
nad 100 %—120 %	najmanj 60 %	največ 40 %	8 let
nad 120 %	najmanj 70 %	največ 30 %	6 let

Za organizacije iz področja šolstva, zdravstva, otroškega varstva, socialnega skrbstva in kulture je višina posojila lahko višja za 10 točk.

III. Pogoji za pridobitev posojil za delavce

Delavci lahko dobijo posojilo za nakup, graditev in prenovo stanovanj in stanovanjskih hiš, če:

- niso sami ali njihovi družinski člani, ki rešujejo stanovanjski problem, lastniki hiš, vseljenega stanovanja (primerna stanovanjska hiša, počitniška hiša, ki presega 50 kvad. m tlorisne površine);
- porabijo kupnino prodane lastne stanovanjske enote za nakup ali graditev stanovanja ali stanovanjske hiše, za katero prosijo posojilo;
- pri nakupu stanovanja ali stanovanjske hiše z lastnimi sredstvi in vsemi posojili zaključujejo finančno konstrukcijo;
- predložijo predpogodbo, kupoprodajno pogodbo ali soinvestitorsko pogodbo;
- predložijo gradbeno dovoljenje oziroma dokazilo o priglavitvi del z opisom del in predračun.

Višina posojila, ki ga delavec lahko dobi po tem razpisu za graditev, nakup in prenovo, je odvisna:

- a) od razmerja med višino povprečnega mesečnega dohodka na člana njegove družine in zadnje tri mesece v primerjavi z zadnjim znanim povprečnim čistim osebnim dohodkom na zaposlenega v SRS.
- b) od višine vseh posojil odobrenih pri banki na podlagi namenskega varčevanja za nakup stanovanja, za nakup stanovanja ali stanovanjske hiše, ki je predmet kreditiranja, do zadnjega dne razpisa.

V višino povprečnega mesečnega osebnega dohodka na člana se štejejo vsi dohodki delavca in njegovih družinskih članov, ki stanujejo in živijo z njim v ekonomski skupnosti, za zadnje tri mesece.

		Posojilo izraženo s % do maksimalne vsote posojil	
Povprečni mesečni dohodek na člana družine s povprečnim mesečnim čistim OD na zaposlenega delavca v SRS po zadnji objavi (271.063 din)		gradnja in prenova	nakup stanovanj in nakup montažne stanov. hiše
do 70 %	(do 189.744 din)	največ 40 %	največ 50 %
nad 70 % do 100 %	(do 271.063 din)	največ 30 %	največ 40 %
nad 100 % do 120 %	(do 325.275 din)	največ 25 %	največ 35 %
nad 120 %	(nad 325.275 din)	največ 20 %	največ 30 %

Pri dodelitvi posojila po prejšnji lestvici se upošteva tudi nivo namenskega varčevanja tako, da je višina posojila odvisna od mesečnega namenskega varčevanja v letu med sklenitvijo varčevalne in posojilne pogodbe ter povprečnim mesečnim čistim OD na zaposlenega delavca v SR Sloveniji istega leta po naslednji lestvici:

mesečno namensko varčevanje v primerjavi s povprečnim mesečnim čistim OD na zaposlenega delavca v SRS	Faktor
brez varčevanja	0,7
do 10 %	0,9
do 20 %	1,1
nad 20 %	1,3

Mesečna namensko varčevana sredstva več varčevalcev za isto stanovanje oz. več izvedenih namenskih varčevalnih pogodb se seštevajo z upoštevanjem valorizacije.

Borci NOV in kmetje — borci NOV dobijo posojilo z upoštevanjem faktorja 1,0, ker ni potrebno imeti namenskega varčevanja. V kolikor pa so namensko varčevali, lahko uveljavijo način določitve višine posojila skladno s predhodno lestvico.

Privarčevana sredstva in posojila na privarčevana sredstva ter ostala posojila, odobrena v preteklih letih, se valorizirajo s faktorjem po naslednji lestvici:

Posojilo, odobreno	Faktor
1988	1
1987	2,8
1986	5,4
1985	13,5
1984	16,7
1983 in prej	23,3

Za posojila iz namenskega varčevanja se štejejo pridobljena posojila na podlagi:

- pogodbe o namenskem varčevanju občana,
- pogodbe o predhodnem varčevanju občana z vezavo sredstev. Posojilo se obračuna po lestvici za namensko varčevanja pravilnika banke.

Pri izračunu možnega zneska posojila se upoštevajo vsa posojila iz sredstev vzajemnosti, odobrena pri katerikoli stanovanjski skupnosti. Za valorizirani znesek že pridobljenih posojil po prejšnjih razpisih ali posojilih drugih stanovanjskih skupnosti, se zniža možno posojilo po tem razpisu.

Vsota vseh posojil delavca za isto stanovanjsko enoto lahko znaša pri:

- nakupu etažnega stanovanja 80 odstotkov;
- zadržni stanovanjski graditvi 75 odstotkov;
- graditvi stanovanjske hiše v lasti izven zadržne stanovanjske graditve do 60 odstotkov;
- prenovi 80 odstotkov od dokumentirane cene, upoštevajoč dejansko stanovanjsko površino oziroma največ 90 kvad. m.

Delavec lahko dobi posojilo za nakup stanovanja, ki je v planu stanovanjske gradnje pri Samoupravni stanovanjski skupnosti.

Prednost pri pridobitvi posojila ima delavec, ki

- je sam ali njegova družina v težavnem zdravstvenem stanju;

- kupuje stanovanje, vseljivo v najkrajšem roku;
- ima slabe stanovanjske razmere;
- je začasno nosilec stanovanjske pravice na stanovanju, ki ga je dobil v okviru družbene pomoči kot mlada družina.

Pri izračunu posojila bodo upoštewane naslednje cene:

- za nakup stanovanja kupoprodajna cena;
- pri graditvi stanovanjske hiše povprečna cena stanovanj v višini 700.000 din/kvad. m;
- pri prenovi stanovanja ali stanovanjske hiše cena iz predračuna, vendar ne višja od povprečne cene, ki znaša 700.000 din/kvad. m.

Za izračun povprečnega mesečnega dohodka na člana družine se upošteva mesečne dohodke vseh družinskih članov. Višina dohodka družinskih članov se ugotavlja na podlagi predloženih potrdil. Za člane družine se štejejo: prosilec, zakonec, otroci, posvojenci in starši, če živijo v skupnem gospodinjstvu ali oseba, ki najmanj dve leti živi s prosilcem v ekonomski skupnosti.

Doba vračanja posojil v zasebni lasti je za posamezne namene naslednja:

	Po izračunu	Dejanska
— nakup novih stanovanj in stanovanjskih hiš	20 let	16 let, 9 mesecev
— graditev stanovanjskih hiš	15 let	13 let, 3 mesece
— prenova stanovanj in stanovanjskih hiš	10 let	9 let, 5 mesecev

Delavci vračajo posojila v mesečnih anuitetah, ki je prvih pet let odplačila nižja, po petih letih se mesečna anuiteta poveča za 12,5 odstotka, po desetih letih pa še za 12,5 odstotka prve mesečne anuitete.

Seštevek mesečnih anuitet vseh posojil za isto stanovanjsko enoto ne more biti nižji od mesečne stanarine, ki bi jo delavec plačal za to stanovanjsko enoto po predpisih o stanarinah. Mesečna anuiteta za posamezno posojilo ne more biti nižja od 10.000 din. Najnižji znesek posojila po tem razpisu 1.000.000 din.

IV. Končne določbe

Vloge UDS in delavcev sprejema LB — TBG — PE — Jesenice, oddelek stanovanjsko komunalnih naložb do 31.5.1988, kjer lahko dobite podrobnejše informacije in obrazce za prijavo na razpis.

Za določitev povprečnega mesečnega OD na zaposlenega SR Sloveniji se upošteva poročilo Zavoda SR Slovenije za statistiko za leto 1987, ki je znašal 271.063 din.

Odbor za gradnjo pri Samoupravni stanovanjski skupnosti občine Jesenice rešuje vloge za posojila v skladu s pravilnikom o pogojih in merilih za pridobitev posojil iz sredstev vzajemnosti, združenih v Samoupravni stanovanjski skupnosti občine Jesenice.

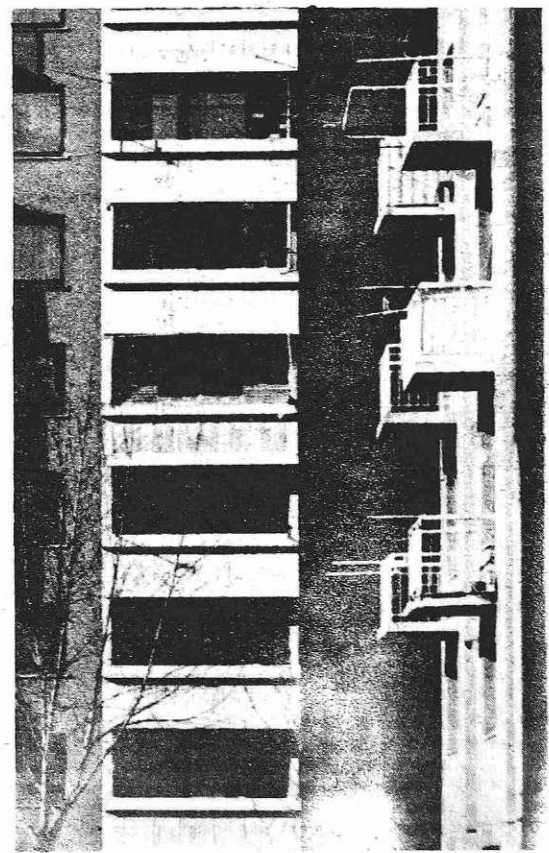
Če sredstva tega razpisa ne zadoščajo za reševanje vloge, kot to omogočajo pogoji razpisa, lahko Odbor za gradnjo pri Samoupravni stanovanjski skupnosti občine Jesenice linearno znižuje višino upravičenega posojila udeležencev v skladu s prilivom sredstev oziroma poveča razpisno vsoto, če dejanski priliv presega planiranega.

Delavec, ki želi dobiti posojilo za graditev ali prenovo stanovanjske enote, mora dopustiti ogled, sicer se šteje, da ne polnjuje pogoja za pridobitev posojila.

Ugovor na sklep Odbora za gradnjo stanovanj rešuje zbor uporabnikov skupščine Samoupravne interesne skupnosti občine Jesenice.

Jesenice, 9. maja 1988

Predsednica zbora uporabnikov
Marija Miklič, l.

NOVICE IZ RADOVLJIŠKE OBČINE

Prvomajski prazniki so že krepko za nami. V radovljiški občini je bila osrednja proslava na Šobcu, kjer se je zbralo blizu tisoč ljudi. Morda je malo skalilo praznično vzdušje ozvočenje, ki je povsem odpovedalo. Zaradi tega ni niti polovica udeležencev slišala slavnostnega govornika, ansambel Rž pa je moral odpovedati nastop. Na srečo so ga zamenjali godci ansambla Karavanke, ki so skrbeli za dobro voljo mladih in starih.

Izvršni svet OS Radovljica je na 69. seji, 26. aprila, ocenil uresničevanje načrta izvoza in uvoza ter zaposlovanje v prvem četrtletju 1988. Sprejel je odredbo o preventivnem cepljenju in drugih ukrepih v letu 1988 ter poročilo o varnostnih razmerah v občini v letu 1987. Beseda je tekla tudi o stabilizacijskih ukrepih v strokovni službi gorenjskega zaposlovanja v obdobju 1980 — 1987 ter o uporabi sredstev solidarnosti za odpravljanje posledic naravnih nesreč v Sloveniji. Obravnavali pa so tudi poročila občinske SIS za ceste in SIKS za leto 1987 in sprejeli sklep o cenah storitev Zavoda za planiranje in urejanje prostora ter opravili imenovanja inšpektorjev.

Od 18. do 21. aprila so se sestale skupščine SIS družbenih dejavnosti občine Radovljica, razen Raziskovalne skupnosti, ki je bila zaradi prvotne nesklepnosti ponovno sklicana 9. maja. Na vseh sejah skupščin so delegati izvolili vodstva svojih skupščin in zborov za naslednji dve leti ter sprejeli program dela skupščin za leto 1988.

Delovna skupina, ki jo je na prvi seji nove sestave OK SZDL Radovljica imenovala lanskega decembra z nalogo, da spremlja delo predsedstva OK SZDL, je na seji v aprilu ugotovila, da je nova sestava in delegiranje članov predsedstva velik premik v vsebini dela. Bistveno se je zboljšalo informiranje, krajevne konference pa zagotavljajo dobro udeležbo svojih delegatov na sejah predsedstva.

Zaradi izredno težkih pogojev in zlasti pomanjkanja slehernih sredstev za dejavnost Društva prijateljev mladine v občini Radovljica so na seji koordinacijskega odbora za njegovo aktiviranje sklenili, da se zagotovi denar iz občinskega proračuna namensko pri OK ZSMS. Denar je potreben za nabavo kapij in rutic in organizacijo sprejema cicibanov v pionirsko organizacijo.

Na slavnostni seji RK SZDL Slovenije ob dnevu OF so 26. aprila v Ljubljani podelili zaslužnim posameznikom zlata priznanja OF. Med odlikovance je bil tudi Ivan Fabjan — Niko z Bleda za zasluge v NOB in po osvoboditvi ter zlasti za varstvo okolja.

V spomin na 20. april 1941, ko so se komunisti zgornjega dela Gorenjske dogovorili o organiziranju vstaje, slavijo na Bohinjski Beli krajevni praznik. Osrednja svečanost je bila 23. aprila v Domu kulture, kjer je nastopil v kulturnem programu ženski zbor z Bleda.

V radovljiški občini bodo ponovili volitve za predsednika občinske skupščine v juniju

Zapleti okoli kandidiranja in volitev novega predsednika skupščine občine Radovljica se bodo, kot kaže, prej kot v mesecu dni končali. K temu bodo bržkone pripomogli ponovni kandidacijski in drugi predvolilni postopki, ki so v polnem teku. V sklopu teh postopkov je bila v ponedeljek, 9. maja popoldne, sklicana skupna seja predsedstev občinske konference SZDL in občinskega sveta Zveze sindikatov Radovljica. Seja je potekala dosti bolj umirjeno kot pred dvema mesecema, ko je bilo še precej nejasnosti, ki pa so bile tokrat razčiščene.

Glavna točka dnevnega reda je bila posvečena oblikovanju predloga liste možnih kandidatov za predsednika občinske skupščine. Kot je znano, saj so o tem poročala skoraj vsa slovenska in regionalna sredstva javnega obveščanja, ga na volitvah, 13. aprila, na skupni seji vseh treh zborov niso mogli izvoliti, ker takratna dva kandidata nista na občinski kandidacijski konferenci, 16. marca, dobila potrebne večine glasov vseh delegatov te konference.

Na ponedeljkovi skupni seji so bili udeleženci seznanjeni, da je bilo do 22. aprila evidentiranih v bazi trinajst možnih kandidatov za predsedniško funkcijo. Ker jih pet od teh ni delegatov, torej nimajo volilne baze in tudi tokrat ne morejo kandidirati. Šest evidentiranih možnih kandidatov ni dalo pristanka na kandidaturu. Soglašala sta le dva možna kandidata, in sicer: Ciril Ažman iz Ljubnega, sedanji predsednik občinskega sveta Zveze sindikatov Radovljica, in ponovno Marko Bezjak iz Radovljice, ki je zaposlen v upravnih organih v Kranju. Na seji so dodatno evidentirali še dva možna kandidata: Matijo Marklja iz Radovljice, ki opravlja dolžnost direktorja Komunalnega gospodarstva Radovljica, in Andreja Šiljerja, direktorja osnovne šole dr. Janez Mencinger iz Bohinjske Bistrice. Oba sta evidentirana pogojno, ker morata dati pristanek na kandidaturu, šele potem bosta prišla na kandidatsko listo skupaj s Cirilom Ažmanom in Markom Bezjakom.

Priznanje OF in Srebrnega znaka zveze sindikatov v občini Radovljica za leto 1988

Občinska konferenca SZDL Radovljica je po sklepu komisije podelila za leto 1988 priznanje OF mag. Cvetu Poharju, KO SZDL Brezje, Anici Svetini, KO SZDL Bled in Andreju Šilarju, KO SZDL Bohinjska Bistrica.

Po sklepu predsedstva občinskega sveta Zveze sindikatov Radovljica pa so priznanje Srebrni znak Zveze sindikatov Slovenije prejeli: Janez Arh, GG Bled TOZD Gozdarstvo Bohinj, Francka Bohinc, TOZD Zdravstveni dom Radovljica, Zdravko Bolčina, KTL TOZD Jelplast Kamna gorica, Majda Habjan, Osnovna šola

ga sveta Zveze sindikatov Radovljica, in ponovno Marko Bezjak iz Radovljice, ki je zaposlen v upravnih organih v Kranju. Na seji so dodatno evidentirali še dva možna kandidata: Matijo Marklja iz Radovljice, ki opravlja dolžnost direktorja Komunalnega gospodarstva Radovljica, in Andreja Šiljerja, direktorja osnovne šole dr. Janez Mencinger iz Bohinjske Bistrice. Oba sta evidentirana pogojno, ker morata dati pristanek na kandidaturu, šele potem bosta prišla na kandidatsko listo skupaj s Cirilom Ažmanom in Markom Bezjakom.

Predlog kandidatne liste bodo obravnavali na vseh temeljnih kandidacijskih konferencah po KS, OZD in delovnih skupnostih od 13. do 27. maja. Končna kandidatska lista bo sprejeta na občinski kandidacijski konferenci, ki bo 8. junija.

Upati smemo, da se bo tokrat vse srečno izteklo in da bo tudi radovljiška občina dobila svojega župana.

A.T. Linhart Radovljica, Danica Jarkovič, Vezanine Bled TOZD Konfekcija, Miro Kapus, GG Bled TOZD Gozdarstvo Pokljuka, Miran Mozeč, LIP Bled, Blanka Mrak, Vezanine Bled TOZD Pozamenterija, Janez Petrač, Iskra Lipnica, Marija Pfeifer, DO Almira TOZD Bohinjska Bistrica, Marija Štibel, DO Almira TOZD Radovljica in osnovna organizacija Zveze sindikatov Kartonažna tovarna Ljubljana TOZD Jelplast Kamna gorica.

Priznanje so nagrajenci prejeli na svečanosti, 1. maja, na Šobcu pri Lescach. JR

Skupnost odbora borcev Kokrškega odreda je v sodelovanju s krajevno organizacijo in osnovno šolo 4. maj v Begunjah organizirala 4. maja dopoldne v graščinskem parku proslavo 43. letnice osvoboditve Begunj.

Na letališču ALC Lesce je bila 20. aprila svečanost ob izdelavi petstotege Elanovega jadralnega letala. Ta velika delovna zmaga uvršča Elan med največje svetovne proizvajalce teh letal. Delavcem in strokovnjakom Plastike je čestital direktor Uroš Aljančič.

V Kamniku so se konec aprila zbrali podmladkarji turističnih društev iz vse Slovenije na drugem otroškem turističnem festivalu. V tekmovalstvu v praktičnih znanjih in veščinah so se posebno dobro izkazali podmladkarji TD Bled iz blejske osnovne šole, ki so kljub močni konkurenci zaslužno osvojili prvo mesto.

Na 20. republiškem tekmovalstvu učencev osnovnih šol in 16. tekmovalstvu dijakov srednjega usmerjenega izobraževanja aprila v Kranju »Kaj veš o prometu« se je med udeleženci iz 58 slovenskih občin izkazal tudi predstavnik osnovnošolcev iz radovljiške občine Borut Kunstelj, ki je osvojil odlično 11. mesto.

Tudi v minulem mandatnem obdobju 1986 — 1988 je bila udeležba delegatov in njihova aktivnost na sejah najboljša v zboru krajevnih skupnosti občinske skupščine Radovljica. Povprečno je bilo na sejah zbora 87 % udeležba. Skupaj je bilo petnajst ločenih sej, na katerih so povprečno obravnavali trinajst točk dnevnega reda, seje pa so trajale v povprečju tri ure. Vseh petnajst sej sta se redno udeleževala delegata iz KS Lencovo in KS Ljubno. Najbolj aktivni na sejah pa so bili delegati iz KS Radovljica, KS Bohinjska Bistrica, Brezje in Bled.

V letu 1987 so na območju radovljiške občine evidentirali štiri prekinitive dela oz. izsiljene sestanke v združenem delu. Te so imeli v LIP Bled, TOZD Rečica, Elmont Bled, Iskra Lipnica in v Osnovni šoli F.S. Finžgarja v Lescach. Kot glavni razlog v vseh primerih so delavci navajali nezadovoljive osebnostne dohodke.

V počastitev dneva OF in praznika dela so v krajevni skupnosti Ljubno svečano izročili namenu nov betonski most čez Savo v Otočah. Most je dolg 101 meter, širok pa 9,5 metrov. Zgradili so ga delavci Slovenije ceste — Tehnika. Objekt z dovoljnimi cestnimi priključki je veljal nekaj nad 580 milijonov din. Denar so prispevali: Skupnost za ceste Slovenije, Občinska skupnost za ceste Radovljica in DO Iskra Otoče. Na svečanosti so zaslužnim graditeljem in organizatorjem podelili občinska priznanja.

Postaja milice Radovljica, skupaj z oddelkom na Bledu in v Bohinjski Bistrici, je lani obravnavala 617 kaznivih dejanj ali 27 več kot leto prej. Med temi ni bilo kaznivih dejanj s političnim ozadjem. 27 kaznivih dejanj (gospodarski kriminal) so storili otroci do 14 let, 47 dejanj pa mladoletniki od 14. do 18. leta.

V letu 1987 je bilo na območju občine Radovljica obravnavanih 615 prometnih nezgod, kar je 137 več kot leto prej. V prometnih nezgodah je lani izgubilo življenje 5 ljudi, 43 je bilo hudo in 69 lažje telesno poškodovanih.

Letošnji dobitniki priznanj Inovator leta iz delovnih organizacij radovljiške občine

Odbor za pospeševanje inovacij in raziskovalne dejavnosti pri Raziskovalni skupnosti občine Radovljica je od devetih predlogov inovacij in izboljšav preteklega leta ocenil pet najboljših. Avtorji so dobili priznanje Inovator leta in denarno nagrado.

Priznanje so dobili: Tomislav Buzazin, Janez Bohinc, Miro Golčman in Miran Dežman iz Iskre Otoče za tehnično izboljšavo na elektronskem temperaturnem regulatorju Iskra-term 2K.

Vsi drugi nagrajenci so iz DO Veriga Lesce: France Potočnik, Miro Rogač, Dušan Jelenc, Tine Pertnač, Jože Dobro, Uroš Konc, Drago Vidic, ki so popolnoma predelali dva varilna stroja KSH 16 in KSH 16/2. Druga skupina iz te delovne organizacije je: Boris Kovač, Tine Arh, Dušan Železnjak. Predelala je krmilno omaro za skupino strojev ASEA (Švedska) za varjenje verig. Tretjo skupino inovatorjev sestavljajo: Bela Veren, Dušan Železnjak, Srečo Železnjakar in Andrej Vurnik, ki je predelala EBNER peč za termično obdelavo vijačnega blaga. V skupini, ki jo sestavljajo Dušan Jelenc, Mitja Kunčič in Ivan Bobič, so predelali varilni stroj MIEBACH I in s tem dosegli velik prihranek pri energiji in omogočili stabilno, točno in kakovostno delovanje.

Žal se vsi nagrajenci niso udeležili slavnostne podelitve, kar meče temno senco na prireditev ob tako svečanem trenutku. JR

Zaradi kršitve cestno prometnih predpisov je bilo leta 1987 podanih 1.824 predlogov za uvedbo postopka o prekrških pri občinskem sodniku za prekrške v Radovljici. Predlani je bilo podanih 1.172 takšnih predlogov. Na kraju prekrška so milničniki izrekli lani kar 2.987 mandatnih kazni. Očitno pa tudi to ne zaleže, zlasti pri voznikih, ki parkirajo na nedovoljenih mestih — pločnikih in na prehodih za pešce.

Gasilci iz gasilskih društev na območju občine Radovljica so lani morali posredovati 46-krat pri gašenju požarov, 8-krat pri odpravljanju posledic v poplavljenih prostorih in 31-krat kako drugače posredovati. Pomembne akcije so izvedli gasilci tudi v preskrbovanju ljudi s pitno vodo, ki so jo dovajali s svojimi cisternami. Vse akcije so gasilci izvedli brezplačno.

Ob dnevu železničarjev Slovenije v aprilu se je na razpis Železniškega gospodarstva v Ljubljani odzvalo okoli 25 tisoč učencev osnovnih šol z literarnimi, likovnimi in posebnimi izdelki. Tudi tokrat so bili vključeni učenci iz radovljiške občine. Za literarni prispevek so prejeli 2. nagrado: Veronika Hribar iz Gorij, Dean Pretnar z Bleda in Tina Dežman iz Bohinjske Bistrice. 3. nagrado pa je prejela Diana Galinec z Bleda. Za likovni izdelek sta prejela 3. nagrado Viki Mlakar in Simon Kranjc iz Bohinjske Bistrice. Kolektivne nagrade pa so prejeli učenci 7., 8. in 3. razreda z Bleda in 7. razreda iz Bohinjske Bistrice, za likovni izdelek pa učenci 4. razreda iz Bohinjske Bistrice.

Na Bledu je bilo tudi konec aprila dokaj živahno. Turistični utrip so popestrili udeleženci 12. skupščine oz. strokovnega posvetovanja Zveze društev bibliotekarskih delavcev Jugoslavije, ki je bila 21. in 22. aprila. Sodelovalo je 370 knjižničarjev iz vse države.

Konec aprila je izšlo tudi glasilo DO LIP Bled (v nekoli-ko spremenjeni manjši obliki) in Smučina, glasilo DO Elan Begunje, ki je bilo posvečeno pretežno rezultatom olimpijcev v Calgaryju.

V osnovni šoli dr. Josipa Plemlja na Bledu je bilo 23. aprila občinsko tekmovalstvo Vesele šole za učence od 3. do 8. razreda. Pokrovitelj tekmovalstva, ki se ga je udeležilo 162 učencev, je bila Iskra Otoče.

V okviru programa kulturne akcije za delovne kolkive v radovljiški občini je pred prvomajskimi prazniki nastopil v Festivalni dvorani na Bledu s celovečernim koncertom znani ansambel New swing Quartet, ki ga vodi Oto Pestner. Obisk koncerta je bil zelo dober.

Na aprilski skupščini Balinarske zveze Slovenije v Ljubljani so za predsednika Zveze ponovno izvolili Jožeta Rebca, člana in stalnega tekmovalca moštva BK Radovljica. Rebec je bil že tudi predsednik Balinarske zveze Jugoslavije. Tudi tokrat so ga podprle vse območne balinarske zveze Slovenije.

Pred prazniki so na Bledu v Zaki odprli teniška igrišča, ki so last HTP Bled, TOZD Turizem. Sočasno pa so v športni dvorani na Bledu organizirali 5. spomladanski turnir v malem nogometu.

Zbornik o NOB v radovljiški občini bo izšel za občinski praznik, 5. avgusta

Uredniški odbor zbornika Žrtve NOB in civilne žrtve vojne ter spomeniki NOB in ljudske revolucije v občini Radovljica pri OK SZDL Radovljica je po nekaj letih zbiranja gradiva seznanil občinske družbenopolitične organizacije, da bo zbornik izšel 5. avgusta.

Že delovni naslov pove, da gre za izjemno pomembno zgodovinsko in dokumentarno edicijo, ki bo v besedilu in fotografiji sistematično in celovito prikazala najpomembnejše dogodke, žrtve in spomenike NOB v radovljiški občini. V uvodu bo na kratko predstavljen razvoj NOB v občini, sledili bosta analiza zbranih podatkov o žrtvah, ocena sporočil in estetske vrednosti spomenikov in znamenj. Avtorja teh prispevkov sta dr. Cene Avguštin in Jože Dežman iz

Gorenjskega muzeja v Kranju, sicer pa Radovljčana.

V drugem delu knjige bo seznam okoli tisoč žrtev z osnovnimi biografskimi podatki. V tretjem delu pa bodo v sliki in besedi predstavljena vsa spominska znamenja v občini z izvirnimi opisi dogodkov. Gradivo za zadnja dva dela zbornika je zbral in uredil Alojz Kos iz Lesc, ki že vrsto let požrtvovalno deluje na tem področju.

Petino stroškov bo krila OK SZDL Radovljica. Da bodo lahko natisnili dva tisoč izvodov, so se lotili akcije zbiranja denarja s prednaročili delovnih organizacij, SIS, družbenopolitičnih organizacij, krajevnih skupnosti in posameznikov. Cena za prednaročnike zbornika bo 30.000 din.

Tekmovalstvo harmonikarjev v Begunjah

Oglasili so se nam delavci Turističnega društva Begunje, ki pripravljajo vsakoletno tekmovalstvo diatoničnih harmonikarjev z naslovom »Amaterske melodije«.

Prireditev, deseta po vrsti, torej jubilejna, bo letos v nedeljo, 5. junija, s pričetkom ob deseti uri v rekreacijskem centru Krpin v Begunjah.

Pred tem datumom se bomo našim poslušalcem s podrobnostmi še oglasili, danes pa želimo povabiti harmonikarje k sodelovanju. V razpisu organizatorja je navedeno, da ima pravico do nastopa vsak, ki zna igrati diatonično harmoniko, ne glede na starost, spol ali glasbeno izobrazbo. Pogoj pa je, da ima kraj bivališča v eni od petih občin gorenjske regije. Vsak bo moral pred občinstvom in ocenjevalno žirijo zagratiti dve melodiji, od katerih bo prva partizanska, druga pa po izbiri izvajalca.

Prijave že sprejema predsednik pripravljalnega odbora Tonček Triplat na naslov: Rodine 33 c. 64274 Žirovnica ali v večernih urah po 80-369.

Harmonikarji, prijavite se pravočasno, to je do prvega junija, ker zapoznelih prijav nepreklono ne bodo upoštevali!

Ne išči sreče drugod kot le doma!

(Ob II. pomladanskem koncertu pihalnih orkestrów treh dežel)

»Ta večer ima poseben pomen. Gre za srečanje treh pihalnih orkestrów iz treh sosednjih dežel — avstrijske Koroške, iz Furlanije-Juljske krajine in iz Slovenije. Gre za uresničevanje sodelovanja ob mejah v različnih oblikah, kar nas zbližuje, veča zaupanje in ustvarja pogoje za vsestransko dobro sodelovanje, hkrati pa boljše tudi položaj naših manjšin, ki naj bi vedno bolj povezovale sosednje dežele«, je dejal v svojem pozdravnem govoru Jakob Medja, predsednik skupščine občine Jesenice.

Kultura ni samo ustvarjanje in postvarjanje različnih oblik umetnosti, ampak tudi višja raven sporazumevanja in globlji, pravi medčloveški odnosi v stehizirani naglici današnjega trenutka. Ko se bo naša družba začela zavedati pravega pomena kulture, tisti trenutek je ne bo več obravnavala kot družbeno porabo, ampak kot vsakdanjo potrebo civiliziranega človeka.

Morda smo na Jesenicah na pravi poti, saj se na kulturnem področju neprestano nekaj dogaja. Na srečo je med nami še veliko zagnancev, ki veliko svojega prostega časa posvetijo ljubiteljski kulturi. V tednu pred prazniki se je predstavila cela armada glasbenih navdušencev, pevcev in godbenikov.

Ob lanskem I. mednarodnem pomladanskem koncertu v Podkloštru je bila dana pobuda za vsakoletna srečanja; drugo leto naj bi se srečali v Italiji. Z letošnjim koncertom se je začel uresničevati ta načrt ob trdni volji godbenikov, organizatorjev in vseh, ki so podprli to prireditve (Kulturna skupnost, Zveza kulturnih organizacij, Železarna Jesenice, Universal Jesenice in Skupščina občine Jesenice). Organizator, Pihalni orkester jeseniških železarjev, se vsem ob tej priliki ponovno zahvaljuje za razumevanje in pomoč.

Ta večer je bil res praznik: godbeniki v zboru pred gledališčem, pari v narodnih nošah, prva dobrodošlica in nageljki za prvih gostov in gostiteljev; besede dobrodošlice, topli stiski rok, kozarček na zdravje, drobni klepeti, kot da so v godbenih prostorih sami stari znanci. In to so tudi postali! Kljub temu, da je bilo vseh udeležencev več kot 150, ni bilo čuti, da se je na koga pozabilo. Sprejem je bil topel, čeprav skromen, primeren našim zmčnostim.

Po slavnostnih fanfarah avstrijskih godbenikov je nadvse toplo spregovoril predsednik skupščine, Jakob Medja. Poudaril je pomen zbliževanja zamejskih občin in izrazil željo, da bi to sodelovanje postalo trajno, kot je že med smučarji tekači, planinci, gasilci... Tako se sodelovanje v delovni skupnosti Alpe-Jadrana poglablja in se razširja, kar samo zagotavlja še večje razumevanje in medsebojno prijateljstvo.

Prvi so se predstavili Avstrijci. Prav je, da povem nekaj več o tem orkestru. Železničarsko glasbeno društvo in pihalni orkester Arnoldstein je bilo osnovano 18.3.1926 leta. V letu 1970 je orkester nabavil tudi narodne noše in od takrat se imenuje Eisenbahnermusikverein Trachtenkapelle Arnoldstein. Aktivni godbeniki orkestra so železničarji, uradniki in učenci. Danes deluje v njem 50 aktivnih godbenikov.

Strokovno vodstvo je zaupano dirigentu Johannu Eggerju in njegovemu namestniku Siegfriedu Moserju. Predsednik orkestra je Richard Klinger. Naloge orkestra so predvsem koncerti po Koroškem, cerkvene prireditve in pogrebi. Orkester je prirejal koncerte na Norveškem, v Zvezni republiki Nemčiji in Italiji. Sodeluje tudi na tekmovanjih pihalnih orkestrów na področju Beljaka. Trenutno je dosegel prvo mesto v I. težaovnstni kategoriji.

Njihov nastop je izzvenel v širokem poznavanju melodij in melosa domače zemlje, slovanskih ritmov, modernih ameriških ritmov, klasike in koračnice. Svoje visoke sposobnosti so pokazali ob vsaki melodiji posebej, njihov nastop je mogoče označiti kot nastop disciplinirane in dobro ubrane glasbene skupine.

Italijani so nastopili drugi. Orkester La Societa Filarmonica Di Bagnorola je bil ustanovljen 1911 leta. Deloval je neprekinjeno, razen med obema vojnoma. Svoje koncerte je imel na področju občine Bagnorola, Furlanije, Veneta in ob raznih narodnih shodih Alpincev. Vaščani vasi Bagnorola, ki je del občine Sesto in leži 20 kilometrov južno od

Pordenona in ima približno 2.000 prebivalcev, so orkester ustanovili in ga še danes podpirajo iz preprostega razloga — iz ponosa.

Godbo sestavlja približno 50 godbenikov, v glavnem samoukov. Večinoma so mladi in izkušnje nabirajo od starejših kolegov. Godba je imela v začetku v svojem repertoarju klasična dela Verdija, Rossinija, Bellinija in opere. V 50 letih so take koncerte izvajali skupaj s cerkvenimi pevci, tako da je v nastopu sodelovalo čez sto glasbenikov.

Danes počasi opuščajo klasična dela. Lotevajo se novih, modernih, lahkotnejših zvrsti. Sedanji dirigent je Angelo Fontanel, predsednik pa Giovanbattista Signalotti.

V svojem nastopu so dali vidno mesto mlademu skladatelju Ginu Comissu. Melodije so zajele klasiko, narodno in moderno glasbo in obvezne koračnice. Italijanski glasbeniki so se izkazali virtuoze v modernjših melodijah in priredbah narodnih pesmi, klasika pa je opazno omejevala njihovo svobodo in temperament.

No, če govorim o svobodi, potem je treba poudariti, da se je tretjemu nastopajočemu, Pihalnemu orkestru jeseniških železarjev, dobro videlo, da je na domačem odru in pred domačim občinstvom, ki tudi tokrat ni bilo razočarano. Orkester je postregel z dvema novitetama, nepozabno in simbolično pa je izzvenel zaključek z gostom, oktetom DPD Svoboda France Prešeren iz Zirovnice, v melodiji Slovenija, od kod lepote tvoje.

Srečanje je izzvenelo lepo in toplo ob geslu iz zadnje Avenikove melodije: »Ne išči sreče drugod kot le doma!«

ŠM

Kakovostno varovanje dediščine vpije po občinski muzejski organizaciji

Glede na to, da imamo v jeseniški občini množico arheoloških, zgodovinskih, umetnostnih, kulturnih, etnoloških, tehničnih spomenikov in naravnih spomenikov in da se nimamo rešenih nekaterih vprašanj kakovostnega varovanja dediščine, zlasti premične, in da se v občini že tri leta jalovo vlečejo prizadevanja za ustanovitev občinske muzejske organizacije je 25. aprila komisija za proučevanje delavskega gibanja, zgodovine zveze komunistov in NOB pri občinskem komiteju ZKS Jesenice organizirala okroglo mizo o teh vprašanjih.

V uvodnem razmišljanju je predsednik komisije in vodja tehničnega muzeja Železarna Jesenice Tone Konobelj opozoril na neurejeno varovanje premične dediščine in v zvezi s tem poudaril, da potrebujemo občinsko muzejsko organizacijo. Doslej, čeprav postopki še niso zaključeni, imamo z občinskimi odloki v občini zaščitnih že 188 nepremičnih spomenikov, poleg naravnih spomenikov razstav in muzejskih ustanov kot so tehnični muzej, muzej delavskega gibanja in NOB v Kosovi graščini, Planinski muzej v Mojstrani in ostali razstavni prostori.

Potem, ko je govornik naštel nekaj najstarejših in najdragocenejših spomenikov oziroma nepremične dediščine, za katere v jeseniški občini skrbi Zavod za spomeniško varstvo v Kranju, je navedel tudi obsežno območje nepremične dediščine, za katero v občini nimamo kakovostnega varstva, kakor to še nima rešeno sedemnajst občin v Sloveniji. Jeseniška občina je med bogatejšimi v Sloveniji po številu in obsegu premične in nepremične dediščine. Zakon o naravnih in kulturni dediščini zavezuje občine za varstvo nepremične dediščine, kar pa seveda lahko opravi le strokovna muzejska organizacija, ki izpolnjuje z zakonom določene pogoje, kot so: dovolj zgodovinskega oziroma muzejskega gradiva, primerni prostori in ustrezna kadrovska zasedba. Seveda se občine same odločijo, komu bodo poverile varovanje premične dediščine, lahko tudi muzeju zunaj občine.

Ker imamo v občini vse možnosti za ustanovitev občinskega muzeja, je bila že leta 1985 dana pobuda za rešitev tega vprašanja. Vsi ustanovitelji muzejskih dejavnosti in zbirke so soglašali z združitvijo, Železarna Jesenice pa je to odklonila in hoče

ostati ustanoviteljica tehničnega muzeja, kar ji dovoljuje tudi zakon o naravnih in kulturni dediščini. Pripravljena pa je odstopiti vse eksponate, ki zadevajo socialno področje, razvoj naprednega delavskega gibanja in NOB. Kljub temu, je dejal govornik, pa ni dovolj eksponatov oziroma gradiva, da bi lahko ustanovili lasten muzej. Ker se te dileme vlečejo že tretje leto, je pozval navzoče, da s svojimi mnenji in stališči prispevajo k reševanju tega problema.

Razpravljalci so s številnimi argumenti podprli nujnost ustanovitve lastnega muzeja v jeseniški občini, vprašanje je le bilo, kako premostiti nekatere formalne ovire. V občini je bilo narejene že precej škode z rušenjem dragocene nepremične dediščine, velika škoda pa se dela tudi z nadzorovanim odvajanjem premične dediščine, za katero dejansko trenutno nihče ne skrbi.

Glede tehničnega muzeja Železarna Jesenice so bila mnenja zelo enotna, da je celo pohvalno, da ta delovna organizacija samo vzdržuje in skrbi za svoj tehnični muzej in varstvo tehnične dediščine. Letos so celo dani objektivni pogoji, da se tehnični muzej odpre za javnost. Soglašali pa so tudi, da bi bil v tehničnem muzeju tudi sedež novoustanovljenega muzeja. Gre resnično le za nekaj formalnih ovir, kajti število eksponatov je le eden od pogojev za ustanovitev muzeja, upoštevati pa je treba celotno dediščino v občini in povezovanje muzeja z drugimi pristojnimi institucijami, da se resnično zagotovi celovito in kakovostno varstvo premične in nepremične dediščine v občini, kakor je poudaril

Jože Humar, strokovni delavec za področje kulture pri Izvršnem svetu Skupščine SRS.

Razprava je pokazala, da bi v občini morali čimprej narediti strokovni elaborat o ustanovitvi občinskega muzeja z obstoječo kadrovsko zasedbo, in variantami sodelovanja z ostalimi gorenjskimi muzejskimi institucijami za kakovostno pokrivanje vseh področij dediščine, premične in nepremične. Pri tem pa gre tudi za to, da obstoječi kadri, ki delajo v muzejski dejavnosti, dobijo tudi ustrezen status. Ob tem ne bi smeli zamenjati pripombe v razpravi, da ima Železarna Jesenice z Marjanom Dolinškom edinega kakovostnega izdelovalca maket na Slovenskem in da bi morali čimprej poskrbeti, da se ob njem usposobi še kdo za to zahtevno in pomembno delo.

V razpravi so poleg Jožeta Humarja sodelovali še: Stane Mrvič, ravnatelj muzeja revolucije Slovenije, Jakob Medja, Teodor Kreuzer in Nuša Krevsel iz Skupščine občine Jesenice, Tone Miklavčič in Franc Benedik iz Gorenjskega muzeja v Kranju, Boris Bregant, predsednik poslovnega odbora Železarna Jesenice, Iva Falešič iz Kulturne skupnosti Jesenice, Franc Konobelj-Slovenko, Slavica Osterman in Joža Varl, namen okrogle mize pa je poudaril tudi sekretar občinskega komiteja ZKS Jesenice Igor Mežek.

Argumentov za ustanovitev občinskega muzeja je dovolj. Med neomejenimi je tudi ta, da bi z muzejsko organizacijo lahko uspešneje vključevali dediščino tudi v turistično ponudbo občine. Vprašanje je le, kdo

bo sedaj to vprašanje premaknil od besed v dejanje glede na to, da doslej v treh letih nismo uspeli premakniti zadeve nikamor naprej. Danih pa je večina možnosti, da v občini do konca leta pridemo do lastne muzejske strokovne organizacije in da tehnični muzej obdrži sedanj status s tem, da bi v okviru občinskega muzeja lahko pokrival celovito varstvo tehničnih spomenikov.

Likovna ustvarjalnost učencev osnovnih šol jeseniške občine

Jutri v petek, 13. maja, bodo ob 18. uri v razstavnem salonu DOLIK DPD Svoboda Tone Čufar Jesenice odprli že deseto letošnjo razstavo, in sicer razstavo likovnih del učencev osnovnih šol jeseniške občine. Krajši koncert ob otvoritvi bo imel pevski zbor šolskega kulturnega društva osnovne šole Prežihov Voranc Jesenice, ki ga vodi Stanka Mencinger. Ob tej že tradicionalni razstavi likovne ustvarjalnosti osnovnošolcev v počastitev dneva mladosti je direktorica Vzgojno izobraževalnega zavoda Jesenice Majda Malenšek povedala:

»Likovno izražanje je sestavni del našega življenja, prisotno na vsakem koraku naše, kot pravimo, razvite družbe, prisotno pa je tudi v najprimitivnejših družbah in v vsem razvoju človeštva in posameznika v njem. Ohranjeni likovni izdelki pričajo o življenju v pradedni, vzpostavljajo torej komunikacijo različnih generacij in kultur današnjega sveta, stiske in radosti življenja posameznika in družbe.

Likovno sporazumevanje je prehodilo pot od primitivnega oblikovanja enobarvnih črt, pik, vijug do raznolike likovne ustvarjalnosti in izvirnega reševanja likovnih problemov tega stoletja. Enako pot mora prehoditi tudi vsak posameznik, ko hoče razkriti svoj doživljajski svet. Otroški likovni izdelek pa se od iz-

delka odraslega umetnika razlikuje predvsem po tem, da je v njem več osebnostnih značilnosti, več odzivnosti temperamenta in čustvene izpovednosti. Bolj ko pa človek odrasla, več znanja in izkušenj odraža njegova likovna izpoved.

Govorica otroške risbe je bolj neposredna in iskrena, v izbiri oblik in barv je marsikdaj izraženo tisto, česar otrok ne zna in ne zmore izraziti z besedami.

Likovno izražanje, zlasti v predšolski dobi, otroka sprošča. Pomeni mu nujno dopolnitev drugih načinov

izražanja, preko katerega vzgojitelji in psihologi spoznavajo njegov notranji svet, njegov odziv na vsakdanje življenje.

Otroška risba se oblikuje in razvija od prvih nespretnih sledi, čečkanja, preko realističnega upodabljanja do rešitve likovnega problema, v kateri se polno odraža otrokova kreativnost in čustvena odzivnost na lastne probleme in probleme okolja, v katerem živi.

Občinska razstava likovnih del osnovnošolcev ni omejena niti z vsebino niti s tehniko risanja, omejuje jo samo prostor razstavnega salona DOLIK. Zato se v polni meri lahko razvija otroška radoživost, ki jo spodbuja pretanjen občutek likovnega pedagoga za otrokovo ustvarjalnost in iskrenost pri oblikovanju katerekoli vsebine.

Likovni izdelki so nastali pri rednih urah likovne vzgoje in v likovnih

krožkih. Za razstavo so jih odbrali učitelji likovne vzgoje v sedmih osnovnih šolah v občini. Razstavo bosta postavila Irena Maksimovič in Jože Dakskofler, učitelja likovne vzgoje v osnovni šoli Prežihov Voranc Jesenice.

Letošnja občinska predstavitev osnovnošolcev v razstavnem salonu v mesecu mladosti je že kar majhen jubilej, saj je že peta po vrsti, verjetno niti s tehniko risanja, omejuje jo samo prostor razstavnega salona DOLIK. Zato se v polni meri lahko razvija otroška radoživost, ki jo spodbuja pretanjen občutek likovnega pedagoga za otrokovo ustvarjalnost in iskrenost pri oblikovanju katerekoli vsebine.

Likovni izdelki so nastali pri rednih urah likovne vzgoje in v likovnih

Razstava Likovna ustvarjalnost učencev osnovnih šol jeseniške občine bo na ogled do vključno 25. maja.

Razstavn salon je odprt vsak dan, razen sobote popoldan in nedelje od 9. do 12. ure in od 16. do 19. ure.

Kaj je novega v novem Horizontu

»Zjasnite svoj pogled na svet — berite Horizont!«, nam sugerira naslovna najnovejša številka jeseniškega mladinskega glasila. Ta (implicitni) napotek bi bil lahko tudi plod mladostniške domišljavosti in prepotentnosti, vendar se zdi, da ga vsebina te zadnje številke Horizonta do neke mere opravičuje.

Tu mislimo predvsem na osrednji članek, v katerem jeseniški mladinci utemeljujejo svoj NE za sprejem ustavnih amandmajev, ki so ga izrekli na zadnji konferenci OK ZSMS. Bralcem, ki so se že preobljeli pisarja o ustavnih spremembah, s katerim jih v zadnjih mesecih obilno pitajo naši osrednji časopisi, bo članek v Horizontu nedvomno popravil tek. Napisan je jasno, zgoščeno in bistveno. Njegova osrednja misel je takaka: »Predlagani ustavni amandmaji so ponovni, in verjetno ne poslednji poskus prikriti slabosti in neracionalnosti obstoječega sistema.«

Pa poglejmo na hitro še druge pripevke:

V uvodniku glavnega urednika Boštjana Fona sledi kritični odmev Alenke Burnik, ki se nanaša na vsebino prejšnjih števil glasila. Avtorica meni, naj bi anketi o akciji Podarimo dobim sledila še anketa o akciji Pomagajmo mladim hokejistom, ki pa naj ne bi bila »plod težkega intelektualnega dela za pisalno mizo« (kakršna je bila bojda prva), pač pa naj bi jo izvedli na jeseniških ulicah, med resničnimi ljudmi. Alenko (in najbrž ne samo njo, op.p.) tudi skrbi, da Horizont ne bi postal drugi Železar oz. Mladina.

Za glasbeno »izobraževanje« je poskrbel Boštjan Fon, ki se je doko-

pal do ekskluzivnih intervjujev s člani ansamblov Heavy Company in Tolovaj. Anonimnež s psevdonimom Rodeokart je napisal gloslo »Vsi moji sinovi«. (Če mu priznamo, da glosa ni čisto zanič, ga bomo morda opogumili, da se bo pod svoje naslednje izdelke podpisoval s polnim imenom in priimkom). Za literarni zaloga pa je tokrat poskrbel Brane Jenstrle. Njegov melanholični kroki »Življenje« se končuje s telimi besedami: »Pogledal je okoli sebe in videl, da je na cilju... v lepem okolju med veselimi ljudmi. Presrečen je naredil korak v svobodo in se mrtev zgrudil.«

V »Hot news« seveda ne majka nekaj ošpiceh na račun radovljških mladincev in njihovega glasila, zadnja stran pa ponuja inteligenčni test v obliki križanke, ki naj se je — po navodilih sestavljalca — lotijo samo reševalci, ki imajo IQ nad 150. Glede na to, da je večina pametnih in inteligentnih ljudi že zdavnaj zapustila Jesenice, ni pričakovati velikih pravih rešitev...

E.T.

Zaključni nastop Marte Mesec

Zveza kulturnih organizacij Jesenice vabi v ponedeljek, 16. maja, ob 18. uri v dvorano Gledališča Tone Čufar Jesenice na zaključni nastop Marte Mesec, absolventke Srednje glasbene šole v Ljubljani, klavir iz razreda prof. Gite Mally.

Mlada pianistka ima na programu skladbe Johanna S. Bacha, Domenica Scarlattija, Ludwiga van Beethovna, Frédérica Chopina, Claudia Debussyja, T.C. Davida in Janeza Matičiča.

Vstop je prost.

Zaključek gledališke sezone na Jesenicah z odrsko zabavo Moliera

Gledališče Tone Čufar Jesenice je za zaključek gledališke sezone uprizorilo Molierovo komedijo Sganarel ali Namišljeni rogonosec. Premiera je bila v soboto, 7. maja, ob 20. uri v dvorani gledališča na Jesenicah, v režiji Mirana Kende.

Ker Moliera na jeseniškem odru niso igrali več kot dvajset let, je prav, da na kratko predstavimo tega najslavnejšega francoskega pisatelja in dramatika. Njegovo pravo ime je Jean — Baptiste Poquelin, a Molieri je njegovo igralsko ime. Rodil se je 1622 leta v družini bogatega dvorskega tapetnika v Parizu. Oče je želel sinu zagotoviti dostojno življenje, zato ga je vpisal v jezuitski licej v Parizu, potem pa je v Orleansu študiral za pravnika. Postal je pravnik in bil vpisan v odvetniško listino v Parizu. Mladostna ljubezen do Madlaine, ki je osnovala svoje gledališče, ga je pritegnila, da je tudi on postal gledališki igralec. Njegova igralska pot je bila polna uspehov, triumfov, pa tudi razočaranj. Molieri postane glavni igralec, dramaturg in vodja gledališča. Zaradi finančnih težav je gledališče prenehalo delati, sam pa se je znašel v zaporu zaradi neizplačanih dolgov gledališča. S pomočjo prijateljev je uspel poravnati dolgeve, sam pa je postal varovanec kraljevega brata Filipa Orleanskega. 1658 leta se je začel njegov vzpon in slava. Napisal je številna odrska dela, ki so navdušila ljubitelje gledališča. Bil je organizator velikih dvorskih svečanosti v Versaillesu. Sovražniki so ga proglasili za nemoralnega pisatelja, kar pa ga ni motilo. Pisal je tudi polemična dela, kot so »Kritika šole za žene«, »Impromptu v Versaillesu« in druge, v katerih je polemiziral z nasprotniki. Pomemben dogodek je bil »Tartuffe«, ki mu je povzročil velike glavo bole. Prvič je bil prikazan na dvoru leta 1664. Tartuffa je prikazal kot licemernega in lažno pobožnega katolika. Zato je bil Molieri obtožen kot bogokletnik, kar ni bila majhna stvar. Na zahtevo kraljeve matere je bilo prepovedano nadaljnje prikazovanje »Tartuffa«. Molieri pa je bil v nevarnosti, da bi ga sežgali na gredici. Tudi nevarnost ga ni odvrgla od nadaljnjega pisateljevanja. Napisal je še veliko uspešnih dram in komedij: Don Juan, Mizantropa, vrsto komedij, med katerimi je tudi Namišljeni bolnik. V tej komediji je sam igral Agrana. Na večerni predstavi, 17. februarja 1673, je odigral svojo zadnjo vlogo, ker je po predstavi umrl. Ker je bil izobčen iz verskega občestva, je bil pokopan brez vsakršnega obreda pozno v noči, brez navzočnosti prijateljev in znancev. Tako je končal življenje največji francoski dramatik, a Francoska akademika znanosti je v svoji avli postavila njegov doprni kip z napisom: Njegovi slavi nič ne manjka, on pa manjka naši slavi!

Molieri je komedijo Sganarel ali Namišljeni rogonosec napisal leta 1660. Po »smešnih preciozih«, s katerimi je razburil Francijo, je zaradi učinkovitosti in tedaj nove komedijske snovi zbral okoli sebe množico občudovalcev. (Sam kralj Ludvik XIV je komedijo prišel gledat devetkrat). Komedija pa ni privlačevala gledalcev le zaradi komične zgodbe, ki se je odmikala od starih oblik veselih iger ter kazala prve oblike karakterne komedije, ampak tudi zaradi Moliera samega, ker je igral glavno vlogo. Ta čast je v jeseniški predstavi pripadla Igorju Škrliju. Če si dovolimo primerjati Škrljevo interpretacijo Sganarela z Molierjevo igrjo, ki jo je opisal neki gospod Ribou, potem lahko zapišemo, da je tudi Škrlijeva igra predvsem notranja bolečina ljubosumnosti, ki je v igri gnala Moliera in oblikovala njegovo odrsko podobo. Škrli je mojstrsko obvladoval izrazni del igre. Znal je mobilizirati sleherno mišico. Njegove kretnje so

spretno spremljale in bistro komentirale dogajanja. Včasih se je zdelo, kot bi rokohtirsko menjaval maske. Škrljevo poskočnost telesa lahko primerjamo s poskočnostjo navitih lutk. Tako se je Škrlijeva mimika in fizična akcija namišljenega rogonosca smiselno ujemala, povezoval pa ju je tekst, ki je skladna in odmevna posledica celotne komične igre. Za monolog o tegobah zakonskega življenja s Sganarelovo je dobil buren aplavz na odprti sceni. Ta imenitna vloga, ki jo lahko dobro odigra le sposoben komik, je kot ustvarjena za Igorja Škrlija. Njegova žena Sganarelova (Mira Bolte), Selija (Nataša Černe) in Lelij (Sandi Jakopič) pa se uspešno in pristržno lovijo med prividi in resnico in v mreži naključij iščejo odgovor, kdo katerega vara. Ali Sganarelova moža ali mož njo. V razbrzdani raziskavi hudih reči in nesporazumov, ki jo spremlja ljubezenska zgodba med Selijo in Lelijem, vsi na široko pokažejo svoje smešne, prizadete in tudi poštene duše. Gre tudi za možko čast, ki naj bi terjala krvav obračun, ki pa ga ni bilo. V tej zmešnjavi sumničenj in trmastih značajev pravilno presoja le služabnica Dorina (Tatjana Košir), ker modro ugotavlja: »No, vidite, kje bi bili brez mene, ker vsem soli vam tukaj manjka malo!« Večno lačen Bask, (sluga Lelijeve, Milan Trkulja)

in brižni oče Georgibus (Rado Mužan) in vsi ostali so svoje ljubezenske probleme, lakoto in brižnost raje usmerili v ritem z natančnostjo tiste komične fantazije, ki je v osnovi pravi čudež Molierove umetnosti.

Kendino prizadevno komuniciranje s pravadnim avtorjem mu je pomagalo ustvariti v komornem pristopu dobro, zanimivo in duhovito predstavo. Kot je Molieri igre pisal za svojo igralsko skupino in vloge delil za vsakogar po sposobnosti, tako je bil tudi Kendin izbor igralcev uspešen. Naročil je tudi skrajno poenostavljeno sceno, po kateri so se igralci, kostumirani v obleke Molierovih časov, uspešno gibali in v nekaterih besednih salvah briljirali s tolikšno artikulacijo, da je vsaka salva tudi nekaj pomenila in zaznamovala vsak lik posebej kot uspešno celoto predstave. Tako je bila igra vseskozi dinamična in privlačna. Posebno je treba omeniti uspešno rešitev glasbenih in plesnih vložkov, ki so pritegnili gledalce že na začetku predstave. Posebno svežino in pečat dobri igri in režiji pa so dali glasbeni vložki na koncu predstave, kar so gledalci pristržno pozdravljali.

V realizaciji predstave so sodelovali še: Jože Bedić — scenografija, Janez Mejac — koreograf, Anne Čeh — kostumi, Ivanka Leskovar — šivilja, Pavli Torkar — luč, Jakob Kenda — magnetofon, Marjan Gogala in Ljubiša Stojković — oder in Majda Rebernik — šepetalka.

Franjo Ropret

Dvajset let ženskega pevskega zbora »Milko Škoberne«

Ženski pevski zbor Milko Škoberne DPD Svoboda Tone Čufar bo v soboto, 14. maja, ob 19.30 v dvorani Gledališča Tone Čufar s celovečernim koncertom praznoval dvajsetletnico svojega neprekinjenega delovanja. Zbor vsa ta leta dokazuje visoko kakovost in se ponaša s številnimi domačimi in tujimi priznanji, med drugim s Čufarjevo plaketo občine Jesenice in Prešernovo nagrado gorenjskih občin.

Od leta 1897 dalje, ko je pri Katoliškem delavskem društvu na Jesenicah zapel prvi slovenski moški pevski zbor, pod vodstvom Nikolaja Bernarda, smo, razen v vojnih obdobjih, imeli mnogo različnih pevskega zborov in zasedb, toda med njimi so bili redki, ki se lahko ponašajo z dvajsetletnim neprekinjenim delovanjem kot ženski pevski zbor Milko Škoberne DPD Svoboda Tone Čufar Jesenice. Zbor je bil ustanovljen marca 1968 na pobudo prvega zborovodja Milka Škobernetu in ob pomoči Zveze kulturnih organizacij Jesenice. Takrat smo na Jesenicah v krajšem razmahu izgubili kar dva imenitna zborovodja in zborovska dejavnost je skoraj zamrla. Zato je ustanovitev samostojnega Pevskega društva Jesenice, v okviru katerega so delovali ženski, moški in mešani pevski zbor, pomenila novo poglavje in nadaljevanje bogate tradicije zborovskega petja v jeseniški občini.

Mešani in moški pevski zbor sta po petih letih prenehala delovati, v društvo pa sta se vključila moški pevski zbor »Jeklar«, ki je kmalu prenehal z delovanjem, in mešani pevski zbor Blaž Arnič. Ženski in mešani pevski zbor sta se pomladi 1983 priključila DPD Svoboda Tone Čufar Jesenice, žal pa je dve leti za tem prenehal delovati tudi mešani pevski zbor Blaž Arnič zaradi odhoda zborovodja z Jesenice.

Z več kot 250 nastopi in samostojnimi koncerti, devetimi snemanji za radio in televizijo (42 posnetih pesmi) in udeležbo na dvanajstih tekmovanjih, na katerih je zbor dosegel tudi visoke uvrstitve, in s programom, ki je v dvajsetih letih obsegel blizu 200 pesmi, sodi ženski pevski zbor med najuspešnejše kulturne skupine v jeseniški občini. Zato je zbor tudi zaslužen prejel najvišje občinsko priznanje za kulturo, plaketo Toneta Čufarja in letos Prešernovo nagrado gorenjskih občin, kar dokazuje, da se je zbor uvrstil tudi med kakovostnejše kulturne skupine na Gorenjskem.

Ženski pevski zbor je že v prvih letih delovanja dokazoval visoko kakovost, saj se je na mednarodnem tekmovanju v Gorici v Italiji v letih 1968, 1970 in 1973 dobro uvrstil. Na tekmovanju slovenskih pevskega zborov »Naša pesem« v Mariboru je leta 1972 prejel srebrno plaketo mesta Maribor, kar ga je takrat uvrstilo med deset najboljših zborov Slovenije, leta 1976 in 1980 bronasto plaketo

in leta 1986 ponovno srebrno plaketo mesta Maribor. Zbor je bil uspešen tudi na tekmovanjih, ki jih je razpisovala RTV Ljubljana, saj se je v sezoni 1976/1977 uvrstil v svoji skupini na prvo mesto. Razen tega je sodeloval na mnogih prireditvah, proslavah in kulturno-političnih manifestacijah skupaj z drugimi zbori in Pihalnim orkestrom jeseniških železarjev v domači občini in v drugih gorenjskih občinah. Nastopal pa je tudi v drugih krajih Slovenije, v pobratenem Valjevu in v tujini. Letno je zbor imel najmanj od osem do največ dvajset nastopov ali povprečno štirinajst nastopov letno. Letno je povprečno naštudiral deset novih pesmi, v programu pa ima vedno še najmanj petnajst pesmi iz prejšnjih let.

Seveda življenja v zboru ni mogoče predstaviti samo s številkami. Te so pomembne le toliko, da ilustrirajo veliko prizadevnost in ljubezen do petja vseh 142 pevk, ki so v teh letih pele oziroma pojejo v zboru. Prav tako pa nam predstavijo veliko delo zborovodjice zborov. Največji delež nedvomno pripada prvemu zborovodju, prof. Milku Škobernetu, ki je zbor vodil trinajst let in po katerem se je zbor po njegovi smrti tudi poimenoval. Za obstoj in kakovostno rast zbora pa sta zaslužna tudi zborovodkinja Mira Mesarič in zborovodja Igor Majcen, ki sta zbor sicer vodila le krajši čas, vendar je prav njuno delo prispevalo, da je zbor nadaljeval svoje kulturno poslanstvo in pod vodstvom sedanjega zborovodja Antona Cimpermana, ki zbor vodi pet let, spet ujel korak z najboljšimi slovenskimi zbori.

V tem času tudi ni manjkalo težav, ki so bile navzven manj znane, vendar jih je zbor s svojim organizacijskim in strokovnim vodstvom uspešno premagoval in ves ta čas deloval zelo ustaljeno. Zaradi rednega in kakovostnega delovanja zbor vseskozi uživa ustrezno materialno in moralno podporo Zveze kulturnih organizacij in Kulturne skupnosti in nekaterih organizacij združenega dela, zlasti Železarne Jesenice.

Pevke same pravijo, da so sicer v zbor prišle predvsem zaradi veselja do petja in ljubezni do lepe narodne in umetne pesmi, vendar pa jih v zboru zadržuje tudi izjemno kakovostno delo tako prejšnjih kakor tudi sedanjih zborovodja Antona Cimpermana, pa tudi odlični medsebojni odnosi. To dokazuje tudi dejstvo, da

Dva jubileja na Blejski Dobravi

V teh dneh, točneje 10. maja, je poteklo 65 let od ustanovnega občnega zbora tedaj kulturnega društva, sedaj Pevskega društva Vintgar.

Razmere, kakršne so vladale na prelomu stoletja, so pravzaprav zelo zgodaj vzbudile interes po združevanju in vključevanju v športno in kulturno dejavnost, ki sta imeli za naloge predvsem krepitev človeškega duha, izobraževanje, poglobljanje narodne zavesti. Že ob taborih v drugi polovici preteklega stoletja se je izkazalo, da je kultura zvrst, skozi katero se zgoraj omenjene vrednote učinkovito predstavljajo.

Tako najdemo že v zadnjih letih preteklega stoletja katoliška prosvetna, bralna in pevska društva. 1. svetovni vojni je sledilo obdobje, ko so se tovrstna nagnjenja poglobila. Kot prva je bila ustanovljena Zveza Svobod v Ljubljani, ki ji je v zelo kratkem času sledilo mnogo podružnic. Januarja 1919 je bila ustanovljena jeseniška Svoboda, junija 1922 javorjska Svoboda, 10. maja 1923 pa je sledila ustanovitev podružnice Svobod na Blejski Dobravi pod imenom Kulturno društvo Vintgar. Cilj društva je bila ustanovitev tamburaškega orkestra, pevskega zbora in knjižnice. 40 članov je ob ustanovitvi zmoglo uresničevati cilje. Sledovi prizadevnega dela, shranjeni v omara arhiva, služijo današnjim potrebam in delu kot vzgled vzornega dela in kot pomembno gradivo pri kronološki obdelavi delovanja kulturnega društva.

Šestojanuarska diktatura v letu 1929 in bližajoča se druga svetovna vojna sta prisilili nekatere člane k iznajdljivosti. Prestopili so h gasilskemu društvu v vasi in na ta način

ohranili dejavnost in opremo (instrumente za tamburaški orkester).

Med vojno so se člani pridružili kulturnemu molku. Po vojni je deloval tamburaški orkester vse do leta 1964, pevski zbor pa s prekinitvijo (od 1958 do 1975) do danes.

Člani moškega pevskega zbora Vintgar poskušamo slediti prizadevanjem naših predhodnikov in z namenom pustiti naše delo v presojo. Ob številnih medijskih sredstvih delo ni prav lahko. Ljubezen do petja, volja do organiziranja in medsebojno sodelovanje vendarle pripomorejo, da se krajani odtrgajo od vsakdanjih skrbi in nam prislusnejo.

Ob 65 - letnici se pravzaprav začne dvojno praznovanje. Ker je skoraj polovica pevcev tudi aktivnih članov gasilskega društva, na tem mestu najjavljamo praznovanje 80 - letnice prostovoljnega gasilskega društva Blejska Dobrava.

Zaključne priprave v obeh društvi tečejo pospešeno. Pevci pripravljajo koncert s predavanjem v maju ter koncert, s katerim bodo sodelovali na 19. Taboru pevskega zbora v Šentvidu. V gasilskem društvu pa se prav zaradi visokega jubileja vestno pripravljajo večje število desetih za tekmovanje občinske gasilske zveze. Za zaključek pa bo slavnostna seja GD Blejska Dobrava in proslava 80 - letnice, ki bo posvečena tudi 11. kongresu gasilske zveze Slovenije. Na obeh prireditvah bo moški pevski zbor Vintgar sodeloval s kulturnim programom.

A. Černe

zbiorih. Od tega bo na jubilejnim koncertu pevkam podeljenih sedem zlatih, osem srebrnih in sedem bronastih Gallusovih značk.

Prepričani smo, da bo ta lep jubilej pomenil pevkam in zborovodju ženskega pevskega zbora Milko Škoberne nov izziv in spodbudo za nadaljno kakovostno rast in start na mariborsko zlato, pa tudi vabilo za vključevanje novih mladih pevk v zbor, ki zasluzi vse družbeno priznanje in čestitke.

Na tekmovanju »Naša pesem« leta 1986 v Mariboru so pevke prejele srebrno plaketo

Spored jubilejnega koncerta ženskega pevskega zbora Milko Škoberne Jesenice

1. Anton Lavrin, (Tone Seliškar)
2. Rado Simoniti, (Zlata Gorše)
3. Marjan Lipovšek, (Srečko Kosovel)
4. dr. B. Ipavec, (dr. Fr. Prešeren)
5. Radomir Petrovič, (Ljubivoje Ršumović)
6. p. Hugolin Sattner
7. Wolfgang Amadeus Mozart
8. Matija Tomc
9. Emil Adamič
10. Radovan Gobec
11. Marjan-Gabrijelčič
12. Milko Škoberne
13. Matija Tomc

Teloh
Sonatina v soncu

Vihar

Zapuščena

Bela vrana in črna ovca
Uta — Tiho je legel mrak
Uspavanka
Svatske pesmi
Lepa Kata (Bela krajina)
Predi mi predi (iz Frama)
Vuprem oči (Medimurje)
Pa ta jutranja zarja
Sonce m'je nisko prsjava (Gorenjska)
Gorenjska zdravica (Gorenjska)
Škrjanček poje (Gorenjska)
Potkan ples (Gorenjska)
Pojdam u rute
A ča (Brač)
Pošla moma na voda (Makedonija)

Zborovodja: Anton Cimperman
Dvorana Gledališča Tone Čufar Jesenice, 14. maja 1988, ob 19.30.

Domislice in reki v šaljivi preobleki

Generacija brez metafore je ena sama metafora.

Nakrtil se je življenja: za nekaj žarkov sonca...

V ljudski volji je strašna iskra: kadar doseže oblake, zgrmijo bogovi na zemljo.

Razgovori o razvoju ekonomskih razmerij med OZD in krajevnimi skupnostmi

Klub samoupravljalcev in nekatera vodstva družbenopolitičnih organizacij (OK SZDL in OS ZSS) so oblikovali pobudo, da v krajevnih skupnostih naše občine pripravijo in izvedejo razgovore o razvijanju samoupravnih družbenoekonomskih razmerij združenega dela s krajevnimi skupnostmi.

Pobuda za pripravo in izvedbo razgovorov je vzniknila v nekaterih razgovorih o samoupravnih organiziranosti in delovanju v krajevnih skupnostih.

Utemeljitev te pobude izhaja iz spoznanja, da delavci, ki opravljajo proizvodno in drugo dejavnost v OZD, uresničujejo pomemben del svojih potreb, interesov in želja v krajevnih skupnostih. Zato morajo biti delavci organizirani prisotni v krajevnih skupnostih, da bi v njih zadovoljevali svoje krajevne potrebe in uresničeval svoje interese, ki so povezani s krajem bivanja. V tem smislu se samoupravljanje v krajevnih skupnostih tesno povezuje s samoupravljanjem v združenem delu ter s samoupravnimi in družbenopolitičnimi skupnostmi.

Nadaljni razvoj krajevnih skupnosti lahko temelji na doslednem upoštevanju družbenih in ekonomskih zakonitosti, po katerih je materialni razvoj proizvodnih sil vedno dialektično odvisen od stanja in razvoja družbenih odnosov, kvalitete življenja in socialne varnosti. Zato tu obstoja vzorčno posledična zveza, ki jo je potrebno vsebinsko krepiti in ne negirati.

V tem smislu bodo v krajevnih skupnostih pripravili in izvedli razgovore:

1. Uresničevanje nalog osnovnih organizacij sindikata o povezovanju OZD s krajevnimi skupnostmi. Znano je, da številni dokumenti Zveze sindikatov določajo vlogo in naloge sindikatov, zlasti pa osnovnih organizacij sindikata pri krepitvi materialne podlage samoupravljanja ne sa-

mo v združenem delu, temveč tudi v krajevnih skupnostih. Kljub temu pa mnoge OOS uresničujejo svoje naloge le občasno, formalno in necelovito, kar v marsičem ovira razvijanje krajevnih skupnosti kot enotne skupnosti združenega dela občanov. Bistveno pri tem pa je, da delavci ne morejo imeti odločilne vloge v družbeni reprodukciji dela in družbenega življenja.

Zato morajo razgovori o povezovanju OOS v krajevne skupnosti preseči dosedanje premajhno dejavnost sindikatov v tej smeri in zagotoviti:

— ustrezen način povezovanja delavcev v krajevne skupnosti kot tudi OOS v krajevno organizacijo SZDL in delegatsko povezovanje s samoupravnimi organi v krajevnih skupnostih ter tudi povratno delovanje;

— utrditev sistema za zagotavljanje materialne podlage delovanja krajevnih skupnosti, pri čemer morajo imeti OOS najpomembnejšo vlogo;

— utrditev medsebojnih samoupravnih procesov in odnosov ter spoznavanja kot odločilnega dejavnika razvoja družbenoekonomskih odnosov in razmerij ter socialistične samoupravne demokracije.

Neposredni nosilci nalog za izvedbo razgovora s predsedniki ali izbranimi člani izvršnih odborov OOS, s katerimi se krajevne skupnosti povezujejo, so krajevne organizacije SZDL.

2. Razgovori o krajevni skupnosti v družbenoekonomskih odnosih z združenim delom. V teh razgovorih, ki jih bodo organizirali samoupravni organi krajevnih skupnosti, naj bi

sodeloval bolj heterogen sestav udeležencev ali predstavnikov samoupravnih organov in družbenopolitičnih organizacij iz krajevnih skupnosti in OZD.

Temeljna vsebina razgovorov bo morala biti povezana s spoznavanjem, da urejanje vprašanj in problemov proizvodnje in potreb po kakovosti življenja ter zadovoljevanja mnogovrstnih interesov in želja mora potekati vsklajeno v združenem delu in v samoupravnih skupnostih kot tudi v krajevnih skupnostih. O tem ne more biti dvoma, tako tudi ne o tem, da z izpopolnjevanjem tehnološke in tehnične osnove proizvodnje nastajajo nove potrebe, ki se izražajo ne samo v dopolnjevanju enciklopedij in leksikonov z novimi pojmi ampak tudi v potrebi po proizvodnji novih vrst proizvodov in storitev za zadovoljevanje novih potreb. To bi med drugim lahko omogočalo tudi ohranitev normalne zaposlenosti ter ekonomsko in socialno varnost delavcev in občanov.

Brez ustvarjanja širše osnove materialne proizvodnje družbene reprodukcije pa tudi ni mogoče pričakovati bogatitve in krepitve materialne osnove za delo in življenje v krajevnih skupnostih. To preprosto in enostavno pomeni, da lahko krajevne skupnosti z uresničevanjem svoje vloge in nalog prispevajo k uresničevanju nalog delavcev v združenem delu in obratno.

Prav zato obstaja pričakovanje, da bo v razgovorih o teh temah prišlo do izmenjave mnenj in pogledov in predvsem do oblikovanja številnih stališč in pobud za spreminjanje obstoječih ekonomskih razmerij ter za utrjevanje vzajemnosti med OZD in krajevnimi skupnostmi.

Srečko Krč

Obvestilo in zahvala

Odbor za ureditev Spominskega parka na Jesenicah je na svoji zadnji seji v marcu ugotovil, da dela za postavitev spomenika narodnim herojem in revolucionarjem potekajo po načrtu. Končana bodo do občinskega praznika, 1. avgusta, ko bo slavnostno odkrit spomenik.

Vsa dela izvaja gradbeno podjetje Gradbinec — Betonarna Jesenice, ki je že postavilo temelje.

Izvršni svet Skupščine občine Jesenice je zagotovil 3.880.000 din in tako omogočil, da smo lahko pričeli z deli.

Zbrana sredstva pa še vedno ne bodo zadostovala za pokritje vseh stroškov. Odbor se je zato odločil, da še enkrat pozove vse delovne organizacije, sindikalne podružnice, obrtnike in posameznike, da podprejo to pomembno kulturno akcijo, s katero se bomo na najbolj dostojen in primeren način oddolžili spominu na narodne heroje in revolucionarje.

V letošnjem letu so finančna sredstva darovali:

Izvršni svet občine Jesenice 3.880.000 din
Kulturna skupnost občine Jesenice 400.000 din
Pokrajinski odbor VOS OF za Primorsko in odbor II. brigade DV 100.000 din
Pokrajinski odbor VOS OF za Dolenjsko, Notranjsko, Belo krajino, Koroško, Štajersko in Gorenjsko ter I. bataljon VOS 50.000 din
Republiški odbor VOS za Slovenijo 30.000 din
TOZD Inženiring Ljubljana 200.000 din.

Posamezniki:

Jože Božič Ljubljana 10.000 din
Tone Dolenc Rodine 10.000 din
Marjanca Trojar Jesenice 5.000 din
Alojz Noč Jesenice 5.000 din
Janez Palčič Jesenice 5.000 din
Ivan Stana 1.000 din
Jaka Šmid Hrušica 5.000 din.

Razne usluge:

Komunalna skupnost Jesenice — poravnava računa za izkop Gradbeno podjetje Gradbinec — postavitev temeljev
Oddelek za narodno obrambo Jesenice — prevoz kipa Toneta Čufarja iz Ljubljane.

Omenjenim se odbor za prispevek, razumevanje in podporo tovariško zahvaljuje.

Vsem, ki bodo sredstva še nakazali, pa sporočamo naslov in številko žiro računa

Krajevna organizacija ZB NOV Cirila Tavčarja — Jesenice — 51530 - 746 - 083 - 96648.

Prispevke zbiramo tudi pri občinskem odboru Zveze združenj borcev NOV na Jesenicah, Cesta maršala Tita 86.

Za odbor:

Franc Konobelj — Slovenko

Sklepi konstituantne seje UO Turističnega društva Jesenice

Na konstituantni seji upravnega odbora Turističnega društva Jesenice so za predsednika izbrali dosedanjega, za prvega podpredsednika Lovra Brčeta, za tajnico Emo Ficko, za blagajnika pa Franceta Kunšiča. Sklenili so, da bo dolžnosti drugega podpredsednika opravljal predstavnik HTDO Gorenjka, izvolili pa ga bodo potem, ko bo ta DO dobila novega glavnega direktorja.

Število članov komisij so zmanjšali. Predsedniki le-teh bodo isti kot doslej, razen za vrtičkarstvo. Slednje bodo sestavljali: France Gasar, inž. Antun Makar ter Alojz Grmovšek, ki jo bo tudi vodil. V zvezi z vrtičkarstvom so sprejeli dva nova pomembna sklepa. Ker so vrtički na opuščnem smetišču precej oddaljeni od bivališč obdelovalcev, so se dogovorili, da se tu izjemoma dovoli postaviti manjše lesenjače, ki bodo morale biti izdelane tako, da bodo v okras tega prostora. Vsak, ki bi jo rad postavil, bo moral predhodno za to dobiti dovoljenje od komisije za

vrtičkarstvo, ki ga bo izdala v pisni obliki po predložitvi ustrezne skice. Pri tem se bo določila tudi lokacija in stran, na katero bo morala biti obrnjena streha. Kdor bo ali je že ravnal v nasprotju s tem, bo moral lesenjačo odstraniti.

Zelo veliko je bilo govora tudi o nelepem izgledu ograj in barak na »divjih« vrtičkih zahodno od Žvagnovega mostu in zadnji čas žal tudi ob železniški progi med postajama Jesenice in Javornik. Sklenjeno je bilo, da se na to opozori krajevni skupnosti Sava in Javornik-Koroška Bela. Kar zadeva vrtičke v Logu Iva-

na Krivca in zahodno od Žvagnovega mostu, pa so navzoči menili, da je koristno, če se ta »zapuščenca« zemlja obdeluje. Vrtičkarji, ki jim bodo po predvideni gradnji objektov Univerzala te površine ostale, pa bodo morali postaviti takšne ograje in lesenjače za orodje, da bodo v okras temu prostoru. Še bolj kot ograje pa so zaželenje žive meje, ki so cenejše in lepše. Vodstvo Kovinarja se je obvezalo, da bo turistično društvo obvestilo, kdaj in kje bodo narezane sadike na voljo. Vse informacije in navodila bo vrtičkarjem dala komisija za vrtičkarstvo, ki je že seznanjena s tem, kje bodo ti vrtički ostali.

V nadaljevanju seje so se navzoči seznanili s pripravami na prireditve Miss narcis (22. maja), na sejum za občinski praznik.

Branko Blenkuš

Majska razgovora o pospeševanju množične inovativne dejavnosti

OO ZSS Jesenice, Klub samoupravljalcev, DPI samoupravljalcev (Delavska univerza Viktor Stražišar) bodo soudeleženi pri izvedbi dveh razgovorov o pospeševanju množične inventivno-inovativne dejavnosti v naši občini.

Na razgovora oz. posveta bodo vabljeni strokovni delavci, vodstveni in vodilni delavci ter delegati samoupravnih organov in družbenopolitičnih organizacij (OOS in ZSMS). Oblikovali naj bi stališča in spodbude za stvarno preseganje neizkoriščenih možnosti v razvijanju množične inovativne dejavnosti v OZD materialne proizvodnje.

Da je pobuda za te razgovore nastala v organih OS ZSS, je razumljivo, saj so družbenopolitični dejavniki najbolj odgovorni za ustvarjanje ustreznih, družbenih razmer (informiranje, spodbujanje in družbeno vrednotenje). Torej so odgovorni tudi za to, da postane množična inven-

tivno-inovativna dejavnost neločljiva sestavina proizvodnje in družbene prakse. Tako bi lahko množična inovativna dejavnost prispevala k dvigovanju produktivnosti dela, izboljševanju pogojev za delo, rasti dohodka OZD in osebnih dohodkov zaposlenih kot tudi k boljšemu osebnemu in družbenemu standardu delovnih ljudi in občanov.

Zaradi navedenega pomena in drugih, ki jih ima in mora imeti inventivno-inovativna dejavnost na vseh področjih človekovega dela in življenja, je potrebno v načrtovanih razgovorih zavzeti verbalni odnos, ki bo pogojeval praktično akcijo predvsem o:

— ustvarjanju družbenih in proizvodnih pogojev za pospeševanje množične inventivno-inovativne dejavnosti delavcev v združenem delu materialne proizvodnje;

— oblikovanju sistema za učinkovito delovanje in razvijanje množične inovativne dejavnosti;

— uresničevanju nalog OZD pri pospeševanju in zlasti vrednotenju množične inventivno-inovativne dejavnosti delavcev.

Smoter te družbene akcije (razgovori) mora biti predvsem v tem, da bodo obliko, usmeritve in izkušnje določale in pogojevale konkretno prizadevanje in delovanje za razvijanje in pospeševanje množične inventivno-inovativne dejavnosti kot neločljive sestavine tehničnega in družbenega napredka v OZD in v družbenopolitičnih skupnostih.

Srečko Krč

Delavska univerza obvešča

TOZD Delavska univerza Viktor Stražišar Jesenice vpisuje v:

1. Tečaj o zdravilnih in dišavnih rastlinah

Program zajema:

- spoznavanje zdravilnih in dišavnih rastlin,
- gojitev zdravilnih in dišavnih rastlin,
- nabiranje, sortiranje, shranjevanje in uporaba teh rastlin,
- vodeno spoznavanje zdravilnih rastlin na terenu.

Tečaj bo izveden v dveh sobotah (8 učnih ur) dopoldne. Pričetek tečaja bo takoj, ko bo dovolj kandidatov.

2. Tečaj za usposabljanje varnostnikov

V tečaj se lahko vpišejo osebe, ki opravljajo različne oblike varovanja materialnih in drugih dobrin v OZD in v drugih organizacijah. Program tečaja zajema predvsem spoznavanje osnov varovanja družbenega premoženja, tehnične zaščite, požarne varnosti in sistema družbene samozaščite.

Tečaj traja 30 ur in bo organiziran skupaj z OZD Varnost. Pričetek tečaja bo takoj, ko bo dovolj kandidatov.

3. Nadaljevalni tečaj radiestezijske diagnostike

(alternativna medicina)

bo 11. in 12. junija 1988 (sobota in nedelja) vsak dan od 9. do 12. ure in od 14. do 18. ure v gimnaziji Jesenice.

Program tečaja:

1. dan
 - ponovitev osnov radiestezijske
 - osnove fiziologije in anatomije sistemov v organizmu
 - radiesteziranje teh sistemov
 - kurativa in preventiva
2. dan
 - mentalna projekcija v organske sisteme
 - ČAKRE
 - AVRA
 - testiranje hrane s pomočjo mišic
 - ostale alternativne metode.

Tečaj vodita Mirela Mahne in zdravnica.

Cena tečaja je 40.000 din.

Prijavite se po ☎ 81-072.

Miss narcis bo konec maja

Narcisne planjave pod Golico so znane širom Slovenije, Jugoslavije pa tudi v zamejstvu. Ko cvetejo narcise, prihaja mnogo obiskovalcev, ki se tudi pozneje radi vračajo. V Planini pod Golico in na Pristavi vsako leto pripravijo vrsto prijetnih in privlačnih prireditev ter planinskih pohodov.

Največ obiskovalcev pride na turistično zabavno prireditev, na kateri navzoči izbirajo MISS NARCIS. Letos jo bodo pripravili v sodelovanju s krajevno skupnostjo, z gasilci in s člani smučarskega kluba. Na seji, ki je bila pred kratkim v Planini pod Golico, so se dogovorili, da bo prireditev Miss narcis četrto nedeljo, to je 22. maja, s pričetkom ob 13. uri. V kulturnem programu bodo prikazali domače običaje, po izvolitvi miss pa bo zabava s plesom. Na prireditvi bodo tudi stojnice prodajalcev in srečlov. V maju pa bo še več drugih prireditev kot npr. skupni pohod planincev na Golico. Tudi na Pristavi

bodo člani Planinskega društva Javornik-Koroška Bela pripravili več prireditev.

Celoten potek prireditev bodo objavili na plakatih. Darila za prve tri izbranke bodo teden dni pred prireditvijo razstavljena v izloženem oknu supermarketa Union na Jesenicah. Če bo ob napovedanih dneh deževalo, bodo prireditve prestavili za en teden. Ljudje na Turističnem društvu vsak dan sprašujejo, kdaj bodo cvetele narcise. Zaradi toplega spomladanskega vremena so se letos pričele odpirati precej prej.

Branko Blenkuš

Zahvale

Ob boleči izgubi naše dobre mame, babice, prababice, tašče in tete

CILKE BERGUŠ

se iskreno zahvaljujem osebu Internega oddelka bolnice Jesenice za zdravilne in nego ob njeni težki bolezni. Prav tako se zahvaljujem vsem sosedom, prijateljem in znanjem za spremstvo na njeni zadnji poti in župniku za opravljen obred.

Vsem, ki ste jo imeli radi, še enkrat hvala.

Vsi njeni

Ob prerani in boleči izgubi dragega moža, očeta, starega očeta, sina, brata, strica, tasta in svaka

ANTONA PRETNARJA

se iskreno zahvaljujem vsem sosedom, sorodnikom, prijateljem, znanjem in sovaščanom, sodelavcem in pihalni godbi Gorje za izrečena sožalja, podarjeno cvetje ter spremstvo na njegovi zadnji poti. Zahvaljujem se zdravstvenemu osebu Internega oddelka bolnice Jesenice in nevrološke klinike UKC v Ljubljani za prizadevanja, da bi storili nemogoče, ko so skrbeli zanj v dneh njegove težke bolezni. Najlepša hvala dr. Remšanu.

Posebno se zahvaljujem vsem sosedom, njegovim sodelavcem vzdrževanja v stari jeklini, sodelavcem vzdrževanja obratov na Beli, OO sindikata Železarne Jesenice, kolektivu Vzgojno-varstvenega zavoda Jesenice, sodelavkam Peku — prodajalne Bled, delovni skupini Osnovne šole Gorje, sodelavcem gradbene operativne Gradbinca Jesenice, Dragu iz Komunalnega podjetja Bled in zastopnikom godb na pihala.

Se posebej se zahvaljujem pihalni godbi Gorje za ganljivo pogrebno slovesnost in za vse žalostinke, govornikom Poklukarja in Lebaru za poslovilne besede ter župniku za pogrebni obred.

Vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti, še enkrat hvala. Hvala tudi tistim, ki se boste kdaj pa kdaj spomnili nanj in na njegovo vedrino, ki ga je spremljala skozi življenje kljub težavam, ki jih nikdar ni manjkalo.

Vsi njegovi

Ob težki in boleči izgubi dragega moža, očeta in starega očeta

PAVLA RAZTRESENA, upokojenca Železarne,

se vsi njegovi zahvaljujem osebu bolnice Jesenice za njihov trud, da bi ga ohranili pri življenju, pevcem za zapete žalostinke, godbenikom, Jaku Svetinu za poslovilne besede, praporščakom DU Javornik — Koroška Bela in Strelski družini.

Zahvaljujem se sosedom: Džafiču, Marici Šmid in Pepci Vovk, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani. Hvala Petru Obidu in njegovi ženi, vsem sosedom iz Ulice Alojza Travnja za venec in vsem, ki so ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Zalujoči: žena Marija, sin Silvo, hčerki Mimi in Pavli z družinami in ostalo sorodstvo

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta, brata, sina, strica in starega očeta

ALOJZA LENARČIČA

se najtopleje zahvaljujem zdravstvenemu osebu ZD Jesenice za lajšanje bolečin v času njegove bolezni, sosedom, prijateljem, znanjem, sodelavcem Družbenega standarda in sodelavcem ponovnega gospodarstva ter sindikalni organizaciji Železarne.

Hvala za podarjeno cvetje in denarno pomoč, pevcem za zapete žalostinke in gospodu kaplanu za lepo opravljen obred.

Vsem še enkrat iskrena hvala.

Vsi njegovi

Ob izgubi dragega moža, očeta in starega očeta

ANGFLA KUSTERLA

se zahvaljujem za pomoč sosedom, posebno še sosedu Mraku, organizaciji ZB Jesenice, pevcem, govorniku ter vsem, ki so darovali cvetje, izrekli sožalje ter ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Vsi njegovi

Ob boleči izgubi drage žene, mame in stare mame

ANTONIJE PAVŠIČ z Lipc

se iskreno zahvaljujem zdravnikom in ostalemu zdravstvenemu osebu bolnice Jesenice za dolgotrajno zdravljenje. Zahvaljujem se vaščanom Lipc za cvetje in denarno pomoč. Hvala godbenikom, pevcem in župniku za obred. Hvala sorodnikom in vsem, ki ste jo spremljali na zadnji poti. Zahvaljujem se tudi delavcem Golf hotela za cvetje in izrečeno sožalje.

Zalujoči: mož Anton, hči Margi ter vnuka Bogdan in Milana z družino

Ob boleči in prerani izgubi našega dobrega moža, očeta, starega očeta, brata, zeta, tasta in strica

ANTONA DEŽMANA

se najiskreneje zahvaljujem vsem sorodnikom, dobrim sosedom, vaščanom, prijateljem in znanjem za vso pomoč, izrečeno sožalje, podarjene vence in cvetje ter vsem, ki ste ga spremlili k zadnjemu počitku.

Posebno se zahvaljujem osebu Hematološkega oddelka Kliničnega centra v Ljubljani, Internega oddelka Bolnice Jesenice in dr. Dušanu Tancarju za nudeno pomoč v času njegove bolezni.

Zahvaljujem se delovni organizaciji LIP Bled za vso pomoč in pozornost. Lepo se zahvaljujem gasilec za spremstvo na zadnji poti, govornikom Kocjančiču in Kristanu za lepe poslovilne besede, praporščakom, godbi in pevcem iz Gorj za žalostinke in župniku za opravljen obred.

Zalujoči: Vsi njegovi

Ob nenadomestljivi izgubi dragega moža in očija

JOŽETA POLJANCA livarja

se iskreno zahvaljujem OOS Livarna za podarjeno cvetje in denarno pomoč ter tov. Avbru za poslovilne besede.

Hvala vsem, ki ste nam izrekli sožalje in ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Žena Vlada z Nušo in Sašom

Ob boleči izgubi drage žene, mame in stare mame

MARIJE KLINAR — Burjevčeve mame iz Plavškega rovta št. 5

se zahvaljujem sosedom, znanjem, sodelavcem in vsem, ki so jo spremlili na zadnji poti. Zahvaljujem se za izrečeno sožalje in darovano cvetje. Hvala osebu Itrnega oddelka Jeseniške bolnice za ves trud. Prav tako hvala pevcem za zapete žalostinke in župniku za obred.

Vsi njeni

Ob odhodu v pokoj se zahvaljujem sodelavcem za obisk na domu in prejeta darila.

Enako se zahvaljujem svojim ožjim sodelavcem plinske vodne energije za lepo spominsko darilo in za poslovilne besede. Zelo sem vam hvaležen in ostali mi boste v lepem spominu.

Kolektivu, predvsem pa sodelavcem, želim še veliko delovnih uspehov.

Franc Golob

Po štiridesetletnem sodelovanju odhajam v pokoj in besede so premalo, da bi se lahko priskrbo zahvalil vsem sodelavcem Transporta za lepo darilo in dobre želje. Zato želim vsem skupaj in vsakemu posebej še veliko delovnih uspehov, osebne sreče ter medsebojnega razumevanja. Istovestno se zahvaljujem za pozornost sindikalni organizaciji, ki mi je zadnja leta delala nudila možnost letovanja na morju, čeprav tega iz osebnih razlogov nisem mogel izkoristiti. Z veseljem pa sem se odzval vabilu na srečanje vseh upokoencev Transporta v Kazini in si z ostalimi ogledal elektrojeklarno Bled. V prijateljskem in prijateljskem vzdušju je bilo to lepo srečanje. In nenazadnje se zahvaljujem tudi vsem delavcem železniške postaje Jesenice za dolgoletno plodno sodelovanje in prijateljske medsebojne odnose, ki so privedli do tega, da sem lahko opravljal svoje službene dolžnosti.

Vinko Robič

DEŽURNI TRGOVINI

V soboto, 14. maja, bosta na Jesenicah od 7. do 19. ure odprti trgovini:
DELIKATESA, poslovalnica 7, Titova 7 in
DELIKATESA, Kašta 4, C. železarjev 20.

DEŽURNA LEKARNA

V maju je za občini Jesenice in Radovljica dežurna lekarna na Jesenicah.

Razstavni salon Dolik Jesenice

V razstavnem salonu DOLIK DPD Svoboda Tone Čufar Jesenice so od 14. do 25. maja na ogled likovna dela učencev osnovnih šol jeseniške občine. Razstavni salon je odprt vsak dan, razen sobote popoldan in nedelje, od 9. do 12. ure in od 16. do 19. ure.

Rešitev nagradne križanke:

Pliska, koš, Osredkar, aga, Beograd, Alsen, hiša cvetja, NS, Tone, travulja, prizidek, Rade, štopot, poba, Raabe, kres, Rossellini, las, Reja, rame, bigamist, ime, šetraj, Lora, TO, pomračnik, akti, Istran, eleati, nordijec, Sirk, coklar, ambasada, oda.

Osnovni organizaciji sindikata in vodstvu obrata Elektrode se iskreno zahvaljujem za darilo ob odhodu v pokoj.

Sodelavkam in sodelavcem želim še veliko delovnih uspehov.

Erna Jonke

Sodelavcem kadrovskega sektorja se najlepše zahvaljujem za prijetno zdrušje ob srečanju in za čudovito darilo, ki sem ga prejel ob moji upokojitvi. Še posebej pa se zahvaljujem najbližjim sodelavcem, ki so mi nesebično stali ob strani in mi dajali moč v mojih najtežjih trenutkih. Zato se najtopleje zahvaljujem v svojem imenu in v imenu družine, ki je tudi spoznala, kako lepo je, če v nesebični ni sam.

Celotnemu kolektivu pa želim obilo uspehov pri nadaljnjem delu.

Lado Franc

Sodelavcem in prijateljem obrata Hladna valjarna Jesenice se zahvaljujem za lepa darila ob odhodu v pokoj in jim želim še veliko delovnih uspehov.

Kazimir Kotnik

Ob odhodu v pokoj se iskreno in priskrbo zahvaljujem vsem sodelavcem stružarne valjev in valjenic Javornik — Bela za spominska darila, ki me bodo vedno spominjala na prijateljske sodelavce in moje delo.

Hvala vam in srečno.

Jože Čop

Društvu upokoencev Javornik — Koroška Bela se najlepše zahvaljujem za izkazano pozornost ob mojem življenjskem jubileju. Želim jim še veliko uspeha pri njihovem delu.

Zofija Potočar

Sodelavcem Strojnih delavnic se iskreno zahvaljujem za darilo ob upokojitvi, ki mi bo lep spomin. Želim jim veliko uspehov pri delu.

Ivan Kovač

Sodelavcem črne peči Valjarne debele pločevine se zahvaljujem za pozornost ob mojem odhodu v pokoj, za obisk na domu in darilo, ki mi bo spomin na skupno preživeto leta z vami.

Še enkrat iskrena hvala.

Anton Hostnik

Društvu upokoencev Javornik — Koroška Bela se iskreno zahvaljujem za čestitko ob mojem življenjskem jubileju. Želim jim še veliko uspehov.

Jakob Veber

Kaj bomo gledali v kinu

KINO ŽELEZAR

13. maja, jug. barv. komedija **IMEJMO SE RADI** ob 16. in 18. uri, ob 20. uri premiera ital. barv. erot. filma **STRASTNA JULIJA**.

14. maja, jug. barv. komedija **IMEJMO SE RADI** ob 16. in 18. uri, ob 20. uri premiera amer. barv. akcij. film **VELIKA ČISTKA**.

15. maja, domači dokumentarni film **SVET, KI IZGINJA**, ob 16. uri, ob 18. in 20. uri jug. barv. komedija **IMEJMO SE RADI**.

16. maja, amer. barv. akcij. film **VELIKA ČISTKA** ob 16., 18. in 20. uri.

17. maja, predpremiere amer. barv. komedije **POLICIJSKA AKADEMIJA IV. DEL** ob 16., 18. in 20. uri.

18. maja, amer. barv. akcij. film **VELIKA ČISTKA** ob 16., 18. in 20. uri.

19. maja, amer. barv. thriller film **USODNA PRIVLAČNOST** ob 16. in 20. uri.

KINO DOVJE

15. maja, amer. barv. vojni film **PLATOON — VOD SMRTI** ob 19.30.

17. maja, jug. barv. drama **SREDI MOJIH DNI** ob 19.30.

KINO KRANJSKA GORA

13. maja, amer. barv. komedija **KDO JE TO DEKLE** ob 18. in 20. uri.

17. maja, sloven. barv. mladins. film **POLETJE V ŠKOLJI 2** ob 18. in 20. uri.

IZŽREBANCİ NAGRADNE KRIŽANKE

V torek, 10. maja, je računalnik izžrebal nagrajence prvomajske nagradne križanke, objavljene v 17-18 številki Železarja. Prejeli smo 169 rešitev, nagrae pa bodo dobili:

3.000 din: Slavka VOVK, Jesenice, Titova 94;

2.200 din: Primož KOCIJANČIČ, Jesenice, C. revolucije 10 in Marija GAŠPERIN, RTA — Trebež;

1.800 din: Jani SUŠNIK — Vzdrževanje, Grega CELARC, Blejska Dobrava, Kočna 3 in Primož KOSMAČ, Jesenice, Tavčarjeva 5;

1.200 din: Jurček SAVINŠEK, Jesenice, Titova 22, Petra TAVČAR, Jesenice, C. revolucije 2, Uroš DROBNJAK, Tenova, Titova 41 in Pavla ILIČ, Jesenice, C. talcev 7.

Nagrajenci zaposleni v Železarni, bodo prejeli nagrade 18. junija pri svojih osebnih dohodkih, nagrajenci izven Železarne pa po 18. juniju po pošti. Čestitamo!

Tradicionalna pevska srečanja

Mesec maj je čas, ko imajo pevski zbori svoja, že tradicionalna srečanja. Po gorenjskih občinah se jih je zvrstilo že nekaj, za konec tega tedna pa občinsko srečanje otroških, mladinskih in odraslih pevskih zborov pripravlja Zveza kulturnih organizacij občine Radovljica.

V petek, 13. maja, se bodo ob 17. uri v avli osnovne šole A.T. Linhart v Radovljici predstavili otroški, mlajši mladinski in mladinski zbori osnovnih šol, v soboto, 14. maja, pa odrasli pevski zbori v osnovni šoli »4. maj« v Begunjah, s pričetkom ob 20. uri.

Konec tedna bo torej v znamenju zborovske glasbe, saj bo na obeh koncertih nastopilo 22 zborov z nad 700 pevci.

Srečanje pevskih zborov društev upokoencev Gorenjske

Zveza društev upokoencev občine Jesenice vabi danes, v četrtek, 12. maja, ob 17. uri v dvorano Gledališča Tone Čufar na Jesenicah na 14. srečanje pevskih zborov društev upokoencev Gorenjske.

Nastopili bodo moški in ženski pevski zbori iz Domžal, Jesenic, Javornika-Koroške Bele, Kranja, Radovljice, Škofje Loke in Tržica.

Pokrovitelj srečanja je Zveza kulturnih organizacij Jesenice.

Vstop je prost.

Pepelka na Hrušici

Člani DPD Svoboda Ivan Krivec Hrušica želijo z različnimi prireditvami popestriti kulturno življenje v krajevni skupnosti. Po nekaterih zabavnih in razvedrilnih prireditvah pripravljajo člani dramske skupine v nedeljo, 15. maja, premiero otroške igre **Pepelka**. Vabijo vse otroke in druge, da si igro zagotovo ogledajo.

J.R.

Obvestilo vsem krajanom krajevnega skupnosti Edi Giorgioni Javornik — Koroška Bela

Že nekaj časa je minilo, kar smo ob novi osnovni šoli na Koroški Bli zgradili športna igrišča, ki so lepo urejena in služijo za športne dejavnosti učencem osnovne šole Karavanski kuriji NOB na Koroški Bli.

Že dalj časa pa žal ugotavljamo, da v popoldanskem času, ob sobotah in nedeljah to igrišče uporabljajo tudi odrasli krajan, največkrat za igranje nogometa. Opažamo, da se ti krajan obnašajo zelo neodgovorno, povzročajo škodo na novozgrajenih športnih objektih, velikokrat pa se morajo skupine otrok odstraniti z igrišč in prostor prepustiti starejšim.

Zavedati se morate, da je ta prostor prvenstveno namenjen za rekreacijo šoloobveznih otrok ter izključno le za igranje rokometna, odbojke in košarke, nikakor pa ne za nogomet.

Upamo, da bodo vsi prizadeti krajan s tem obvestilom seznanjeni in da se bodo v bodoče obnašali odgovorne in bolj disciplinirano ter imeli boljši odnos do družbene imovine, konkretneje do objektov, ki so bili zgrajeni iz samoprispevka občanov naše občine.

Krajevna skupnost Edi Giorgioni Javornik — Koroška Bela in Osnovna šola Karavanski kuriji NOB Koroška Bela

40 let postaje GRS Rateče

Letos praznuje svoj jubilej — 40. let ustanovitve — postaja GRS Rateče. Postaja GRS je bila v Ratečah osnovana leta 1948 prav zaradi nesreč v bližnjih gorah.

Prvi organizirani reševalci so bili Janez Makovec, Andrej Rožič, Franc Globočnik, Jože Petrič in Maks Juvan. To je bila generacija reševalcev, ki je s skromno opremo nadaljevala plemenito delo reševalcev prejšnjih rodov, skupno z reševalci iz Doline. Po nesreči v Špiku so se leta 1952 razšli tudi Ratečani. Sele okrog leta 1960 je Franc Globočnik zbral okrog sebe domačine Marjana in Jožeta Mežika, Janeza Cuznarja, Boštjana Kavalara, Franca Omana in Janeza Mlinarja v novo reševalno skupino in ta je ob pomoči reševalcev sosednjih postaj in postaje GRS Jesenice reševala vse do leta 1965. Na obnem zboru reševalcev leta 1966 je mesto načelnika postaje GRS Rateče

prevzel Marko Butinar. Starejšim reševalcem so se kmalu pridružili mlajši in večina teh še danes uspešno deluje v reševalni ekipi. Iz leta v leto pa je bilo več nesreč in dosleden kronist je zabeležil do danes 68 nesreč. Iz gora nad Tamarjem so rateški reševalci prinesli 28 smrtno ponesrečenih gornikov, šestnajstkrat pa so iskali pogrešane obiskovalce gora.

Reševalci so se kalili v številnih reševanjih v gorah nad Tamarjem in Planico. Velikokrat so pomagali v reševanjih, ki jih je vodila sosednja postaja GRS iz Kranjske Gore, nekajkrat pa so reševali tudi z Mojstranci. Delo postaje je bilo vsekoli živahno. Iz neizkušenih začetnikov so zrasti reševalci, ki so lahko nekaj let kasneje povsem samostojno in varno reševali tudi v najtežjih smereh Jalovca, Travnika in Mojstrovke. Pogosta reševanja nad Tamarjem ali na kranjskogorski strani so reševalce iz Rateč, Kranjske

Gore, Bovca in italijanskega Rajblja vse pogostejše združevala v učinkovito udarno silo. Vsa ta reševanja s sosednjimi postajami so Ratečani požlahtnili in dopolnili še s sodelovanjem pri reševalnih vajah in tečajih.

Vselej pa so se odzvali tudi stiskam in nesrečam ljudi v kraju. V vrstah rateških reševalcev so vodniki lavinskih psov, minirni snežnih plazov pa tudi reševalci, ki obvladajo helikoptersko reševanje. So maloštevilni, toda ko gre za reševalne akcije, niso nič manj učinkoviti od drugih postaj v Sloveniji, ki imajo precej več reševalcev.

Na slovesnosti ob 40-letnici rateške postaje GRS so podelili članom spominska darila in častne znake Planinske zveze Slovenije. Marko Butinar, ki je že nosilec vseh planinskih priznanj, je prejel spominsko darilo, zlati častni znak je dobil Janez Mlinar, srebrni častni znak so dobili Franc Kajzar, Ivan Mežik, Valentin Slivnik in Jože Rožič, bronasti častni znak pa Maks Juvan, Jože Petrič, Franc Oman, Janez Branc, Franci Košir, Miha Rožič in Jože Lavtizar. Priznanja za pionirsko delo postaje GRS Rateče pa so prejeli Jože Mežik, Boštjan Kavalar, Jakob Cuznar, Janez Cuznar in Janez Erhlah. Na proslavi je nastopil kvintet bratov Zupan iz Tržica, ki je zapel venček planinskih pesmi.

Lojze Kerštan

Velika tombola HK Jesenice

HK Jesenice prireja v nedeljo, 19. junija, ob 14. uri veliko hokejsko tombolo. Izžrebanih bo dvajset velikih tombol, med njimi trije avtomobili in 190 ostalih dobitkov.

Vabljeni!

Nogomet

Jesenice: Slavija 2 : 0 (2:0)

Strelec: Čatak, Tokič (11 m)
V 16. kolu je moštvo Jesenic na domačem igrišču igralo s Slavijo iz Ljubljane, ki je trenutno na 4. mestu. Jeseničani, ki se borijo za obstanek, so tekmo začeli zelo borbeno, saj jim samo zmage na domačem igrišču zagotavljajo obstanek v ligi. Jeseniške napade so gostje pogosto ustavljali s prekrški, vendar tokrat Lamberger ni imel svojega dne, saj je vratar gostov z lahkoto zaustavljal njegove strele. Sredi prvega polčasa pa so Jeseničani lep

napad končali s strelom, odbito žogo pa je Čatak z glavo poslal v mrežo. Po vodstvu so domači igralci še bolj pritisnili na vrata Slavije in lepe priložnosti so imeli še Lamberger, Zubanovič in Čatak. Nekaj minut pred koncem polčasa pa je bil v kazenskem prostoru zrušen Kondič in Tokič je bil zanesljiv realizator enajstmetrovke.

Tudi v drugem polčasu so bili jeseniški igralci gospodarji na igrišču in le nespretnosti domačih napadalcev se lahko gostje zahvalijo, da niso prejeli še več zadetkov. Tako so lepe priložnosti napravili Kondič, Bakonič, Zubanovič, N. Omanovič, Bergant pa je zadel vratnico. Gostje

so si ustvarili le eno čisto priložnost, pa še to so zapravili.

Na lestevici po 16. kolu vodi moštvo Medvod, ki ima 23 točk, moštvo Jesenic pa je na 10. mestu z 12 točkami.

V četrtek, 12. maja, igra moštvo Jesenic v Kranju v končnici pokala »Maršala Tita« za Gorenjsko proti Triglavu iz Kranja, v nedeljo, 15. maja, pa tekmo 17. kola OČL — zahod proti Stolu — Virtusu v Kamniku, kjer bodo Jeseničani poskušali iztržiti kakšno točko, vendar bo to zelo težko, saj je moštvo Stol — Virtus na drugem mestu na lestevici.

Nastopili so: Tokič, Ignjatovič, Pivač, M. Omanovič, Džamastagič, Zubanovič, Čatak (Lazov), Lamberger, Kondič (Bergant), N. Omanovič, Bakonič.

N.O.

Na predzadnjem turnirju sezone največja udeležba doslej

Na devetem turnirju za hitropotezno prvenstvo Jesenic v sezoni 1987/88 se je v jeseniškem Šahovskem domu zbralo rekordno število 30 igralcev. Razdeljeni so bili v tri predtekmovalne skupine, iz katerih so se po štirje najboljši uvrstili na finalni turnir. Tu se je vnel hud boj za točke v skupni razvrstitvi, saj boj za naslov prvaka in drugo ter tretje mesto še zdaleč ni odločen. Razred zase je bil spet Branko Zorko (9,5 točk), ki je zmagal z veliko prednostjo pred skupino, ki je zasedla 2.-5. mesto. Lužnik, Mrvar, Eržen in Krajnik so zbrali po sedem točk. Pol točke za njimi sta se uvrstila Rodman in Kosmač, nato pa sledijo 8.-9. Ravnik in Poljanšek pet točk, 10. Pazlar tri točke, 11. Laharnar 1,5 točke in 12. Kadič ena točka.

Pred zadnjim turnirjem je boj za naslov prvaka še odprt, saj Rodman teoretično še lahko dohiti vodilnega v skupnem točkovanju, Ravnika, ki bi dobil točke le za mesta, boljša od petega. Ravno tako so v borbi za tretje mesto še štirje igralci s praktično enakimi možnostmi: Eržen bi zadržal trenutno tretjo pozicijo, če bi se uvrstil največ dve mesti za Zorkom, Kosmač ali Poljanška pa bi na tretje mesto pripeljala zmaga ali malo slabša igra konkurentov. Vsem pa lahko zmešajo načrte še Lužnik, Krajnik in Mrvar, ki igrajo vedno boljše, ali pa še kdo od tistih, ki se niso uvrstili v finale in so igrali v tolažilni skupini. Tu je bil vrstni red sledeč: 1. Čamžič, 2. Omanovič, 3. N. Marušič, 4.-5. Konič in Knežević, itd.

Vrstni red v skupnem točkovanju po devetih turnirjih: 1. Ravnik 62 (9), 2. Rodman 54,5 (7), 3. Eržen 42,5 (8), 4. Zorko 40 (4), 5. Kosmač 40 (5), 6. Poljanšek 39 (7), 7. Krničar 31,5 (7), 8. Lužnik 29,5 (7), 9. Krajnik 24 (4), 10. Čamžič 18,5 (7), itd.

Zadnji turnir letošnje igralne sezone bo prvi četrtek v juniju.

P.K.

Republiški finale za pokal maršala Tita v šahu

Od 27. do 30. aprila je bilo na Rogli republiško finalno tekmovanje za pokal maršala Tita v šahu. Jeseniško šahovsko društvo sta predstavljali ženska in mladinska ekipa, ki sta si pravico nastopa pridobili z zmago na regionalnem tekmovanju. Pri članicah so nastopile Nada in Viktorija Marušič ter Nadja Svetlin, letošnja pionirska prvakinja Gorenjske. Borile so se zelo dobro in zasedle 4. do 6. mesto, medtem ko je zmagala ekipa Murke iz Lesc pred Metalno Maribor in MIP Ptuj. V mladinskem moštvu so poleg izkušenega Marka Pazlarja nastopili še Boris Tavželj, Boris Ivanovič in Aleš Kuralt, ki so v močni konkurenci predvsem nabirali izkušnje. Zmagali so mladinci ljubljanske Iskre, ki jih trenira mednarodni mojster Jelen, pred Metalno Maribor in Murko Lesce, Jeseničani pa so osvojili sedmo mesto.

Prvomajski šahovski turnir

V čast praznika dela so jeseniški šahovski delavci pripravili nagradni turnir. Tekmovanja se je udeležilo 24 šahistov in šahistk, ki so odigrali sedem kol po švickem sistemu s petnajstminutnim igralnim časom. Za prvo nagrado se je potegoval kar sedem mojstrskih kandidatov, najboljši pa je bil Alojz Železnik, ki je nasprotnikom oddal le pol točke. Točko za njim je zavostel Zorko, sledi Krajnik 5 točk, 4.-8. Avsenik, Pazlar, Iveija, Rodman in Kosmač, 9.-10. Lužnik in Mrvar, itd. Nagrado je prejel tudi Nada Marušič kot najboljša med šahistkami.

Prvomajski košarkarski turnir

V Kranjski Gori so pripravili tretji prvomajski košarkarski turnir za prehodni pokal Kranjske Gore. Turnir je znova pokazal, kako pomembne so takšne prireditve, kajti na njih se srečujejo in merijo svoje moči mladi, ki komaj stopajo v svet športa.

Turnir je odprl predsednik kranjskogorskega Turističnega društva, Jože Borštnar, ki je poudaril, da je namen takšnih prireditev zblíževanje generacij. Mladince je pozval, naj naslednje leto turnir organizirajo v novi večnamenski dvorani, ki jo bodo v kratkem začeli graditi v Kranjski Gori. Na tekmovanju je sodelovalo šest ekip: Vič Olimpija, Rate-

če, Medvedi, Avioni, Štrufci in Tekaški smučarski klub Kranjska Gora. Predtekmovalje je potekalo v dveh skupinah, v vsaki skupini pa so bila tri moštva. Končni vrstni red turnirja pa je: prvo mesto so osvojili košarkarji Viča Olimpije, drugi so bili Štrufci, tretji Tekaški smučarski klub Kranjska Gora, sledijo pa Medvedi, Rateče in Avioni. Vse ekipe so prejele praktične nagrade, zmagovalna ekipa pa je osvojila prehodni pokal Kranjske Gore. Za najboljšega igralca in strelica je bil izbran Aleš Lavrič iz ekipe Štrufci. Udeleženci turnirja so izrazili željo, da bi ta prvomajski turnir v košarki postal tradicionalen in še bolj množičen.

Lojze Kerštan

Judo

Na vsakoletno vabilo judo kluba Laives blizu Bolzana so naši judoisti odpotovali na tekmovanje v soboto. Tekmovanje je bilo v nedeljo, vendar pa so sodelovali krili stoške prenočevaja, zato so športniki potovali v soboto, da so se lažje pripravili za tekme.

Judo sekcijo TVD Partizan Jesenice so zastopali mlajši in starejši mladinci in dve mladinki. Turnir je bil zelo kvaliteten, saj so nastopali judoisti iz Francije, Nemčije, Švice, Avstrije, Monaka in Jesenice. To je eden najmočnejših turnirjev v severni Italiji za mladince. Na tekmovanju je sodelovalo 118 tekmovalcev iz 25 klubov. Borbe so bile zelo kvalitetne, saj so nastopali posamezni državni mladinski prvaki, nekateri pa so bili tudi nosilci medalj iz evropskih prvenstev.

Glede na lanske uspešno tekmovanje naših športnikov smo veljali za absolutne favorite. Vendar pa ni tako lahko obdržati vloge favorita. Prvo razočaranje smo doživeli pri mladinkah. Od Januše Lah smo pričakovali nekaj več uspeha, toda žal ga ni bilo. Pravi šok pa smo doživeli, ko je zgubila favoritinjo pri mladinkah, Makučeva. K njenemu porazu je pripomogel domači sodnik. Vse akcije Makučeve je priznaval njeni nasprotnici. Nič boljše se ni odrazil mladinec Grčar v svoji kategoriji. Nadaljnji potek tekmovanja pa je pokazal, da so judoisti Jesenic premagali začetno tremo in pričele so se vrstiti zmage v našo korist, številno točk za ekipno prvenstvo pa povečevati. Prišel se je boj med domačini, ekipo iz Kufsteina, Francije in Jesenic. V boj za medalje so se uvrstili Japelj, Herman, Krupenko, Matarugič, Stražišar in Dvoršak. Posamezni rezultati:

- do 52 kg je Matarugič zasedel 3. mesto
- do 62 kg je Herman zasedel 2. mesto
- do 68 kg je Japelj zasedel 1. mesto
- do 75 kg je Krupenko zasedel 1. mesto
- do 71 kg je Stražišar zasedel 3. mesto
- do 86 kg je Dvoršak zasedel 2. mesto

Končni rezultat v ekipni uvrstitvi je sledeč:

1. mesto Kufstein (Avstrija), 2. mesto Moirans (Francija), 3. mesto Laives (Ita-

lija), 4. mesto Jesenice (Jugoslavija), 5. mesto München (ZRN).

Za ekipno tekmovanje so bili upoštevani rezultati desetih tekmovalcev, ki so se najboljše uvrstili.

Ob zaključku tekmovanja smo bili povabljeni na tekmovanje v naslednjem letu. Tudi mi bi morali gostiti športnike iz Laivesa, toda naša judo sekcija ne zmore tako velikih stroškov. Za tako veliko tekmovanje je potrebno imeti primerne nagrade, dvorano in prenočišča za gostujoče ekipe.

Ob zaključku se želimo zahvaliti Kartu nazi Cvetkovič in Cvetličarni Zvonček za pomoč pri realizaciji tega potovanja.

V soboto so najmlajši judoisti odpotovali v Koper na tekmovanje v počastitev dneva mladosti. Na tekmovanju je sodelovalo 119 tekmovalcev iz tekmovalk, sicer iz Bežigrada, Golovca, Nove Gorice, Jesenice in Kopra. Ekipno so fantje zasedli 4. mesto, dekleta pa drugo mesto.

Posamezni rezultati:
V kategoriji do 35 kg sta bila Medja in Košir izločena v 1. kolu, Hudrič je bil izločen v 3. kolu, Radošević je dosegel 3. mesto.

V kategoriji do 38 kg je Gorinjac dosegel 3. mesto.

V kategoriji do 42 kg je Sitar dosegel 3. mesto, v kategoriji do 46 kg pa je Šušar izgubil v 3. kolu.

Dekleta:
Kategorija +46 kg: Matarugič 1. mesto, Jakič 2. mesto, Oblak 3. mesto. Karolina Sovulj je bila izločena v 1. kolu.

Povedati pa je treba, da organizator Judo klub Koper ni bil dorasel organizaciji, saj niso imeli ustreznih sodnikov, ustreznega borilnega prostora, tekmovanje je potekalo brez zdravnika. Prav tako se organizatorju ni zdelo vredno, da bi se ravnal po razpisu. Tako je organizator spremenil propozicije med tekmovanjem in nam odvzel pokal za 2. mesto ekipni pri dekletih, češ da so tekmovalce vse isti kategoriji. Take vrste tekmovanja morala spremljati JZS in organizator kaznovati.

Tek po Triglavskem narodnem parku

Tekaška sekcija Športnega društva Dovje-Mojstrana prireja v nedeljo, 15. maja, četrti spomladanski tek po Triglavskem narodnem parku. Start in cilj kroga bosta pri Teražu na Triglavski cesti 67 v Mojstrani. Začetek teka bo ob deseti uri dopoldne. Proga, ki poteka po dolini Vrat, Krme in Kota, je zelo razgibana in ne preveč zahtevna, dolga pa je 14 km. Prijave bodo sprejemali pred startom, štartnina pa je 2.500 din. Najhitrejši in najhitrejša bosta dobila pokal, najboljši trije v vsaki kategoriji pa kolajne. Pred razglasitvijo rezultatov pa bo tudi izrebanje praktičnih nagrad, ki jih bodo prispevale delovne organizacije in zasebniki. Moški bodo tekli v sledečih kategorijah: mladinci od 15. do 20. leta, člani od 20. do 30. leta in od 30. do 40. leta, mlajši veterani od 40. do 50. leta ter starejši veterani nad 50 let in kategorizirani tekmovalci. Ženske pa so razvrščene v sledeče skupine: mladinke od 15. do 20. leta, članice od 20. do 30. leta in nad 30 let ter kategorizirane tekmovalke. Pionirji in pionirke do 15. leta pa bodo tekli po krajši, 6 km dolgi progi.

Lojze Kerštan

Občinska konferenca ZSMS Jesenice v sodelovanju z ZTKO Jesenice organizira

Odbojarski turnir za ženske

v petek, 20. maja, od 16. ure dalje
v telovadnici osnovne šole na Koroški Beli

Propozicije:

- a) starostnih omejitev ni
- b) ekipo sestavlja najmanj šest, največ 10 igralk
- c) za ekipo lahko nastopata dve (2) registrirani igralci
- d) igralca na turnirju lahko nastopa samo v eni ekipi
- e) tekmuje se na dva dobljena seta

Rok za prijavo je torek, 17. maj, do 15. ure na Občinski konferenci ZSMS Jesenice, Titova 86, ali po ☎ 81-596.

Razpis prvenstvena Železarne v kegljanju na asfaltu za leto 1988

Organizator je komisija za športno rekreacijo, izvajalec pa Keglaški klub na asfaltu; vodja tekmovanja bo Jadran Kozamernik.

Tekmovanje v kegljanju na asfaltu bo v Športnem parku pod Mežakljo, po priloženem razporedu.

Tekmovanje je posamezno in ekipno. Tekmuje se po pravilniku o DŠRI v ŽJ. Ekipa šteje pri moških pet kegljačev, pri ženskah pa tri kegljačice.

Število tekmovalcev je neomejeno.

Vsak tekmovalec ima pred pričetkom pravico do treh lučajev, v konkurenci pa 3 x 3 lučaje na vsaki stezi.

Aktivni tekmovalci lahko nastopijo, vendar v posebni kategoriji. Prijave sprejema vodja tekmovanja na kegljišču.

Razpored:

- Ponedeljek, 23. maja, od 16. do 20. ure
- Sreda, 25. maja, od 9. do 12. ure in od 18. do 22. ure
- Petek, 27. maja, od 9. do 12. ure in od 17. do 20. ure
- Ponedeljek, 30. maja, od 9. do 12. ure in od 16. do 20. ure
- Torek, 31. maja, od 9. do 12. ure
- Sreda, 1. junija, od 9. do 12. ure in od 18. do 22. ure
- Četrtek, 2. junija, od 9. do 12. ure
- Petek, 3. junija, od 9. do 12. ure in od 17. do 22. ure.